Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Zpracovaný podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Číslo jednací: ZS ML 158/2023

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA MĚSTO LIBAVÁ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Naše motto:

„Škola hrou.“

Jan Ámos Komenský

Obsah

1. Identifikační údaje 5
2. Charakteristika školy 6
   Historie a poloha 6
   Velikost a úplnost školy 6
   Vybavení školy 6
   Charakteristika žáků 8
   Spolupráce se zákonnými zástupci 8
   Projekty, činnost školy 8
   Vlastní hodnocení školy 8
3. Charakteristika ŠVP 13
   Zaměření školy 13
   Výchovné a vzdělávací strategie 14
   Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných 18
   Začlenění průřezových témat 20
4. Učební plán 27
   Učební plán: 1. stupeň, 1. – 5. ročník 27
   Učební plán: 2. Stupeň, 6. – 9. Ročník 28
   Volitelné předměty 29
5. Učební osnovy 30
   Jazyk a jazyková komunikace 30
      Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK 30
      Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 43
      Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK - 1. stupeň 61
      Vyučovací předmět: Anglický jazyk – 2. stupeň 69
      Vyučovací předmět: RUSKÝ JAZYK (další cizí jazyk) 83
      Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk) 92
   Matematika a její aplikace 100
      Vyučovací předmět: Matematika – 1. stupeň 100
      Vyučovací předmět: Matematika – 2. stupeň 110
   Informatika 126
      1. stupeň – 2. období 130
      2. stupeň 133
   Člověk a jeho svět 143

Vyučovací předmět: Prvouka 144
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět - 2. období 155
Vyučovací předmět: Vlastivěda 155
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – 2. období 159
Vyučovací předmět: Přírodověda 159
Člověk a společnost 163
Vyučovací předmět: Dějepis 163
Vyučovací předmět: Dějepis 165
Vyučovací předmět: Občanská výchova 173
Umění a kultura 184
Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. stupeň 184
Vyučovací předmět: Hudební výchova – 2. stupeň 193
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 1. stupeň 199
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň 205
Člověk a zdraví 220
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň 221
Vyučovací předmět: Tělesná výchova – 2. stupeň 229
Výchova ke zdraví - 1. stupeň 238
Dopravní výchova – 1. stupeň 238
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví – 2. stupeň 238
Člověk a svět práce 246
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 1. stupeň 246
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 2. stupeň 254
Člověk a příroda 263
Vyučovací předmět: Přírodopis 263
Vyučovací předmět: FYZIKA 280
Vyučovací předmět: Chemie 294
Vyučovací předmět: Zeměpis 301
Volitelné předměty 311
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce 312
Vyučovací předmět: Přírodovědný seminář 316
Vyučovací předmět: Zeměpisný seminář 322
Volitelný předmět: Cvičení z informatiky 327
Volitelný předmět: Cvičení z českého jazyka 330

Volitelný předmět: Cvičení z matematiky 336
6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 340
7. Dodatek k ŠVP č. 1 353
9. Dodatek k ŠVP č. 3 406
10. Dodatek k ŠVP č. 4 408

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Město Libavá, příspěvková organizace
Náměstí 150, 783 07 Město Libavá

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Šestáková

Kontakty:
tel.: 585 043 019
e-mail: zsmestolibava@seznam.cz
web: www. zsmestolibava.cz

IČO: 05388864

IZO: 102 320 527

REDIZO: 691 009 660

Zřizovatel: Obec Město Libavá
Berounská 41
Město Libavá
783 07

Platnost dokumentu od 01. 09. 2023

Razítko školy:

Podpis ředitele školy: ……

2. Charakteristika školy

Historie a poloha

Areál školy se nachází ve Městě Libavé, ve Vojenském újezdu Libavá, který se rozprostírá na kopcovité náhorní plošině v nadmořské výšce 545 m. První zmínky o Libavé pocházejí z roku 1238, o škole z konce 16. století. Nová budova byla postavena po požáru roku 1852.

Velikost a úplnost školy

Základní škola a Mateřská škola Libavá je úplná škola s devíti ročníky a sedmi třídami. Na prvním stupni spojujeme vždy dva ročníky dohromady, na druhém stupni je v každém ročníku jen jedna třída. Kapacita školy je 300 žáků. V současné době školu navštěvuje 79 žáků. Škola je spádová pro děti z okolních vesnic (Stará Libavá, Norberčany, Heroltovice a Domašov nad Bystřicí), dojíždějících žáků je asi 40%. Dopravní obslužnost je velmi špatná, žáci přijíždí velmi brzy ráno a odpolední spoje jsou nedostačující.
Součástí budovy školy je také mateřská škola, která má kapacitu 24 dětí.

Vybavení školy

1. Prostorové

- Areál školy tvoří hlavní budova, vedlejší budova se školní zahradou a pozemkem a školní hřiště. V hlavní budově je 8 kmenových tříd a 3 odborné pracovny - učebna výpočetní techniky, učebna fyziky, chemie a přírodopisu a cvičná kuchyňka.
- Prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektuje nároky všech žáků. Ve třídách mají svou lavici a prostor vymezený pro práci s asistentem pedagoga také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Školní poradenské pracoviště využívá jako pracovní prostor školní knihovnu nebo kabinet na 2. stupni.

Dále jsou zde umístěny kabinety se sbírkami pro jednotlivé předměty, kabinet I. stupně, školní družina, školní knihovna a kancelář vedení školy. Pro pedagogy je k dispozici kromě kabinetů i sborovna. V přízemí budovy je umístěna školní jídelna a kuchyně, dále tělocvična a sprchy. Šatny jsou umístěny v suterénu budovy.

Vedlejší budova se nachází naproti hlavní budovy školy. Zde je umístěna jedna třída, keramická dílna vybavená hrnčířským kruhem a keramickou pecí, polytechnická učebna a sklad učebnic.
Na vedlejší budovu navazuje školní zahrada, kterou využíváme v teplejším období v době poledních přestávek a slouží také školní družině. Dále je zde hřiště s umělým povrchem. Toto hřiště využívá škola v hodinách tělesné výchovy, školní družina a mateřská škola. K vedlejší budově rovněž přiléhá školní pozemek, který slouží k výuce praktických činností.

V přízemí hlavní budovy se také nachází mateřská škola, která má samostatný vchod a je součástí naší organizace.

2. Materiální

Škola je dobře vybavena učebními pomůckami, máme také dostatek vhodných učebnic i speciálních učebnic, kompenzačních a jiných pomůcek, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Všechny třídy jsou vybaveny stavitelným nábytkem.

Při výuce je využívána učebna fyziky a chemie, kde je umístěn dataprojektor, PC s připojením na internet, zařízení k praktickým laboratorním cvičením, vizualizér, videomikroskop. V počítačové učebně je k dispozici 16 počítačů, síťové připojení na internet. K výuce je zde využívána celá řada počítačových programů.

V sedmi učebnách byly zabudovány interaktivní tabule s připojením na internet. Každá třída je navíc vybavena počítačem.

Ve školní družině je televizor.

Prostory (sborovny, kabinety, pracovny) pro pedagogické a nepedagogické pracovníky školy jsou vybavené účelným zařízením.

Pro studium a četbu žáků je k dispozici žákovská knihovna na I. a II. stupni, pro učitele učitelská knihovna. Odborná literatura, učebnice, učební pomůcky a výukové počítačové programy jsou průběžně doplňovány novinkami.

3. Hygienické

Prostory školy jsou světlé, čisté a estetické. Učebny jsou vybaveny stavitelným nábytkem. Škola je vybavena dostatečným sociálním zařízením jak pro žáky, tak pro personál. Tělocvična má také sprchu. Proběhla rekonstrukce osvětlení tříd a jejich vymalování.
Je přísně dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin v budově a areálu školy.

Je dbáno na vytváření přátelského prostředí, podmínek pro zdravé učení a otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy.

Vzdělávání je propojené s každodenním životem.

Charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k tomu, že je na naší škole menší počet žáků a tudíž i pedagogických pracovníků, učí některé předměty pedagogové bez příslušné aprobace. Většina pedagogických pracovníků splňuje podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a jsou schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole.

Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a koordinátor ICT. Působí zde také asistenti pedagoga.

Všichni pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají. Prioritními oblastmi DVPP jsou moderní metody v didaktice předmětů, osobnostní a sociální výchova, práce s výpočetní technikou a jazyky.

Problémem naší školy je nestabilita pedagogického sboru způsobená obtížnou dostupností našeho regionu.

Charakteristika žáků

Kromě žáků z Města Libavé tvoří významnou část žáci dojíždějící z okolních obcí – asi 40%. Nadaných žáků není ve třídách mnoho, poměrně četná skupina žáků má problémy řadící se k SPUCH, někteří jsou integrováni. Spolupracujeme s PPP a SPC v Olomouci.
Někteří žáci mají sociálně velmi slabé rodinné zázemí. Promítá se to nejen do možnosti jejich zapojení do života školy (návštěvy kulturních akcí, účast na výletech či výukových programech apod.), ale i do jejich práce ve škole a přípravy na vyučování.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou školu navštívit nejen v době třídních schůzek, ale kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím a v době konzultačních hodin. Jsou seznamování se záměry školy, s cíli a způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, podílí se na vzájemném hledání řešení problémů žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků dostávají na třídních schůzkách či konzultacích jednotlivých vyučujících, a to osobně, telefonicky nebo prostřednictvím informačního systému EDOOKIT. Zákonní zástupci mohou s učiteli komunikovat i prostřednictvím našich webových stránek, kde má každý učitel svůj účet. Dále je poskytováno školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření.

Projekty, činnost školy

Naše škola realizuje mnohé školní projekty či kulturní akce. Jsou to např.:“ Zpívání u vánočního stromu, Masopust, Velikonoční dílny, Den Země, recitační soutěž, dopravní soutěž, Projekt učitel a Olympijské hry prvního stupně, Ukliďme Česko, Krabice od bot, Krokus.“

Škola nabízí řadu zájmových útvarů. Taneční kroužek pracuje a vystupuje při různých oslavách spolu s hudebním kroužkem. Dále na škole pracuje výtvarný kroužek, sportovní hry, badatelsko-polytechnický klub, dramatický kroužek, klub deskových her a čtenářský klub.

Škola také pořádá pravidelně lyžařský kurz pro žáky II. stupně a pro žáky I. stupně plavecký kurz. Dvakrát ročně je realizován pobyt v přírodě. Žáci jezdí pravidelně na divadelní představení do divadla v Olomouci, ve škole se účastní se různých divadelních a hudebních představení, výukových a preventivních programů.

Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy se provádí za účelem zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného vzdělávacího programu. Ve školní praxi tedy představuje soubor pravidelně se opakujících aktivit zaměřených na hodnocení práce školy.

Poskytuje škole informace pro zlepšení fungování jejího školního vzdělávacího programu a umožňuje jí lépe vnímat a uvědomovat si žádoucí změny, které by mohly přispět ke zvýšení efektivity programu.

Zpracovává se za období dvou školních let. Zaměřuje se na cíle, které si školy stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a na způsob, jakým škola tyto cíle plní.

Proces vlastního hodnocení školy probíhá podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

K hlavním oblastem vlastního hodnocení školy patří:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Oblasti	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	zajistit materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání	získání dostatečných finančních zdrojů na provoz školy	pozorování, rozbory dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkou školní družiny, rodiči, se zástupci zřizovatele, školské rady hodnocení ČŠI	průběžně
				1 x za 3 roky
	vytvořit příjemné a inspirativní prostředí	spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců	dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, SWOT analýza,	průběžně
Průběh vzdělávání	zajistit vzdělávání ve škole podle ŠVP v souladu s RVP	zajištění kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických i provozních pracovníků	hospitační činnost, vzájemné hospitace pedagogů, autoevaluace učitelů, tematické plány - kvalita plánování	průběžně
		naplňování výstupů ŠVP		

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, školskou radou a zřizovatelem	podpořit vzdělávání všech žáků školy	udržení úspěšnosti při přijímacím řízení na střední školy	rozbor výsledků přijímacího řízení na střední školy	každoročně
	poskytnout přiměřenou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům mimořádně nadaným	individuální přístup při práci se žáky	vedení individuálních vzdělávacích plánů, reedukace	průběžně
	zlepšit spolupráci s rodiči, účelem jejich spokojenosti s prací školy	spolupráce s rodiči	rozhovory, rozbory dokumentace, dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, zápis do 1. ročníku, zápis do školní družiny, třídní schůzky, nabídka konzultačních hodin pro rodiče, kulturní a společenské akce školy, veřejná vystoupení žáků	průběžně
		zapojení rodičů a veřejnosti do života školy		1 x za 3 roky
		zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti		každoročně 3x ročně průběžně průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	naplňovat klíčové kompetence a výstupy ŠVP	zlepšování vzdělávacích výsledků žáků a vedení vyučovacího procesu v souladu se ŠVP prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků	analýza žákovských prací, rozbory výchovně vzdělávacích výsledků žáků, vědomostní a dovednostní testy (Cermat, Scio),	čtvrtletně na pedagogických radách průběžně každoročně

	umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci	individuální přístup při práci se žáky	výstupní hodnocení, vyhodnocení nejlepších žáků, vyhodnocení soutěží	aktuálně dle potřeby každoročně
	minimalizovat a řešit výchovné problémy	využívání kvalitní práce výchovného poradce, školního metodika prevence a služeb poradenských zařízení	monitoring (sociálně-patologické jevy), dotazníky preventivní program školy	
Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP	zajistit odborný růst pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání	účast na DVPP dle plánu a aktuální nabídky	plán DVPP, vedení přehledu o vzdělávání pracovníků, kontrola osobní dokumentace pracovníků, osobní pohovor při přidělování osobního příplatku	1 až 2x ročně
	zajistit vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti řízení školy			
	zajistit vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech vedoucích k prohloubení specializace	využívání získaných poznatků ve výuce	pozorování, rozhovor, hospitační činnost zaměřená na způsoby, metody a efektivitu výuky, vyhodnocení osobního portfolia pedagogů	

Výsledky práce školy	zhodnotit práci školy ve školním roce	úroveň pedagogického procesu, účelné hospodaření a čerpání rozpočtu školy, výsledky hlavní a doplňkové činnosti školy	výroční zpráva školy, rozbor výsledků hospodaření, hodnocení ČŠI	každoročně
	naplnit koncepční záměry ŠVP	spokojený žák, spokojený zaměstnanec		

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Výchovně vzdělávací práce školy směřuje k vytvoření podmínek pro základy moderního, všeobecného vzdělání a poskytnutí uceleného náhledu na svět.
Školní vzdělávací program vychází z cílů a kompetencí RVP ZV na základě analýzy vlastních možností školy, tradic, požadavků rodičů a společnosti. Důraz je kladen na všestranný rozvoj každého žáka s preferencí dovednosti, samostatnosti a kreativity v podmínkách běžných životních situací.

Vedle osvojování základních poznatků a dovedností je cílem naplňování klíčových kompetencí a jejich uplatňování v běžném životě při řešení pracovních, studijních a osobních situací. Program klade důraz na vytváření postojů, hodnot a norem lidského chování, ke schopnosti kulturního a estetického prožitku i k zájmu o věci veřejné.

Vzdělávací práce školy je zaměřena na činnostní pojetí výuky a dává tedy žákům příležitost aktivního podílu na vlastním vzdělání, získávání nových vědomostí a dovedností pomocí vlastních činností a aktivit. Jsou preferovány takové formy a metody práce, které umožňují využití vlastních zkušeností, vyhledávání, vyhodnocování, třídění a zpracování informací z různých informačních zdrojů, diskusi, argumentaci a vyvozování závěrů. Součástí je schopnost sebehodnocení.

Základním předpokladem je právo dítěte na úspěch, který je hlavním měřítkem vlastního pokroku žáka a zajišťuje jeho kladnou motivaci. Učitel přistupuje k žákům diferencovaně, akceptuje osobní tempo a individuální schopnosti každého žáka. Důraz je kladen na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny bez rozdílu podle individuálních schopností. Pro úspěšný rozvoj žáka má význam práce ve skupině jedinců s různými vlohami a vlastnostmi.

Program klade vysoké nároky na práci učitele. Vytváří podmínky pro tvůrčí, svobodnou práci podle vlastních plánů. Podmínkou úspěšné práce pedagoga je kladný vztah k žákovi, trpělivost a tolerance. Významným činitelem při formování osobnosti žáka je osobní příklad učitele a celého pedagogického sboru. Nezbytnou podmínkou je systematické vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na prohlubování odborných znalostí ve své aprobaci, nové formy a metody práce a moderní didaktickou techniku.

Kam směřujeme

- chceme do výuky zavádět efektivní metody, kterými vedeme žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a respektu
- posílení výuky cizích jazyků s důrazem na jazyk anglický
- vést žáky k volbě povolání, za tím účelem rozvíjet výuku polytechnického vyučování
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění výpočetní techniky do všech předmětů, rozvíjet výuku informatiky
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu; naučit žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala
- provádět přímo ve třídách vhodnou integraci dětí se speciálními výukovými potřebami
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Cíle základního vzdělávání

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- rozvíjení postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- dostatek informačních zdrojů
- propojení informací se skutečným životem
- rozvoj samostatnosti a organizace vlastní práce
- komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu
- vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost - prezentace vlastních výsledků
- práce v motivujícím prostředí
- práce s přiměřeným učivem
- hodnocení zpětné vazby
- zařazení metod, které podporují zvídavost
- využívání kladného hodnocení

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- uplatňování mezipředmětových vztahů
- snaha a cílené vedení k samostatnému rozpoznání problému a jeho řešení
- praktická cvičení
- přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám
- rozvíjení schopností logického uvažování
- řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
- podpora netradičních způsobů řešení

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- dodržování etiky komunikace – věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování názorů jiných
- prostor pro komunikaci různými formami
- základ spolupráce a společného prožívání
- snaha o poznání sebe a vztahů k jiným
- práce v týmu

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
- atmosféra demokracie a přátelství
- spolupráce ve výuce
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání

- učit se argumentovat
- vhodnou formou prosazovat své zájmy

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- snaha o chápání složitosti citového života
- rozvíjení citové otevřenosti vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
- usnadnění orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city - učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- podílet se na čistotě prostředí školy
- vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě
- organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová i obsahová)
- pohybové relaxační přestávky
- důsledná prevence šikany a násilí
- vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
- respektování individuálních rozdílů

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- chápání principů a fungování demokracie v osobním životě, ve škole a společnosti
- otevřenost vůči spolužákům
- solidarita k druhým
- rozvoj kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti
- uvažování v evropských a celosvětových souvislostech
- multikulturní výchova - porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
- ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesionální orientaci
- rozvoj a uplatňování sebehodnocení žáků
- informační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace
- osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- výstupní hodnocení žáků

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení
- vedeme žáky k sebehodnocení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- přistupujeme k žákům individuálně
- snažíme se vytvářet situace, kdy mají všichni žáci šanci prožít úspěch
- ve vhodných případech umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- učíme se vytvářet takové podmínky, kdy má žák radost z učení a učení je mu přínosem

Kompetence k řešení problému
- snažíme se vést výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úkoly
- při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- žáci se neustále zdokonalují práci s informacemi ze všech nám dostupných zdrojů - ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, používat vhodné argumenty a zároveň respektovat a tolerovat názor jiných
- podporujeme a snažíme se pomáhat při vytváření přátelských vztahů ve třídách a mezi třídami

Kompetence sociální a personální
- do vzdělávání zařazujeme skupinovou práci žáků, kdy spolu žáci musí spolupracovat a pomáhat si
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi

Kompetence občanské
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- během vzdělávání klademe důraz na pochopení a ocenění našich tradic kulturního i historického dědictví
- důraz klademe i na ochranu přírody, třídění odpadků

Kompetence pracovní

- motivujeme žáků k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme žáky k objektivnímu hodnocení vlastní práce, svých možností a schopností s výhledem na výběr vhodného povolání
- pomáháme žákům při profesní orientaci

Kompetence digitální

-zaměřujeme se na to, aby žáci na konci základního vzdělávání ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace či služby a uměli je využít při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

-vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

-učíme je získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- zařazujeme práci, kdy žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se pomocí digitálních prostředků, využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

-pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi tak, aby uměli kriticky hodnotit přínosy a rizika jejich využívání a předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

-vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

a) PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

b) Při vzdělávání žáků se SVP spolupracuje škola s PPP a SPC. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, tj. v našem případě Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Olomouckého kraje.

Specifikace podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- hodiny mohou být děleny nebo spojovány, může být odlišná délka vyučovacích hodin

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřením, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č.17/2016 S., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího obsahu jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

V případě doporučení poradenského zařízení škola zajistí asistenta pedagoga. Škola se snaží spolupracovat s rodiči, sociálním odborem případně s jinými orgány zajišťujícími péči o děti. Učitelé v případě potřeby poskytnou doučování.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka mimořádně nadaného.

a) IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých projevuje mimořádné nadání, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny ihned po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP je sestaven nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat termín průběžného hodnocení IVP. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok a doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce musí po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP pověřenému pracovníku školy, který je zaznamená do školní matriky.

b) Při vzdělávání žáků se mimořádně nadaných spolupracuje škola s PPP a SPC, popř. s UP Olomouc, nebo Menzou ČR. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, tj. v našem případě Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Olomouckého kraje. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci DVPP.

Specifikace podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětů
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo na jiné škole

b) v oblasti organizace výuky:

- dočasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů a projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Tato část vzdělávacího procesu vyžaduje od pedagogů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které prezentují nadání dítěte. Řeší problémové úlohy, individuálně pracují s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy,…), v naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly- referáty k probíranému učivu, zajímavosti,…jsou pověřováni vedením a řízením skupin, jsou zapojováni do různých soutěží a připravují se na ně. Reprezentují školu.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou část základního vzdělávání a prostupují napříč 1. i 2. stupněm. Jsou realizována tak, aby na konci 2. stupně prošli žáci všemi průřezovými tématy a

na konci 9. ročníku se seznámili s obsahem všech témat a jejich okruhů. Průřezová témata odrážejí aktuální problémy současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělání. Nejedná se o vytvoření soustavy vědomostí či dovedností ale postojů a hodnot při rozvoji osobnosti žáka. Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů. Všechna průřezová témata nemusí být zařazena v každém ročníku, jednotlivé tematické okruhy musí být nabídnuty v průběhu základního vzdělání.

Z tabulkového zpracování je patrné začlenění jednotlivých průřezových témat a jejich okruhů do ročníků v jednotlivých předmětech.

Povinná průřezová témata:	používané zkratky:
Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MkV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MeV

Vyučovací předměty:	používané zkratky:
Český jazyk	Čj
Český jazyk a literatura	ČjL
Anglický jazyk	Aj
Matematika	M
Informatika	Inf
Prvouka	Prv
Vlastivěda	Vl
Přírodověda	Přv
Dějepis	D
Občanská výchova	Ov
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Tělesná výchova	Tv
Výchova ke zdraví	VkZ
Pracovní činnosti	Pč
Přírodopis	Př
Fyzika	F
Chemie	CH
Zeměpis	Z
Německý jazyk	Nj
Ruský jazyk	Rj
Konverzace v anglickém jazyce	AjK
Přírodopisný seminář	PřS

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň	2. stupeň

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	Tv, Čj, M, Prv, Pč, VV, Hv	Aj, Tv, Čj, M, Prv, Pč, Vv, Hv	Čj, Tv Prv, M, Pč	Čj, M, Přv, Vl	Čj, M, Přv, Vl	Ov, Vv, P Př,	Vv, ČjL, Př, S, Z	Ov, L, V , Př, řS, M, F	ČjL, Vv ř, PřS Ov, M, F
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Čj	Prv, Čj	Prv	Přv	Čj, Přv	Vv, Tv, Ov	Ov, Vv, Tv, AjK	Př, Pč, ČjL, VkZ, Tv, Hv, AjK, Ov	VkZ, Tv, Př, AjK, Hv, Ov
Seberegulace a sebeorganizace	Prv, Pč, Tv	Pč, Tv, Prv	Pč, Tv, Vv	Pč, Vv, Tv	Vl, Pč, Tv	Pč, Vv, Tv	Pč, Vv,	Ov, Pč, VkZ, Tv, Vv	Pč, VkZ, Ov, Tv, Vv
Psychohygiena	Tv, Čj	Tv, Prv	Tv	Tv	Vl, Přv, VkZ, Tv	Ov	Ov	Ov, VkZ,	VkZ, Ov
Kreativita	Hv, Vv, Pč	Hv, Vv, Pč	Hv, Čj, Vv, Pč	Vv, Pč, Hv, Čj	Inf, Vv, Čj, Pč, Hv	Inf, Vv, Hv, Aj, Pč	Čjl, Hv, Vv, Aj, AjK, Ov	Čjl, Hv, Vv, AjK, Aj, Ov	ČjL, M, Hv, Ov, AjK, Aj
Poznávání lidí	Prv, Čj	Prv, Čj	Prv, Čj	Aj, Vl	Přv, Aj, Vl		Ov, Z	Ov, ČjL, Vv, VkZ	ČjL, Vv, Ov
Mezilidské vztahy	Prv, Čj	Prv, Čj	Prv, Čj	Tv, Pč, Vl, Přv	Aj, Vl, Přv, Tv, Pč	Tv, ČjL, Aj, D, Ov	Tv, ČjL, Aj, Ov, D	ČjL, VkZ, Tv, Ov, D	ČjL, Tv, Ov, D
Komunikace	ČJ,Prv, M	Aj, Čj, Prv, M	M, Čj, Prv, Aj	Čj, Vl, Aj, Přv	Aj, Čj, Vl,	Z, ČjL, Hv, Aj,	ČjL, Aj, Hv,	Ov, ČjL,	ČjL, Hv,

					Přv, Inf	D, Tv, Inf	AjK, D, Vv, Tv, Z	VkZ, Hv, AjK, Aj, D, Tv	AjK, Aj, D, Tv, Ov
Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Tv, M	Tv, Pč	Vl, Tv, Pč	F, ČjL, Tv, Vv	Ov, Tv, ČjL, Vv,	ČjL, Ov, F, VkZ, Tv	Tv, ČjL, Ov
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Prv	M, Prv	M	M	Aj, M,Přv	M, Tv, F,	F, M, Tv, PřS	M, Tv, PřS	VkZ, M, Tv, PřS, Ov
Hodnoty, postoje a praktická etika	Prv, Čj	Prv, Čj	rv, Čj, Aj	Čj, Aj, Přv	Čj, Přv	Hv, Ov	Ov, Hv	Ov, Vkz, Hv, D	Hv, Z VkZ, D, Ov

Průřezové téma: Výchova demokratického občana

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Vv, Prv	Vv, Prv	Prv, Vv,	Vl	Čj, Vl	Ov, Vv	Ov, Vv	Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát			Prv	Vl, ČjL	Vl, Čj	Ov	D, Z, Ov	D, Ov, Z	D, Z, F, Ov
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	Vl	Vl	Ov	Ov	Ov, D	Z, D, Ov
Principy demokracie jako formy vlády				Vl	Vl	D, Ov	Ov	Ov, D, Z	D, Ov

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. stupeň	2. stupeň

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímají	Vv, Hv	Hv, Vv, Aj	Aj, Hv, Čj, M, Vv	Vl, Aj	Vl, Aj	Aj, Z, D	Aj, Z, ČjL, D	M, ČjL, Aj, Ov, D	ČjL, Aj, D, Z, Ov
Objevujeme Evropu				Vl, Aj	Vl	Hv, D	Ov, ČjL, Hv, Z, Aj, D	Vv, ČjL, Z, Aj, D, Hv, Ov	ČjL, Vv, Aj, Hv, Z, Ov
Jsme Evropané					Vl	D, F, Hv	D, Z, Hv	D, ČjL, Hv, Z, Ov	D, Hv, Z, Ov, Aj

Průřezové téma: Multikulturní výchova

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1. roční k	2. roční k	3. roční k	4. roční k	5. roční k	6. roční k	7. roční k	8. ročník	9. roční k
Kulturní diference		Aj	Aj	Čj, Aj	Aj, Vl	ČjL, Hv, Aj, D	Hv, ČjL, Aj, Z, D	VkZ,Hv, Ov, Př, Aj, D, Čjl	Hv, D, Př, Z,Ov Aj, VkZ, Čjl
Lidské vztahy	Tv, Čj, Prv	Tv, Prv, Čj	Tv, Čj, Prv	Čj, Přv, Vl	Aj, Přv, Vl	ČjL, Ov	ČjL, Ov	ČjL, Ov, VkZ	D, VkZ, Ov
Etnický původ					Přv, Vl	ČjL	Ov	Ov, Př	Z
Multikulturalita			Aj	Čj	Aj	ČjL, D	Ov, ČjL, Z	ČjL, VkZ, Ov	Z, ČjL, VkZ, Ov
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv		Přv, Vl		Ov, D	Ov, D	D, Ov

Průřezové téma: Environmentální výchova

	1. stupeň	2. stupeň

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Vv,	Vv, Prv	Vv, Prv	Přv	Přv	Př, Z	Př, Z, Přs	Př, Z, Přs	Př, Z, Přs
Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Vl, Přv, Pč	Vl, Přv, Pč	F, Vv, Př, Pč, Z	Vv, Pč, Př, Z, Přs	CH, Př, Z, Přs	CH, Př, Přs
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Přv, Vl	Přv, M, Vl	Pč, Vv, Př, Z	Pč, M, F, Ov, Vv, Př, PřS, Z	M, F, CH, Z, Př, PřS VkZ	Z, CH, Př, F, PřS, Ov VkZ
Vztah člověka k prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Přv, Tv, Vv, Pč	Přv, Tv, M, Vv, Pč	ČjL, Hv, Tv, Z, Př	Hv, Tv, Př, F, PřS, Z, ČjI	Vv, Hv, Tv, Př, F, PřS, Z, VkZ, ČjI	Hv, Vv, Př, Tv, F, PřS, Z, VkZ, ČjI

Průřezové téma: Mediální výchova

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, HV VV	ČJ, HV VV	ČJ, HV VV	ČJ, HV, INF	ČJ, HV, INF	OV, ČJ, Z, PŘ, HV, INF	OV, ČJ, Z, PŘ, HV, INF	OV, ČJ, Z, PŘ, HV, INF, VKZ	OV, ČJ, Z, PŘ, HV, INF, VKZ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ	ČJ	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF, VKZ	OV, ČJ, INF, VKZ
Stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	ČJ	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF, VKZ	OV, ČJ, INF, VKZ
Fungování a vliv médií ve společnosti	VV, ČJ	VV, ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF, VKZ	OV, ČJ, INF, VKZ
Tvorba mediálního sdělení		ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF, VV	OV, ČJ, INF, VV
Práce v realizačním týmu		ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF	OV, ČJ, INF

4. Učební plán

Učební plán: 1. stupeň, 1. – 5. ročník

Oblasti		Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	40 11	Český jazyk	7+2	8+1	7+1	6+1	5+2	33+7
		Cizí jazyk (Aj)	-	0+1	3	3+1	3	9+2
Matematika a její aplikace	24	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4
Informační a komunikační technologie	1	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	15	Prvouka	2	2	2+1	-	-	6+1
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
		Přírodověda	-	-	-	1	1+1	2+1
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	11	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Disponibilní hodiny:			**2**	**3**	**3**	**3**	**4**	**15**
Celkem povinně hodin:			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně: Ve druhém ročníku je jedna disponibilní hodina vyčleněna **Anglickému jazyku.** Zde se žáci seznamují hravou formou se základy anglického jazyka, projdou audioorálním kurzem a v dalších ročníku se budou dále zdokonalovat. Zbývající disponibilní hodiny byly využity na navýšení časové dotace v povinné části a jsou označeny znaménkem +.

Učební plán: 2. Stupeň, 6. – 9. Ročník

Oblasti		Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	18	Český jazyk a literatura	4+1	4	3+1	4+1	15+3
	13	Cizí jazyk (Aj)	3	3	3	3+1	12+1
	6	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	19	Matematika	4+1	3+1	4+1	4+1	15+4
Informační a komunikační technologie	4	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	11	Dějepis	2	2	2	2	8
		Občanská výchova	1	1	0	1	3
Umění a kultura	10	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
		Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2
Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	1	1	1	-	3
Člověk a příroda	26	Přírodopis	1+1	1+1	2	2	6+2
		Fyzika	2	1+1	2	2	7+1
		Chemie	-	-	2	1	3
		Zeměpis	1+1	1+1	1+1	1	4+3
Volitelné předměty:			0	0+1	0+1	0+1	0+3
Disponibilní hodiny:			**+4**	**+5**	**+4**	**+4**	**18**
Celkem povinně hodin:			**25+4 29**	**24+5 29**	**28+4 32**	**28+4 32**	**104+18 122**

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Disponibilní hodiny jsou označeny znaménkem +. Vzdělávací obor Výchova k občanství je v našem ŠVP nazván Občanská výchova.

V tabulkové části učebních osnov jsou slovem VÝSTUP označeny výstupy RVP.

Žáci v 7. ročnících si povinně vyberou jeden z těchto vyučovacích předmětů:
německý jazyk nebo ruský jazyk.

Volitelné předměty

Do učebního plánu jsou jednotlivé volitelné předměty z nabídky zařazovány na základě zájmu žáků a podle provozních možností školy. Z tohoto důvodu se zařazení volitelných předmětů každoročně mění.

Obsahově volitelné předměty doplňují a rozšiřují učivo odpovídající požadavkům příslušných vzdělávacích oblastí a funkčně je rozvíjejí. V rámci volitelných předmětů jsou realizovány i některé tematické okruhy průřezových témat.

Nabídka volitelných předmětů

- Konverzace v anglickém jazyce
- Přírodopisný seminář
- Zeměpisný seminář
- Cvičení z informatiky

Zájmové kroužky

Zájmové kroužky jsou nabízeny zájemcům ze všech tříd. Nabídka rozvíjí zájem a schopnosti žáků a je závislá na personálních a finančních možnostech školy.

Nabídka zájmových útvarů 1. - 9. ročník		
Sportovní hry	-	1 skupina – 6. - 9. ročník
Taneční kroužek	2 skupiny - 1. - 4. ročník	1 skupina – 5. - 9. ročník
Hudební kroužek	1 skupina – 4. - 6. ročník	1 skupina – 7. – 9. ročník
Výtvarný kroužek	1 skupina – 1. - 2. ročník	1 skupina – 3. – 9. ročník
Čtenářský klub	1 skupina – 1. - 5. ročník	-
Badatelsko-polytechnický klub		1 skupina – 6. - 9. ročník
Dramatický kroužek		1 skupina – 6. - 9. ročník
Klub deskových her		1 skupina – 6. - 9. ročník

Počet skupin a ročníky se mohou měnit dle zájmu žáků.

5. Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty

- Český jazyk
- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Učivo českého jazyka jako předmětu je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Český jazyk a literatura. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně v 1. -5. ročníku a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním.

Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

Komunikační a slohová výchova – směřuje k ovládání základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, vede k využívání různých zdrojů informací- př. slovníky, encyklopedie, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další rozvoj

Jazyková výchova – k získání vědomostí a dovedností potřebných k ovládání spisovné podoby českého jazyka

Literární výchova – k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností, poznání základních literárních druhů, rozlišení fikce od skutečnosti.

Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci v každé hodině českého jazyka a literatury uvědomí propojenost jazyka, stylistických i literárních prvků.

Je třeba zařazovat po celý rok jazykové rozbory, pravopisná, stylizační cvičení a průběžně pečovat o zvukovou stránku mluvnických projevů.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Žáci se podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat s vlastními chybami, je-li to možné, pracují žáci ve skupinách. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

Je využíváno dostupného SW, obrazového materiálu, interaktivní tabule, žáci se učí užívat jazykových příruček: Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny a Stručné mluvnice české.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, popř. v počítačové učebně, v učebně s interaktivní tabulí.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1. – 2. ročníku – 9 hodin týdně
ve 3. ročníku - 8 hodin týdně
ve 4. - 5. ročníku - 7 hodin týdně

V 1. ročníku má český jazyk komplexní charakter. Ve 2. -5. ročníku má specifické složky: čtení a literární výchova, jazykové výuka, slohový výcvik a psaní. O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující. Psaní se zpravidla vyučuje v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Vyučovací předmět Český jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení
Učitel:
- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
Žák:
-je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
Žák:
- vzájemně si radí a pomáhají
- navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
Žák:
- dokáže prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

-organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Žák:

- snaží se o ovládání komunikace i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel

- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu	OSV-komunikace OSV-rozvoj schopnosti poznávání Tv-správné držení těla Vv-plakát OSV- komunikace	

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák	(dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu:	OSV-rozvoj schopnosti poznávání MkV-lidské vztahy Prv-orientace v odborném textu OSV-kreativita Vv-ilustrace k literárnímu textu, ilustrátoři dětských knih VMEGS-Evropa a svět nás zajímá-život dětí v jiných krajinách	

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování.	MEV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech LITERÁRNÍ VÝCHOVA žák ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV-fungování a vliv médií ve společnosti	

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení,	OSV- rozvoj schopnosti poznávání OSV- komunikace OSV-sebepoznání a sebepojetí VDO-občanská společnost a škola, občan MEV-tvorba mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti OSV-sebepoznávání a sebepojetí, já jako zdroj informací o sobě, druzí jako	

jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně	vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena	zdroj informací o mně MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV-lidské vztahy poznávání lidí VL, PŘ: orientace v odborném textu	

		MEV – vnímání autora mediálních sdělení OSV – komunikace	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	TV: nápravné cvičení OSV-rozvoj schopnosti poznávání VV-ilustrace	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky LITERÁRNÍ VÝCHOVA žák ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s	OSV-rozvoj schopnosti poznávání VV: ilustrace k liter. textu, ilustrátoři dětských knih MKV – rozmanitost různých kultur VDO – na základě vhodných textů vytvářet vztah k domovu, vlasti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena		

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Český jazyk a literatura se člení na 3 složky (mluvnice, literatura a sloh), které se ale vzájemně prolínají. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Důraz je kladen na rozvoj kultivovaného písemného i ústního jazykového projevu, vnímání jazyka jako nezastupitelné součásti kultury národa, vnímáni jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací a sdělování prožitků a názorů. Dále také pak na rozvoj správného vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role pravidel v různých komunikačních situacích a získání sebedůvěry při veřejných vystoupeních. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.
Součástí výuky je také využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Využívány jsou tradiční metody, např. frontální výklad, samostatná práce, řízený rozhovor, ale také netradiční metody jako skupinová práce, dramatizace, výuka formou hry, řešení netradičních úkolů. Všechny metody a formy výuky jsou přizpůsobeny úrovni žáků v daném ročníku a jsou diferencovány tak, aby aktivizovaly žáky se specifickými poruchami i žáky nadané.

Výuka probíhá především v kmenových třídách, využíváme také učebnu informatiky. Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět, v 6. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností rozšiřujícího učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět český jazyk a literatura přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi**:

Kompetence k učení
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- učitel směruje žáky k propojování informací z různých oborů
- učitel sleduje v hodině pokrok všech žáků

- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- učitel vede žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů
- učitel systematicky předkládá žákům různé problémové úkoly
- učitel vede žáky k používání logických i empirických postupů
- vedeme žáky k plánování postupů a ověřování výsledku práce

Kompetence komunikativní
- učitel zprostředkovává žákům různé typy textů a záznamů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k výstižné argumentaci
- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali pravidla mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální
- učitel se podílí se na pozitivní atmosféře ve třídě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské
- učitel vede žáky k toleranci, empatii, odpovědnosti, dodržování pravidel
- motivujeme žáky k přemýšlení a diskuzi o názorech jiných lidí
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- dbáme na dodržování pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální
- učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situace ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**Obecná poučení o jazyce** Národní jazyk a jeho útvary Práce s jazykovými příručkami Zvuková stránka jazyka **Hláskosloví** zdvojené souhlásky Spodoba znělosti Slovní přízvuk Zvuková stránka věty **Nauka o slově** **Stavba slova a jeho pravopis** • Tvoření slov • střídání hlásek při odvozování • slovotvorný rozbor • slova příbuzná **Pravopis** – lexikální a morfologický **Tvarosloví** Ohebné slovní druhy, tvary a pravopis Mluvnické kategorie	MkV – multikulturalita Dě, Lit – staré řecké a římské báje a pověsti OSV – mezilidské vztahy MkV – lidské vztahy	**V průběhu celého školního roku – pravopisná cvičení a jazykové rozbory.** **V průběhu školního roku – základy literární teorie, výchovné aktivity (divadlo, besedy,**

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Literární výchova: žák ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	**Skladba** Věta jednoduchá – základní a rozvíjející větné členy, grafický rozbor Souvětí – věta hlavní a vedlejší, grafický rozbor Vypravování Popis - prostý, osoby, předmětu, dějový Charakteristika Výpisky a výtah Oznámení Zpráva Blahopřání Dopis – osobní, neosobní Seznámení s knihou Literatura a skutečnost, lit. druhy, žánry Poezie Lidová slovesnost Báje Pověsti a pohádky Próza s dětským hrdinou Dobrodružné příběhy	Vv – ilustrátoři dětské knihy, řecké a římské umění HV – lidová píseň, lidová slovesnost Dě – Antika (Řecko, Řím) OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice MeV – ukázky z filmové, dramatické tvorby EV – poezie a příroda, příroda a dobrodružství MkV – kulturní diference, etnický původ, odlišnost a rovnost lidí	**koncerty, výstavy…), společná četba.**

Jazyková výchova ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**Nauka o slově** Význam slova Slova mnohoznačná, jednoznačná Synonyma, homonyma, Antonyma, sousloví Slova souřadná, podřadná Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby **Pravopis opakování, procvičování** **Psaní velkých písmen** **Tvarosloví** Ohebné sl. druhy – mluvn. kategorie, slovesný rod Neohebné sl. druhy -příslovce (stupňování) **Skladba** Věta jednoduchá Druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent základní a rozvíjející větné členy Souvětí – druhy vedlejších vět Čárka v souvětí, ve větě jednoduché Sloh	Lit – literární texty dle probíraných témat OSV – komunikace, kooperace, kompetice MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie MeV – reklama Vv– komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Lit – využití literárních textů Hv – písňové texty Vv – ilustrace Dě – dějiny světa, Evropa, objevy, dobývání počátky nové doby OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, rozvoj schopností poznávání MkV – kulturní diference, multikulturalita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu	**V průběhu celého školního roku – pravopisná cvičení a jazykové rozbory.** **V průběhu školního roku – základy literární teorie, výchovné aktivity (divadlo, besedy, koncerty, výstavy…),**

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Literární výchova: žák ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné	Vypravování Popis Popis uměleckého díla, návod, popis pracovního postupu Charakteristika, líčení Žádost; životopis Literatura Základní literární druhy a žánry -báje, pohádky, bajky, kroniky -cestopisy, povídka, deník, román, životopis, Drama, žánry, tragédie, komedie Poezie Písně		**společná četba.**

informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře Jazyková výchova ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**Nauka o slově** Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby **Tvarosloví** - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen, jejich užití v textu -zájmena týž/jenž -slovesný vid a rod -pravopis opakování, procvičování -psaní velkých písmen -koncovky jmen a sloves Neohebné sl. druhy **Skladba** Věta jednoduchá Druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent -základní a rozvíjející větné členy -přístavek -několikanásobné větné členy -významové poměry -grafické znázornění větné stavby Souvětí – podřadné, souřadné, -druhy vedlejších vět -významové poměry mezi větami -čárka v souvětí, ve větě jednoduché	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace), Evropa a svět nás zajímá Cizí jazyky - multikulturalita (obohacování slovní zásoby, specifické rysy jazyka, cizí jazyk jako nástroj dorozumění) D – kulturní změny v dějinách našich i světových Z – obyvatelstvo světa (kulturní charakteristiky) OSV – komunikace, sebepoznání, sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy Lit – literární texty dle probíraných témat	**V průběhu celého školního roku – pravopisná cvičení a jazykové rozbory.**

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Literární výchova:	**Sloh** Výklad Popis Referát a recenze Charakteristika, líčení Úvaha Písemnosti (přihláška, pozvánka, objednávka) Žádost; životopis **Literatura** Starověké písemnictví Literatura sumerská, egyptská, hebrejská… Antická literatura Středověká evropská literatura francouzská, španělská, německá, ruská Středověká česká literatura Staroslověnské písemnictví Latinsky psaná literatura Počátky česky psané literatury Literatura v době husitské a pohusitské Renesance a humanismus v evropské literatuře Literatura italská, francouzská, anglická (W. Shakespeare)	ČaZ – komunikace mezi vrstevníky, pravidla komunikace Vv, Hv – antické, románské, gotické umění Dě – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, křesťanství a středověká Evropa, objevy, dobývání počátky nové doby Z – regiony světa Vv, Hv – barokní, klasicistní umění, umělecké směry 2. poloviny 19. století ČJ – obohacování slovní zásoby Dě – modernizace společnosti, národní hnutí MkV – multikulturalita, lidské vtahy MeV – rozvoj médií, jejich význam a funkce OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání VMEGS – objevujeme Evropu,	**V průběhu školního roku – základy literární teorie, výchovné aktivity (divadlo, besedy, koncerty, výstavy…), společná četba.**

žák ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře Jazyková výchova ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	Renesance a humanismus v české literatuře Baroko, klasicismus v evropské literatuře Baroko, klasicismus v české literatuře Domácí a exulantská literatura Osobnost J. A. Komenského Osvícenství a racionalismus Preromantismus Romantismus ve světové literatuře Literatura anglická, francouzská, německá, ruská, americká Národní obrození Realismus ve světové literatuře Literatura anglická, francouzská, ruská… Česká literatura 2. poloviny 19. století májovci, ruchovci, lumírovci Historická, venkovská próza realismus	Evropa a svět nás zajímá (kulturní život evropských národů)	

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**Obecná poučení o jazyce** Český jazyk – vývoj a útvary Jazykověda, jazyky Písmo **Zvuková stránka jazyka** Zásady spisovné výslovnosti Modulace řeči Zvuková stránka jazyka a věty Slovní zásoba **Nauka o slově** Význam slov a slovních spojení Obohacování slovní zásoby Stavba slova, rozbor, tvoření slov Význam slova Slova mnohoznačná, jednoznačná Synonyma, homonyma, Antonyma, sousloví Slova souřadná, podřadná Odborné názvy **Tvarosloví** Slovní druhy (ohebné, neohebné) Cizí vlastní a zeměpisná jména Psaní velkých písmen Třídy a vzory sloves, přechodníky		**V průběhu celého školního roku – pravopisná cvičení, jazykové a syntaktické rozbory.**

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**Skladba** Věta jednoduchá Druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent -základní a rozvíjející větné členy -přístavek -několikanásobné větné členy -významové poměry -grafické znázornění větné stavby Souvětí – podřadné, souřadné, -druhy vedlejších vět -významové poměry mezi větami -čárka v souvětí, ve větě jednoduché Tvoření vět, český slovosled Vsuvka **Sloh** Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Funkční styly Oficiální a formální vyjadřování Média, publicistické útvary Zpravodajství, reklama, internet Komentář, fejeton, reportáž, rozhovor, manipulace	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace Lit – literární text VV, HV – umění 20. století, moderní výtvarné a hudební směry ČJ – obohacování slovní zásoby DĚ – moderní doby, rozdělený a integrující se svět MKV – multikulturalita, OSV - mezilidské vtahy MEV – rozvoj médií, jejich význam a funkce OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání VMEGS – objevujeme Evropu, Evropa a svět nás zajímá (kulturní život evropských národů)	**V průběhu školního roku – základy literární teorie, výchovné aktivity (divadlo, besedy, koncerty, výstavy…), společná četba.**

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové	Literatura Světová literatura na přelomu 19. a 20. století Česká literatura na přelomu 19. a 20. století, „buřiči“ Světová literatura v předválečném až meziválečném období Moderní básnické směry Česká meziválečná literatura Česká literatura 2. poloviny 20. století Světová literatura 2. poloviny 20. století		

prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák			

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo			

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné			

informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře			

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Výuka anglického jazyka v 1. období (2. a 3. ročník) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytvoření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického využití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi, s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti. Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě.

Výuka ve 2. období se realizuje ve 4. a 5. ročníku a navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), komunikační (komunikace a tematické okruhy).

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, pomáhá snižovat jazykové bariéry a rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací.

Opakování slyšeného slova, říkanky, písničky, hry s kartami a o obrázky, hry se slovy, pexesa, domino, pohybové hry, audionahrávky, využívání motivačních cvičení, využívání vizuálních pomůcek a podnětů k podpoře a chápání významu slov.

Vypracování minitestů na konci každé lekce a po každé třetí lekci opakovací test, který slouží k sebereflexi a k autoevaluaci žáka.

Komunikace – podle vzoru, ověřování znalostí v kvízech opakovacích lekcí.

Místo realizace: kmenové třídy, počítačová učebna

Časová dotace: 2. ročník: 1 hodina týdně (postupné seznamování s cizím jazykem)
3. ročník: 3 hodiny týdně
4. ročník: 4 hodiny týdně
5. ročník: 3 hodiny týdně

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem se SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností rozšiřujícího učiva.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět anglický jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků.
- Žáci poznávají smysl a cíl učení.

Postup: vedení žáků k ověřování výsledků
zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém
- Žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: kladení vhodných otázek
umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni.
- Žák umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat.

Postup: vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině.
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu.
- Žáci jsou schopni sebekontroly.

Postup: hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory jiných.
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace.

Postup: vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

vedení žáků k diskuzi
vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- Žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: napomáhání při cestě ke správnému řešení
zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

Postup:
vedení žáků k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Osobnostní a sociální výchova. Tematické okruhy: *Rozvoj schopnosti poznávání* (hádanky, vybarvování vystřihování a zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku) *Komunikace* (používá mluvenou podobu probíraných témat, tvorba přání k narozeninám a k Vánocům) Multikulturní výchova Tematický okruh: *Kulturní diference* (povídání si o způsobech slavení svátků Vánoc v různých zemích) Mezipředmětové vztahy: Matematika (sčítání a odčítání do 20) Člověk a kultura (písničky, básničky a hry)	

základě textové a vizuální předlohy **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	**zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Evropa a svět nás zajímám pozitivní vztah k jinakosti, zvyky a svátky **Multikulturní výchova** – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace **Mezipředmětové vztahy:** Člověk a jeho svět (zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí) **Mezipředmětové vztahy** Využívání znalostí, poznatků a zkušeností z: VV, HV, JČ, prvouky **Osobnostní a soc. výchova** -cvičení pozornosti a soustředěné	

MLUVENÍ žák CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má	elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	v hrách opakovacích lekcí Mediální výchova -podání faktických informací přitažlivou formou Výchova v evropských a globálních souvislostech -anglicky mluvící země -vlajky jednotlivých států -seznamování se s jinými kulturami Mezipředmětové vztahy -znalosti, poznatky a zkušenosti z VV, HV, JČ, vlastivědy, matematiky Osobnostní a sociální výchova - kreativita -dovednosti komunikační Multikulturní výchova -význam užívání cizího jazyka -lidské vztahy -kulturní diference	

k dispozici vizuální oporu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **PSANÍ** žák CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Učivo anglického jazyka jako samostatného předmětu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je rozvrženo od 6. do 9. ročníku.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejblíže normě. U žáků je rovněž rozvíjena schopnost porozumět čtenému i slyšenému anglickému textu, který svým obsahem a slovní zásobou odpovídá jejich jazykové úrovni, schopnost správně text interpretovat a přiměřeně na něj reagovat.

Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k těmto kulturám a jejich hodnotám a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Osvojené jazykové znalosti přispívají ke snižování jazykových bariér, a dále k lepšímu uplatnění žáka při dalším studiu a na pracovním trhu.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Většina hodin je vyučována v kmenových třídách, a rovněž v učebně informatiky. Dotace pro výuku anglického jazyka je v 6. třídě 3 hodiny, v 7. třídě 3 hodiny, v 8. třídě 3 hodiny a v 9. třídě 4 hodiny.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět anglický jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme ke schopnosti uvádět věci do souvislostí, propojovat do větších celků poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na svět
- učitel vede k rozvíjení schopnosti vyhledávat, třídit a vyhodnocovat informace a systematicky používat naučené jazykové prostředky
- učitel vytváří možnosti pro vybírání a uplatnění různých metod a strategií efektivního učení při dlouhodobé práci na osvojení cizího jazyka
- učitel vede ke schopnosti vyhodnotit informace na základě porozumění a diskutovat o nich
- vedeme k dovednosti kriticky zhodnotit výsledky svého učení, k dovednosti naplánovat a organizovat si vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje ke schopnosti kriticky myslet, rozpoznat a pochopit problém, činit a obhájit názor a uvážlivá rozhodnutí
- vedeme k dovednosti vyjádřit a obhájit vlastní názor

Kompetence komunikativní
- vedeme k rozvíjení schopnosti naslouchat ostatním lidem a vhodně reagovat na promluvy druhých
- vytváříme možnosti využívat komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím a pro navazování vztahů
- učitel vede ke schopnosti vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně slovem i písmem
- učitel vytváří podmínky pro účinné zapojení do diskuse
- vedeme ke schopnosti spolupracovat s ostatními
- učitel využívá komunikační technologie k dalšímu rozšiřování svých znalosti a zlepšování svých dovedností

Kompetence sociální a personální
- využíváme získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních, zdvořilých a tolerantních vztahů k druhým
- učitel vede k respektování pozitivních, zdvořilých a tolerantních modelů vzájemného styku
- učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci
- pomáháme vytvořit pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské
- učitel vede k respektování tradic a kulturních hodnot
- vedeme žáky k pochopení odlišností v kultuře, tradicích a životě v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní
- učitel vytváří podmínky, při kterých se žáci učí pracovat na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti
- snažíme se přesvědčit o nutnosti plnit si své povinnosti
- vedeme žáky k pochopení využití anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální
- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učitel vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, žák se seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01 vyhledá požadované	Introduction -personal informations, personal pronouns (osobní údaje, zájmena) School, Places at school,instructions (škola, místnosti, instrukce) -člen neurčitý a/an, the verb to be Numbers(číslovky 1 – 100) Ordinal numbers (řadové číslovky) Spelling and the alphabet My Life Families and members, my friends, describing people Slovesa: Love, like, don´t like ,can , can´t, to be, have Present continuous (přít. průběhový) Days of the week I live here My home, my things, my town -prepositions of place, there is/are -some/any, a/an -possessive pronouns and adjectives -Want to (making suggestion) Animals Wild animals, pets, describing	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí , řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEV – tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	-

informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**: Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby Mluvení:	-comparative, superlative -question words, big numbers Have got Adverbs (příslovce četnosti) Be active , Sports, race, heroes - comparative, superlative Be careful-past simple, adverbs Adjectives opposites Parts of the body Travelling, holidays -past simple negat., wh- questions (minulý čas prostý) Clothes, activities Food is fun, In the kitchen -pres. simple/ continuous -past simple (regular verbs) -kladná, záporná, tázací věta, ano/ne, otázky s tázacími zájmeny a příslovci, předložky s časem - Zvuková a grafická podoba jazyka: pravopis slov osvojené slovní zásoby, přízvuk, intonace •Slovní zásoba: měsíce v roce, datum, kalendářní rok, každodenní činnosti a volnočasové aktivity, domácí práce, oslava narozenin, práce se slovníkem		

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby Čtení s porozuměním: CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Psaní: CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby Tematické okruhy: - domov - rodina - bydlení - škola - volný čas - kultura - sport -zvířata			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	- *have got* - *like* / *don't like* / *hate* + *-ing* - *can* / *can*'t - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - přítomný čas prostý - příslovce častosti děje - *What .... like?* / *What .... look like?* - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs průběhový - stavová sloves - *there was* / *there were* - sloveso *to be* v minulém čase - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny - tázacími zájmena - příslovce	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí , řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEV – tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**: Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - *some* / *any* - *How much...?* / *How many...?* - *a lot (of), (not) much / many* - minulý čas nepravidelných sloves - rozkazovací způsob - budoucí čas *will* – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí *going to* - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny - spojky a prostředky textové návaznosti		

Mluvení: CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby Čtení s porozuměním: CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní:** CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby Tematické okruhy: • domov • rodina • bydlení • škola • volný čas • kultura • sport zvířata	- stupňování přídavných jmen - *(not) as ... as* - člen určitý a neurčitý - předložky místa - *should / should n't* - *must / mustn't* - *have to / don't have to*		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních	- Present simple and present continuous - Will and going to - Past simple: regular, irregular, used to - Past continuous - Past simple and past continuous - Present perfect and past simple - Present perfect with already and yet - Present perfect with for and since - Can/could/will able to - Have to and had to - Reflexive pronouns, might - Relative clauses, relative pronouns	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí , řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEV – tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**: Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby Mluvení: CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky,	- Indefinite pronouns - Countable and uncountable nouns, afew and a little - Comparatives and suberlatives, short and long adjectives - Comparative adverbs - Both, either, neither, all, none, uses of the - Zero conditional - First conditional - Verbs + -ing or infinitive		

které se týkají jeho osoby Čtení s porozuměním: CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Psaní: CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby Tematické okruhy: • domov • rodina • bydlení • škola • volný čas • kultura • sport zvířata			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům,	Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diference OSV - komunikace OSV – mezilidské vztahy ČAZ VMEGS – objevujeme Evropu ČAZ	

vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**: Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby Mluvení: CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby Čtení s porozuměním: CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Psaní: CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná	**Tematické okruhy** - kultura - péče o zdraví - nákupy a móda - společnost a její problémy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV – kreativita, komunikace MEV – tvorba mediálního sdělení	

sdělení, která se týkají jeho osoby Tematické okruhy: • domov • rodina • bydlení • škola • volný čas • kultura • sport zvířata			

Vyučovací předmět: RUSKÝ JAZYK (další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Hlavní cíl výuky předmětu ruský jazyk spočívá v osvojení komunikativních dovedností, tzn. ve vybavení žáků takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání. Žáci mají především získat dobré základy ruského jazyka a vytvořit si kvalitní výchozí předpoklady pro další studium a rovněž komunikaci v tomto jazyce v rámci integrované Evropy a světa.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného referenčního rámce pro jazyky. Vzdělání v ruském jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

Ve výuce ruského jazyka je využíván kromě učebnic také vhodný a dostupný software, počítače internet, slovníky a jiné informační zdroje. Nedílnou součástí vyučovacího předmětu je samostatná i skupinová práce na projektech. Ruský jazyk využívá vazeb především na učivo českého jazyka, zeměpisu, dějepisu a výchov.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva formou seminárních prací neb referátů. nadstavbového (rozšiřujícího) učiva formou seminárních prací neb referátů.

Vzdělávací obor Další cizí jazyk je volitelný druhý cizí jazyk od 7. do 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 2, 2, 2 hodin týdně v každém ročníku.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Ruský jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

Žák:

osvojuje si učební metody, postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah ke studiu cizích jazyků

Učitel:

motivuje žáka k poznávání a chápání jazyka jako důležité součásti celoživotního vzdělávání
nabízí aktivační metody, které vedou k samostatné práci
předkládá poslechová i písemná cvičení s možností vlastní kontroly porozumění
vede žáka k samostatnému nastudování příslušné slovní zásoby pro tvorbu tematicky zaměřených projektů i k vlastní prezentaci své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k využívání jazykových pravidel pro vyvozování složitějších jevů, k hledání souvislostí a rozdílných prvků v dané problémové situaci, také k nalezení určitých informací v písemném textu.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků i ke sdělení názorů.
Učitel vytváří podmínky pro účinné zapojení do diskuse.
Vedeme ke schopnosti spolupracovat s ostatními.
Žák se učí správnému porozumění textům, ústnímu i písemnému formulování odpovědí,

je veden k nácviku správných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení konstruktivního dialogu tím, že mu umožníme nácvik poslechu, monologických a dialogických výstupů, čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáka k získávání sebedůvěry při vystupování před větším nebo menším kolektivem
ke spolupráci a upevňování dobrých vztahů s druhými lidmi
ke schopnosti zapojit se do diskuse a k respektování různých názorů tím, že podporuje samostatný a kultivovaný projev žáka, schopnost pracovat v týmu a pomáhá při vytváření objektivního hodnocení výsledků týmové práce

Kompetence pracovní
Učitel se snaží žáka přesvědčit o nutnosti plnit si své povinnosti

Kompetence občanské
Učitel vede žáka k tomu, aby oceňovali, chránili a respektovali naše i cizí kulturní bohatství

Kompetence digitální
- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učitel vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, žák se seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák:	**Pokyny a instrukce** -ke školní práci -k pohybovým činnostem **Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům** -rozhovory v rámci probíraných tematických celků -básně, říkadla, písně, společenské obraty **Technika čtení** -výslovnostní pravidla ruských hlásek -věty jednoduché -četba a poslech na téma – svátky, tradice a zvyky -čtení na téma – dopis, přání, oslovení -texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky -názvy věcí -jednoduché monology a dialogy **Technika mluveného projevu** -výslovnost jednotlivých fonémů s důrazem na prvky odlišné nebo nepřítomné v mateřském jazyce	OSV –komunikace, rozvoj schopnosti poznávání OSV – kulturní diference	

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	-artikulace jednotlivých hlásek -slovní přízvuk -větný přízvuk Azbuka -psaní velkých a malých písmen azbuky -grafická podoba osvojovaných výrazů Já a moje rodina -osobní údaje -členové rodiny Škola Stravování -základní informace o rusky mluvících zemích (Vánoce, Velikonoce) -adresa -blahopřání -věta jednoduchá oznamovací, tázací -vyjádření záporu -podstatná jména -slovesa -číslovky		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák:	**Pokyny a instrukce** -ke školní práci -k pohybovým činnostem **Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům** -rozhovory v rámci probíraných tematických celků -společenské obraty **Technika čtení** -výslovnostní pravidla ruských hlásek -věty jednoduché -četba a poslech -texty tištěné a psané -ruský přízvuk -texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky -názvy věcí -jednoduché monology a dialogy **Práce se slovníkem** **Projev monologický** -jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací **Zájmy a záliby** **Škola** **Člověk a příroda**-měsíce, dny, datum, hodiny **Oblékání**	OSV –komunikace, rozvoj schopnosti poznávání OSV – kulturní diference	

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Ruské národní pohádky -básně, písně, říkadla -pozdravy, společenské obraty Písemný projev -psaná azbuka -krátké, jednoduché věty v rozsahu tematických celků -gramatické struktury a typy vět -pozdrav, dopis Dialog-zahájení a ukončení dialogu, začlenění pozdravu, společenských a zdvořilostních frází	Hv –lidové písně OSV-komunikace	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák:	**Pokyny a instrukce** -ke školní práci -k pohybovým činnostem **Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům** -rozhovory v rámci probíraných tematických celků -společenské obraty **Technika čtení** -výslovnostní pravidla ruských hlásek -věty jednoduché -četba a poslech -texty tištěné a psané -ruský přízvuk -texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky -názvy věcí -jednoduché monology a dialogy **Práce se slovníkem** **Projev monologický** -jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací -životopis **Zeměpisné údaje** **Cestování**	OSV –komunikace, rozvoj schopnosti poznávání OSV – kulturní diference	

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Ruské národní pohádky -pozdravy, společenské obraty Písemný projev -osobní dopis -formulář, dotazník -gramatické struktury a typy vět Dialog-zahájení a ukončení dialogu, začlenění pozdravu, společenských a zdvořilostních frází		

Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Hlavní cíl výuky předmětu německý jazyk spočívá v osvojení komunikativních kompetencí, tzn. vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání jak v osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Dále pak rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Vzdělávací obor Další cizí jazyk je povinný druhý cizí jazyk. Od 7. do 9. ročníku máme disponibilní časovou dotaci 6 hodin, tj. po dvou hodinách týdně v každém ročníku. Žákům 7. ročníku je nabídnut od školního roku 2013/2014 s výše uvedenou časovou dotací v každém dalším ročníku. Žákům 8. ročníku byl nabídnut od školního roku 2013/2014 s časovou dotací 3 hodiny týdně, 3 hodiny týdně v 8. ročníku i v následujícím 9. ročníku. Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, z kterého vycházejí požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP, směřuje vzdělávání v německém jazyce k dosažení úrovně A1.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Německý jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

Žák:

osvojuje si učební metody, postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah ke studiu cizích jazyků

Učitel:

motivuje žáka k poznávání a chápání jazyka jako důležité součásti celoživotního vzdělávání
nabízí aktivační metody, které vedou k samostatné práci
předkládá poslechová i písemná cvičení s možností vlastní kontroly porozumění
vede žáka k samostatnému nastudování příslušné slovní zásoby pro tvorbu tematicky zaměřených projektů i k vlastní prezentaci své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k využívání jazykových pravidel pro vyvozování složitějších jevů, k hledání souvislostí a rozdílných prvků v dané problémové situaci, také k nalezení určitých informací v písemném textu.

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků i ke sdělení názorů.
Učitel vytváří podmínky pro účinné zapojení do diskuse.
Vedeme ke schopnosti spolupracovat s ostatními.
Žák se učí správnému porozumění textům, ústnímu i písemnému formulování odpovědí, je veden k nácviku správných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení konstruktivního dialogu tím, že mu umožníme nácvik poslechu, monologických a dialogických výstupů, čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáka k získávání sebedůvěry při vystupování před větším nebo menším kolektivem
ke spolupráci a upevňování dobrých vztahů s druhými lidmi
ke schopnosti zapojit se do diskuse a k respektování různých názorů tím, že podporuje samostatný a kultivovaný projev žáka, schopnost pracovat v týmu a pomáhá při vytváření objektivního hodnocení výsledků týmové práce

Kompetence pracovní
Učitel se snaží žáka přesvědčit o nutnosti plnit si své povinnosti

Kompetence občanské
Učitel vede žáka k tomu, aby oceňovali, chránili a respektovali naše i cizí kulturní bohatství

Kompetence digitální
- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učitel vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, žák se seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** -zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, volného času - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a podobné otázky pokládá	výslovnostní pravidla porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků pokyny a instrukce ke školní práci, k pohybovým aktivitám zákl. pravidla komunikace- pozdrav, poděkování, představování časování zákl. sloves sein a haben věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu jednoslovní nebo krátká odpověď na otázku v rámci textu v učebnici tvorba otázky, záporu pořádek slov ve větě podstatná jména- určitý a neurčitý člen skloňování podst.jmen ve 3.a4.pádě	OSV-základy komunikace OSV- rozvoj osobnosti HV - písničky, říkadla VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (sousedé v Evropě)	Vše probíhá na úvodní úrovni

Čtení s porozuměním -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Psaní - napíše jednoduchý text týkající se jeho samého a rodiny -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	počítání do 100, barvy výslovnostní pravidla technika čtení, jednoduché věty větná intonace, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov pomocí adekvátní slovní zásoby představí sebe a svoji rodinu-téma rodina, domov, škola, volný čas, čísla, barvy, reálie německy mluvících zemí práce se slovníkem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čtení s porozuměním -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Poslech s porozuměním -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	technika čtení, intonace výslovnostní pravidla porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných témat společenské obraty, fráze pokyny a instrukce ke školní práci jednoduché popisy věcí jednoduché monology a dialogy na probírané téma práce se slovníkem-základní orientace ve dvojjazyčném slovníku		Výstupy se realizují na vyšší úrovni díky větší znalosti žáků, bohatší slovní zásoby

Mluvení -zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času, jídla, oblékání, nákupy - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a podobné otázky pokládá Psaní - napíše jednoduchý text týkající se jeho samého a rodiny -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Témata- Já o sobě, U nás doma, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, zvířata, kalendářní rok, reálie německy mluvících zemí Jednoduché sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav – k Vánocům, Velikonocům Mluvnické učivo: význam slov v kontextu tvoření jednoduchých vět oznamovacích a tázacích časování pravidelných a některých nepravidelných sloves minulý čas v němčině – préteritum pomocných sloves a perfektum prav. a neprav. sloves		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník:9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čtení s porozuměním -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Poslech s porozuměním -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka upevňování výslovnostních pravidel porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků základní orientace v dvojjazyčném slovníku Témata: Příroda, počasí, tradice, zvyky, svátky, lidské tělo, dopravní prostředky hodiny, reálie německy mluvících zemí	VMEGS- Evropa a svět nás zajímá Z- země, mluvící německy	

Mluvení -zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, školy, volného času, jídla, oblékání, nákupy - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a podobné otázky pokládá Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduchý text týkající se jeho samého, rodiny a ostatních probíraných témat -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Jednoduchá sdělení - omluva, žádost, vyplnění formuláře, dopis z prázdnin		

Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty

- Matematika

Zařazená průřezová témata

Viz. Začlenění průřezových témat - kapitola 3. str. 21

Vyučovací předmět: Matematika – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

-Čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách.

1. dovednost provádět operaci
2. porozumění algoritmu
3. pochopení významu pro reálné situace
   - získání číselných údajů

-Geometrie v rovině a v prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů, modelování reálných situací, hledání podobnosti a odlišnosti útvarů

- vzájemná poloha objektů v rovině
- porovnávání, odhadování, měření délek, obvod, obsah

-Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analýza do tabulek, diagramů a grafů

- Nestandardní aplikační úlohy a problémy- k jejich řešení nutno uplatnit logické myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života.

Vzdělávací oblast Matematika v základním vzdělávání poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

S učivem se žáci seznamují aktivně, výuka musí probíhat systémem „zpětné vazby“, založené na tvořivosti každého žáka a reakci učitele. Je využíváno názorných pomůcek, dostupného SW a učebny PC, interaktivní tabule. Efektivní formou pro získávání nových znalostí je využití práce na PC, práce ve skupinách.

Výuka se uskutečňuje v kmenových třídách, popř. v počítačové učebně, v učebně s interaktivní tabulí.

Předmět je realizován ve všech ročnících:

v 1. ročníku - 4 hodiny týdně

ve 2. - 5. ročníku – 5 hodin týdně

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev.

V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo prací navíc, zapojují se do soutěží. Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Matematika přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení
-rozvíjení paměti žáků
-rozvíjení kombinatorického, logického myšlení a kritického usuzování
-rozvíjení věcné argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů
-rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
-učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle

Kompetence k řešení problémů
- provádění rozboru problému, plánování řešení, odhadování výsledku, volba postupu a vyhodnocení správnosti řešení
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrola, vytrvalost a přesnost, systematičnost
Učitel:
-zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
-vede žáky k plánování úkolů a postupů
-zařazuje metody, které žáky vedou k samostatným řešením, závěrům
-pracuje s chybou žáky jako s příležitostí
-podle potřeby žákům pomáhá a dodává jim sebedůvěru

Kompetence komunikativní
-užívání přesného matematického jazyka včetně symboliky
-zdokonalování grafického projevu
-učitel zadává některé úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů a vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální
-srozumitelná a věcná argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů
-učitel umožňuje-rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh, práce v týmu každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská
-kritické myšlení žáků nad obsahy sdělení při zpracování informací
-hodnocení práce své i práce ostatních
-vedení k ohleduplnosti, taktu

Kompetence pracovní
-využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech

Kompetence digitální
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE žák M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	- přirozená čísla - číslice - znaménka <, >, = - vztahy menší, větší, rovno - součet čísel (bez přechodu přes desítku) - rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) - seznámení s jednotkami délky 1m, hmotnosti 1kg a jednotkami objemu 1l	OSV- rozvoj schopnosti poznávání OSV-komunikace OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV-rozvoj schopnosti poznávání Návaznost na učivo v Prvouce OSV- komunikace OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY žák M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	- geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh		

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU žák M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko			

Vyučovací předmět: Matematika – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE žák M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací závislosti a jejich vlastnosti	OSV-rozvoj schopnosti poznávání OSV- komunikace OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti VL: práce s časovou osou	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor		VV: rýsování geometrických obrázků VL: jednotky délky PČ: vystřihování osově souměrných obrazců VV: překládání a otiskování barevných ploch	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY žák M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	OSV-rozvoj schopnosti poznávání EV-vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí	

žák M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU žák M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelní základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary	(prolíná učivem v řešení slovních úloh) OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti PRV-denní režim VV-staré hodiny PRV-záznam počasí, záznam pozorování růstu rostlin VV-dekorace, dlažba PČ-různé modely s využitím kartonů – jednoduchá tělesa VMEGS-Evropa a Svět nás zajímá - cestování VV-osově souměrné obrázky PČ-práce s papírem-překládání, stříhání	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** žák M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		

Vyučovací předmět: Matematika – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a proměnná* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa (např. převody jednotek, měřítko mapy). Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev.

Součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy,* při němž se uplatní logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, jsou žáci seznamováni se světem financí, učí se pochopit a analyzovat problémy, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, což mimo jiné přispívá i k rozvoji finanční gramotnosti.

Jsou využívány různé metody práce, např. tvorba individuálních nebo skupinových řešení příkladů. K tomu slouží různé zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výukové programy na PC, tabulky, kalkulátory, pravítka, úhloměry, kružítka, modely geometrických těles, různé stavebnice, nástěnné obrazce apod. Žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Výuka probíhá především v kmenových třídách, využíváme také učebnu informatiky.

Časová dotace matematiky na druhém stupni je stanovena na 4 hodiny týdně v 7. ročníku a na 5 hodin týdně v 6., 8. a 9. ročníku. V 9. ročníku se také věnujeme přípravě žáků na přijímací zkoušky.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na pochopení vzájemných vztahů jednotlivých matematických veličin, jejich využití v praktickém životě. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností rozšiřujícího učiva, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Matematika přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi:**

Kompetence k učení
- vedeme žáky k aktivnímu využití poznatků z předcházejícího období
- učitel vede žáky k porovnávání získaných výsledků a k vyvození závěrů pro jejich využití v budoucnosti
- vedeme žáky k využití obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, k propojování věcí do širších celků
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací o jednotlivých matematických vzorcích, mocninách, odmocninách a dalších informací z tabulek
- vedeme žáky k aktivnímu využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení příkladů, k využití získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- učitel vede žáky k samostatnému řešení příkladů různými způsoby řešení, k užití logických, matematických a empirických postupů při řešení příkladů
- učitel vede žáky k ověření si správnosti řešení příkladů a k následné aplikaci při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problému daného příkladu, k promyšlení a naplánování si způsobu řešení a k hledání konečného řešení problému

Kompetence komunikativní
- učitel vede žáky k orientaci v zadání jednotlivých příkladů – nalezení základních údajů, odpovědi na otázky, vysvětlení postupů řešení a jejich zdůvodnění
- vedeme žáky k formulaci a vyjádření své myšlenky a názorů v logickém sledu, jejich výstižné a souvislé vyjádření v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k práci ve skupinách – jde především o společnou práci při řešení jednotlivých příkladů
- vedeme žáky k respektování názorů druhých, i k prosazení svých návrhů

Kompetence pracovní
- učitel vede žáka ke zdokonalení si grafického projevu a k efektivitě při organizování vlastní práce nebo práce celé skupiny
- vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, termínů a k ověřování výsledků své práce

Kompetence občanské
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- vedeme žáky k hodnocení své činnosti a k hodnocení činnosti své práce nebo celé skupiny na základě jasných kritérií

Kompetence digitální

- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná **Žák:** - M-9-1-01 provádí početní operace v oboru přirozených čísel zpaměti a písemně - M-9-1-02 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontrolu výpočtů - M-9-1-01 provádí početní operace s desetinnými čísly - M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel **Geometrie v rovině a v prostoru** **Žák:** - M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	**Rozšířené opakování** - přirozená čísla, zobrazení na číselné ose - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - početní operace **Desetinná čísla** - zobrazení čísla na číselné ose - porovnávání a početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek **Dělitelnost přirozených čísel** - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočísla, složená čísla - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel **Geometrické útvary v rovině** - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, rovina, bod	F – řešení početních úloh – převody jednotek OSV – odhad a určení např. ceny nákupu OSV – počet dlaždic na pokrytí podlahy, apod. F – měření délky OSV – určení obvodu pozemku, apod. Z – určování zeměpisné polohy PČ – mapy, azimut	

- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - M-9-3-02 charakterizuje mnohoúhelník - M-9-3-08 načrtne a sestrojí mnohoúhelník - M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - M-9-3-08 určí osově souměrné útvary - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku - M-9-3-09 určuje a charakterizuje kvádr, krychli, analyzuje jejich vlastnosti - M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť těles	- obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku **Úhel a jeho velikost** - pojem, rýsování a přenášení úhlů - druhy úhlů, osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - početní operace s velikostmi úhlů **Mnohoúhelníky** - pojem, pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník (konstrukce, obvod) **Osová souměrnost** - shodné útvary - osově souměrné útvary **Obsah čtverce a obdélníku** **Povrch a objem krychle a kvádru** - obsah čtverce a obdélníku, složitějších obrazců - kvádr, krychle - sítě těles - povrch a objem krychle, kvádru **Trojúhelník** - pojem, druhy - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná	OSV – obsah pokoje, pozemku – povrch a objem bazénu F – fyzikální veličina objem, hustota	

- M-9-3-09 odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádru - načrtne a sestrojí různé druhy trojúhelníků **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** - M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - M-9-1-02pprovádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - M-9-1-02ppíše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce - M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná **Žák:** - M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel - M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel - M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, poměrem, desetinným číslem) - M-9-1-05 řeší modelováním a	**Celá čísla** - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo, absolutní hodnota - početní operace s celými čísly **Racionální čísla** - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácené číslo, smíšené číslo - početní operace s racionálními čísly - složený zlomek **Poměr** - pojem poměr - změny v daném poměru - měřítko a plán mapy **Procenta** - pojem procento, promile - základ, procentová část, počet procent **Přímá a nepřímá úměrnost**	F – fyzikální veličina teplota OSV – počasí, stav vody, -stav bankovního konta (přírůstek, úbytek) F, D numerické výpočty Z – měřítko plánu, mapy OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev) OSV – slevy EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek F – vztahy mezi veličinami PÚ – spotřeba materiálu, benzínu	

výpočtem situace vyjádřené poměrem - M-9-1-05 pracuje s měřítky map a plánů - M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) - M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) **Závislosti, vztahy a práce s daty** **Žák:** - M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem **Geometrie v rovině a v prostoru** **Žák:** - M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - M-9-3-08 určí středově souměrný útvar - M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - M-9-3-06 načrtne a sestrojí trojúhelník - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku	- přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka **Středová souměrnost** - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti - středově souměrné obrazce **Trojúhelník** - trojúhelníková nerovnost - shodnost trojúhelníků - konstrukční úlohy - obsah trojúhelníku **Rovnoběžníky** - pojem rovnoběžník - vlastnosti a rozdělení rovnoběžníků - konstrukce rovnoběžníků - obvod a obsah rovnoběžníků **Lichoběžník** - pojem lichoběžník - konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku **Povrch a objem hranolů** - pojem hranol	NÚ – zakázky, počty dělníků OSV – spotřeba materiálu OSV – spotřeba výrobního materiálu OSV – množství betonu na základy domu, …	

- M-9-3-02 charakterizuje rovnoběžník - M-9-3-08 načrtne a sestrojí rovnoběžník - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - M-9-3-02 charakterizuje lichoběžník - M-9-3-12 načrtne a sestrojí lichoběžník - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - M-9-3-09 určuje a charakterizuje hranol, analyzuje jeho vlastnosti - M-9-3-08 načrtne a sestrojí síť hranolu - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - M-9-2-01p vyhledává a třídí data	- povrch a objem hranolu		

- M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvaryM-9-3-08psestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná **Žák:** - M-9-1-01 užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech, účelně využívá kalkulátor - M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - M-9-1-07 určí hodnotu číselného výrazu - M-9-1-07 sčítá a násobí mnohočleny - M-9-1-07 provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** **Žák:** - M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a	**Druhá mocnina a odmocnina** - pojem druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin **Výrazy** - číselné výrazy a jejich hodnota - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocniny deseti **Lineární rovnice** - rovnost - lineární rovnice - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie **Pythagorova věta** - pojem	F – zápis jednotek fyzikálních veličin F – vztahy mezi veličinami, řešení úloh EGS – srovnání států (HDP, počet obyvatel) EV – ochrana životního prostředí OSV – zavlažování pozemku, spotřeba materiálu	

problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací **Geometrie v rovině a v prostoru** **Žák:** - M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - M-9-3-01 využívá potřebnou matematickou symboliku - M-9-3-09 vypočítá obvod a obsah kruhu - M-9-3-09 určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti - M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť válce - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch a objem válce - M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty ve výpočtech **Kruh, kružnice** - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu **Válec** - pojem válec - povrch válce - objem válce **Konstrukční úlohy** - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy - logické a netradiční geometrické úlohy **Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů** - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistických souborů	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu Z – třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyvatel, zdravotnictví, průmyslu, sledovanost, volby,…	

- M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - M-9-2-02 porovnává soubory dat Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu - M-9-2-02p porovnává data - M-9-3-11p sestrojí sítě základních tělesM-9-3-12pnačrtne základní tělesa	- příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná Žák: - M-9-1-07 určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - M-9-1-07 provádí početní operace s lomenými výrazy - M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic - M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá osvojený matematický aparát	**Výrazy** - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy **Rovnice s neznámou ve jmenovateli** - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli **Soustavy rovnic** - lineární rovnice se dvěma neznámými - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými **Finanční matematika** - základní pojmy finanční matematiky - výpočet úroku při jednoduchém úrokování - výpočet úroku při složeném úrokování **Funkce** - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce	F – řešení fyzikálních úloh CH – výpočet směsí OSV – míchání směsí OSV – plat, srážky, úroky, úvěry,… OSV – čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu,…	

Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - M-9-2-04 vyjádří funkční vztahy tabulkou, rovnicí, grafem - M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů **Geometrie v rovině a v prostoru** Žák: - M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - M-9-3-09 určuje a charakterizuje jednotlivá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť - M-9-3-10 odhadne a vypočítá povrch a objem těles - M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	- lineární funkce (přímá a nepřímá úměrnost) **Podobnost** - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků **Tělesa** - rotační kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles **Goniometrické funkce** - funkce sinus - funkce kosinus - funkce tangens (kotangens) - výpočty v pravoúhlém trojúhelníku - užití goniometrických funkcí	OSV – plány, technické výkresy,… OSV – spotřeba materiálu, stavebnictví OSV – kreativita (nápady a tvořivost při řešení slovních úloh a úloh z praxe)	

- M-9-3-03 určuje velikost úhlu výpočtem, využívá kalkulátor - M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** - M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí			

Informatika
Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií.

Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Obsahové organizační a časové vymezení předmětu:

Učivo povinného předmětu Informatika bude realizováno v 6. - 9. ročníku po jedné hodině týdně tak, aby odpovídalo intelektovým schopnostem žáků a aby byly splněny očekávané výstupy. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu a školní informační systém - Edookit.

Společné výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

Cílové zaměření předmětu:

rozvíjení schopnosti formulovat svůj požadavek

rozvíjení základních dovedností žáků ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie

orientování se ve světě informací, práci s nimi a k jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě

využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní
- učíme žáky také pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální
- při práci vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

1. stupeň – 2. období

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	data, informace sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	ME- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory,	řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy;		

používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů INFORMAČNÍ SYSTÉMY I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu kontrola řešení porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem systémy skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi práce se strukturovanými daty shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam;		

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznam **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů **počítačové sítě** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat **bezpečnost** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		

2. stupeň
Vzdělávací oblast: Informatika

Název vyučovacího předmětu: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové organizační a časové vymezení předmětu:

Učivo povinného předmětu Informatika bude realizováno v 6. - 9. ročníku po jedné hodině týdně tak, aby odpovídalo intelektovým schopnostem žáků a aby byly splněny očekávané výstupy. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se používají elektronickou poštu.

Společné výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

Cílové zaměření předmětu

rozvíjení schopnosti formulovat svůj požadavek

rozvíjení základních dovedností žáků ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie

orientování se ve světě informací, práci s nimi a k jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě

využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky také pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika – 6. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět	OSV :Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Minimální výstupy: I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití

	obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV :Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dat

Informatika – 7. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	OSV :Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	OSV :Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi		I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informatika – 8. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV :Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Informatika – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy:		I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s

popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost)	MV: Stavba mediálních sdělení MV: práce v realizačním týmu	takovým propojením souvisejí

	dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	OSV: Komunikace	

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Žák se učí pozorovat, pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznává sebe i své nejbližší okolí, postupně se seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Učí se vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Snaží se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat
na myšlenky, názory a podněty. Důležitou součástí je vlastní prožitek z konkrétních nebo modelových situací.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného
chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu.

Je možné vytvořen jeden předmět v 1. – 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a

okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu). Není nutné se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům. vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Ve výuce se využívá názorný materiál, dostupné digitální technologie, významné jsou vycházky do okolí. Žáci se učí hledat v encyklopediích, slovnících a atlasech, na internetu.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně s interaktivní tabulí, popř. je realizována vycházka do okolí.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. - 3. ročníku:

v 1. a 2. ročníku - 2 hodiny týdně
ve 3. ročníku -3 hodiny týdně

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci dostávají úkoly z rozšiřujícího učiva a zapojují se do soutěží.
Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Prvouka přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení
Žáci:
-jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá
-poznání podstaty zdraví i příčin nemocí
-upevňování preventivního chování
-orientace ve světě informací
-samostatné pozorování, třídění informací a porovnávání výsledků
Učitel:
-pomáhá žákům řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kriterií

Kompetence k řešení problémů
Žáci:
-upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
Učitel:
-pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
-učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů
Kompetence komunikativní
Žáci:
-rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
-jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
-pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve svých projevech, názorech a výtvorech
-přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
Učitel:
-podporuje žáky v prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů

Kompetence sociální a personální
Žáci:
-účinně spolupracují při práci ve skupině
-učí se respektovat názory druhých
Učitel:
- vede je k věcné argumentaci

Kompetence občanské
Žáci:
-respektují přesvědčení druhých lidí, snaží se vcítit do situace ostatních lidí
-odmítají útlak a hrubé zacházení
-uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
Učitel:
-utváří ohleduplný vztah k přírodě a její ochraně
-vede k respektování pravidel

Kompetence pracovní
Žáci:
-jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
Učitel:
-učí žáky používat bezpečně různé materiály, nástroje a vybavení
-zohledňuje soudobý stav a poznání a technický rozvoj

Kompetence digitální

-ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
-získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
-vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
-využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
-chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
-předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět - 1. období
Vyučovací předmět: Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME žák ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy LIDÉ KOLEM NÁS žák ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní síť **okolní krajina** (místní oblast, region) **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	VDO-Občanská společnost a škola-vytváření pravidel chování, pravidla týmové práce EV-Vztah člověka k životnímu prostředí-naše obec, životní styl OSV-rozvoj schopnosti Poznávání VDO-Občan, občanská společnost a stát-práva a povinnosti, odpovědnost za své činy MKV-Princip sociálního smíru a solidarity-základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám	

i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti **LIDÉ A ČAS** žák ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o	**soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování **orientace v čase** – určování času, časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života,	MKV-lidské vztahy MA-jednotky času OSV-komunikace ČJ-popis pracovního Postupu VV-kresba HV-písničky o zvířatech a rostlinách VV- výtvarné ztvárnění rostlin a živočichů ČJ-popis rostliny, živočicha EV-základní podmínky života	

sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ROZMANITOST PŘÍRODY žák ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	státní svátky a významné dny **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **nerosty a horniny, půda** – některé	EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí - hospodaření s odpady, třídění odpadu Projekt Den Země VV-výtvarné vyjádření lidského těla OSV - hodnoty, postoje, a praktická etika OSV-Sebepoznání, sebepojetí EV-Vztah životního prostředí a lidského zdraví TV-pohybové aktivity	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** žák ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru	hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **vesmír a Země** - den a noc, roční období **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná		

a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní **návykové látky**, závislosti a zdraví – odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět - 2. období

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME žák ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Minimální doporučená úroveň pro úpravy	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť **okolní krajina (místní oblast, region**) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického	VDO-Občanská společnost a škola-vytváření pravidel chování, pravidla týmové práce EV-Vztah člověka k životnímu prostředí-naše obec, životní styl OSV-rozvoj schopnosti Poznávání VDO-Občan, občanská společnost a stát-práva a povinnosti, odpovědnost za své činy MKV-Princip sociálního smíru a solidarity-základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám	

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky LIDÉ KOLEM NÁS žák ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách	systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného **chování** – ohleduplnost, etické zásady, zvládání	MKV-lidské vztahy MA-jednotky času OSV-komunikace ČJ-popis pracovního Postupu VV-kresba HV-písničky o zvířatech a rostlinách VV- výtvarné ztvárnění rostlin a živočichů ČJ-popis rostliny, živočicha EV-základní podmínky	

vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-5-2-01p, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů LIDÉ A ČAS žák	vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace,	života EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí - hospodaření s odpady, třídění odpadu Projekt Den Země VV-výtvarné vyjádření lidského těla OSV - hodnoty, postoje, a praktická etika OSV-Sebepoznání, sebepojetí EV-Vztah životního prostředí a lidského zdraví TV-pohybové aktivity	

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	denní režim, roční období **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – 2. období

Vyučovací předmět: Přírodověda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY žák ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na	EV – pochopení propojenosti člověka a stavu ŽP, důsledky jednání lidí EV – ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina MEV – naplnění vol. času: vhodné vzdělávací pořady OSV- komunikace EV-základní podmínky života OSV – sebepoznání a sebepojetí	

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** žák	Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj	MKV-lidské vztahy EV – vztah ŽP a lidského zdraví EV-Vztah člověka k prostředí OSV-rozvoj poznávacích schopností OSV-komunikace EV-základní podmínky života EV – ekosystémy (pole, les, vodní zdroje, kulturní krajina, moře, tropický deštný les)	

ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	jedince **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena **návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních	MEV-Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení PŘ-jednoduché stroje EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí - hospodaření s odpadem Projekt Den Země EV-Vztah životního prostředí a lidského zdraví OSV-Psychohygiena, komunikace, mezilidské vztahy MKV-Lidské vztahy, etnický původ, principy sociálního smíru a solidarity	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti
Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty
- Dějepis
- Občanská výchova

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení
Vzdělávací obor Dějepis je zahrnut do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Žáci získají celistvý a objektivní obraz historie v její mnohostrannosti a různorodosti. Důraz je kladen na poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, náboženství …) a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. S učivem se žáci seznamují aktivně formou práce s informačními zdroji – vyhledávají samostatně informace v časopisech, literatuře, na internetu a získané poznatky uplatní při zpracování referátů a projektů. Je využíváno dostupného softwaru, obrazového materiálu, videokazet a DVD, historických map a přístupnějších historických dokumentů.

Výuka probíhá především v kmenových třídách, využíváme také učebnu informatiky a učebnu s možností přehrání audiovizuálních pomůcek.

Učivo dějepisu je rozvrženo do šestého, sedmého, osmého a devátého ročníku s dotací dvou hodin. Do šestého a sedmého ročníku je zařazeno učivo o pravěku, starověku, středověku a počátku novověku a do osmého a devátého ročníku je zařazen výklad historie od osmnáctého století do současnosti. Je využíváno vazeb na učivo zeměpisu, českého jazyka, občanské výchovy a výtvarné výchovy.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost popsat fakta. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Dějepis přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi**:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vnímání historických jevů a událostí v širších souvislostech, k samostudiu, tzn. vlastní osvojování si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení a ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí
- vedeme žáky k hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi
- učitel vede žáky k vyjádření stanoviska k některým kontroverzním etapám dějin – např. únorový převrat 1948, listopadová revoluce 1989 apod.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k odpovědi na položenou otázku na základě připravených podkladů z různých zdrojů
- učitel vede žáky k vysvětlení vlastního stanoviska
- vedeme žáky k zasazení odpovědi do historického kontextu na základě připravených podkladů z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- učitel vede žáky k respektování kulturních a jiných odlišností

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke sledování změn způsobu výroby v průběhu historického vývoje
- učitel vede žáky k uvědomění si změn, které přinesla průmyslová revoluce v souvislosti se vznikem nových průmyslových odvětví apod.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k rozvíjení zájmu o minulost vlastního národa i jiných národů
- učitel vede žáky k upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře

Kompetence digitální

- učitel zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Úvod do dějepisu (význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách) Historické prameny Historický čas a prostor Starší doba kamenná Mladší a pozdní doba kamenná Staroorientální státy (Mezopotámie, Přední východ, Egypt, Indie a Čína) Staroorientální státy (Mezopotámie, Přední východ, Egypt, Indie a Čína), antické státy Střední Evropa v období nejstarších států Antické Řecko a Řím Úvod do dějepisu (význam zkoumání dějin)	OSV - komunikace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Z – práce s mapou MKV – kulturní diference PŘ – původ člověka MKV - multikulturalita VMEGS – objevujeme Evropu, jsme Evropané VDO – principy demokracie jako formy vlády	

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **Žák:** D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací	Člověk a lidská společnost v pravěku Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (staroorientální státy, antické Řecko a Řím)		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Raný středověk - stěhování národů Byzantská říše Arabové a Turci - jejich výboje Franská říše Sámova říše Velkomoravská říše Počátky českého státu Přemyslovci Český stát za Lucemburků Vývoj států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu Křesťanství a společnost ve středověku Křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, venkov, město Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou Doba husitská Doba poděbradská Jagellonci Objevné plavby Habsburkové	MKV – princip sociálního smíru a solidarity ČJ – písmo, jazyk HV – nejstarší české hudební památky OSV – komunikace VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – objevujeme Evropu, jsme Evropané	

D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **Žák:** D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	Vývoj v dalších významných evropských státech Třicetiletá válka Sámova říše, Velkomoravská říše Počátky českého státu Křesťanství a společnost ve středověku Přemyslovci, Lucemburkové Významné osobnosti Doba husitská Doba poděbradská Jagellonci Objevné plavby Habsburkové Ferdinand I., Rudolf II.		

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Společnost po třicetileté válce Habsburská monarchie po třicetileté válce, Marie Terezie, Josef II. Osvícenství Dějiny významných evropských států, vznik USA Baroko, rokoko Klasicismus Velká francouzská revoluce Napoleonské války Evropa po napoleonských válkách Národní obrození Romantismus, biedermeier Revoluční rok 1848 v Evropě a v českých zemích Průmyslová revoluce Imperialismus a kolonialismus Dějiny významných států v Evropě i ve světě Dějiny českých zemí a habsburské monarchie	VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – jsme Evropané, objevujeme Evropu Z – práce s mapou VDO – principy demokracie jako formy vlády VDO – formy participace občanů v politickém životě OSV – hodnoty, postoje a praktická etika	

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák:** D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války	Kultura – realismus, impresionismus, secese První světová válka Marie Terezie, Josef II. Dějiny českých zemí a habsburské monarchie v 19. století Osobnosti NO První světová válka		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Revoluce v Rusku 1917 Vznik Československa Pařížská mírová konference Druhá světová válka Evropa a svět ve dvacátých letech ČSR ve dvacátých letech Světová hospodářská krize ČSR ve třicátých letech Evropa a svět před válkou Komunismus, fašismus, nacismus Druhá světová válka Protektorát Čechy a Morava Československo v letech 1945 - 1989 Sametová revoluce Vznik České republiky Studená válka Studená válka Rozpad východního bloku Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti	Z – práce s mapou MKV – princip sociálního smíru a solidarity VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády OSV – hodnoty, postoje a praktická etika OSV – hodnoty, postoje a praktická etika VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané	

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **Žák:** D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	Vznik Československa Druhá světová válka Evropa v letech 1945 – 1989 Sametová revoluce	MKV – lidské vztahy, kulturní diference	

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu občanská výchova je zaměřeno na ucelenou představu o mravních a právních předpokladech společenského soužití, představu o hospodářském životě ve společnosti, demokratické postupy při rozhodování o veřejných záležitostech a při řízení státu i při každodenním mezilidském styku, také na posuzování a srovnávání společenských jevů ve vlastní zemi s obdobnými i odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, komplexní představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni.

Vzdělávání také přispívá k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Rovněž vede k rozvoji finanční gramotnosti, tedy k orientaci v problematice peněz a cen, finančních produktů či služeb a k odpovědnému spravování rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci. Zejména v devátém ročníku se seznamují s tématy navrženými ve Standardech finanční gramotnosti pro základní vzdělávání z roku 2008, což jsou: peníze, hospodaření domácnosti a finanční produkty. Seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí nejen svět financí, ale i celou společnost (globální problémy, protiprávní jednání, korupce). Cílem předmětu je tedy posílit právní a ekonomické myšlení žáků.

Dále je kladen důraz na orientaci v různých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního, občanského a politického života, znalost základních životních hodnot, které budou oporou a ukazatelem dalšího směřování člověka, osvojení dovedností adekvátní mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat názory a práva druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Součástí obsahu předmětu je také kritické vnímání chování a jednání své i druhých lidí s následným sebehodnocením, kritické vnímání a hodnocení veřejných záležitostí, získání použitelných poznatků z oblasti práva, chování odpovědného a aktivního občana v demokratické společnosti. Přibližuje žákům úkoly politických institucí, včetně činnosti armády a ukazuje způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Dále je také důležité povědomí o historickém, kulturním a společenském vývoji naší vlasti a úcta k hodnotám a památkám naší země.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. S učivem se žáci seznámí v malé míře pomocí frontální výuky, ale především aktivně formou skupinové a individuální práce, řízeného rozhovoru, diskuse na dané téma, her, kvízů, dramatizace či práce s informačními zdroji a medii. Rovněž se bude využívat práce na počítači (vyhledávání informací na internetu, zpracování dat v MS Excel, prezentace). Získané poznatky uplatní při vypracování referátů a projektů. Bude využíváno dostupného softwaru, videonahrávek či obrazového materiálu.

Všechny metody a formy výuky jsou přizpůsobeny úrovni žáků v daném ročníku a jsou diferencovány tak, aby aktivizovaly žáky se specifickými poruchami i žáky nadané.
Výuka probíhá především v kmenových třídách, využíváme také učebnu informatiky.

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku, s časovou dotací 1 hodina týdně.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností rozšiřujícího učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Občanská výchova přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- zadáváme úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- učitel směruje žáky k propojování informací z různých oborů
- vedeme žáky k ověřování výsledků své činnosti, k dovednosti naplánovat a organizovat si vlastní učení
- učitel sleduje v hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů
- učitel systematicky předkládá žákům různé problémové úkoly
- vedeme žáky k používání logických i empirických postupů
- vedeme žáky k plánování postupů a ověřování výsledku práce
- učitel motivuje ke schopnosti kriticky myslet, rozpoznat a pochopit problém, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit názor, zhodnotit výsledky

Kompetence komunikativní
- učitel zprostředkovává žákům různé typy textů a záznamů, vede k dovednosti jim porozumět a vyhledat podstatné informace
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vystoupit před kolektivem, na veřejnosti, vede žáky k výstižné argumentaci a projevuje zájem o jejich názory
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali pravidla mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální
-učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci a pomáhá vytvořit pozitivní náhled na sebe sama a realizovat sebehodnocení, dodává žákům sebedůvěru
-motivujeme žáky k činnosti ve skupinách, vedeme k diskusi, učíme vyjádřit svůj názor
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podílíme se na vytváření pozitivní atmosféry ve třídě

Kompetence občanské
- učitel vede žáky k toleranci, empatii, odpovědnosti, dodržování pravidel
- učitel motivuje žáky k přemýšlení a diskuzi o názorech jiných lidí
- učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví, vede k respektování tradic a hodnot
-vedeme žáky k pochopení odlišností v kultuře, tradicích a životě

Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- vytváříme podmínky, při kterých se žáci učí pracovat na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- učitel napomáhá při cestě k správnému řešení zadání

Kompetence digitální

- učitel zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Očekávané výstupy žák VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Život v čase Kalendář, letopočty Svátky a slavnosti Naše škola Význam vzdělání Český vzdělávací systém Škola jako partner Pravidla a řád Efektivní učení Domov Hodnota domova Atmosféra domova Prostředí tvořící domov Rodokmen Domov a rodina Rodina Já a moje rodina Role členů v rodině Vztahy v rodině, rodinné problémy Úplná a neúplná rodina Vztah člověk k přírodě Člověk a příroda Člověk a svět zvířat Člověk a svět rostlin Průmysl a životní prostředí Jedinec a životní prostředí	Z – planeta Země, Česká republika DĚ – naše vlast – domov, významné památky naší vlasti, regionu, obce HV – lidová slovesnost (písně, hry, významní umělci) VV – významné osobnosti a jejich díla Lit – lidová slovesnost (pořekadla, přísloví, pranostiky, pověsti), významné osobnosti Projekt Turistický průvodce po naší obci OSV – rozvoj poznávacích schopností,	**Minimální výstupy:** VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem O-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

	Ochrana přírody **Naše vlast** Co je vlast? Státní symboly Co nás proslavilo Kdo nás proslavil Mateřský jazyk Národ a národnostní menšiny **Obec, region, země** Naše obec Obecní zřízení Významná místa, památky, rodáci obce a regionu Hlavní město Praha **Dámy a pánové, život začíná** Pravidla společenského chování Pravidla slušného chování Dodržování a porušování	kooperace, kreativita MKV – lidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola ČAZ- role členů komunity, sociální klima	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Očekávané výstupy žák VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	Z – Česká republika DĚ – naše vlast – domov, významné památky naší vlasti, regionu, obce HV – lidová slovesnost (písně, hry, významní umělci) VV – významné osobnosti a jejich díla Lit – významné osobnosti PŘ – biologie člověka (změny v dospívání), ochrana přírody a životního prostředí OSV – osobnostní a sociální rozvoj, poznávání lidí, mezilidské vztahy,	VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plán

		kreativita, sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, kooperace VMEGS – objevujeme Evropu MKV – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ČAZ – fyzické změny v dospívání, reakce na ně Z – ČR, dodržování lidských práv DĚ – politický vývoj našeho státu (demokratické principy, vývoj práva, moci zákonodárné, výkonné, soudní), dodržování lidských práv… Lit – literární ukázky vhodné	

		k zvolenému tématu ČAZ – pravidla mezi vrstevníky a partnery, odpovědný vztah k sobě samému, pravidla zdravého životního stylu	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Očekávané výstupy Žák VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	**Majetek, vlastnictví** Formy majetku a vlastnictví (duševní a hmotné), jejich ochrana Pojem bohatství Autorský zákon, ochranné známky, pirátství **Peníze** Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Způsoby placení, nakládání s penězi Platidla v různých státech, funkce a podoby peněz Tvorba ceny, princip tržního hospodářství, nabídka, poptávka Banka jako správce peněz Inflace **Hospodaření domácnosti** Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti Příjmy a výdaje domácnosti (zaměstnání, formy podnikání) Plánování výdajů, hospodaření **Hospodářství a stát** Rozpočet státu, význam daní Příjmy a výdaje státního rozpočtu Princip tržního hospodářství, nabídka, poptávka, výroba, obchod	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – morální rozvoj (hodnoty, postoje, etika) MKV – kulturní diference, princip sociálního smíru a solidarity Z – práce s mapou MKV - multikulturalita VMEGS – objevujeme Evropu, jsme Evropané PČ-Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a Svět práce. OSV-seberegulace a sebeorganizace	rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	Služby, statky, kapitál Dělba práce v rodině, firmě, státu Účast ČR v mezinárodní dělbě práce Základní odvětví ekonomiky Import, export Hrubý domácí produkt Nárok na reklamaci Základní práva spotřebitelů Finanční produkty Služby bank, aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků Úspory, půjčky, investice Pojištění Úročení	M – Číslo a početní operace, závislosti, vztahy, práce s daty, nestandardní aplikační úlohy a problémy VDO- Občan, občanská společnost a stát MEV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality -čtení a vnímání mediálních sdělení	

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti
Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení
Hudební výchova se realizuje ve vzdělávací oboru Umění a kultura.
Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí.
-**vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluveného projevu

-**instrumentální činnost**-hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci

-**hudebně pohybová činnost**-ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

-**poslechová činnost**-aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů

Obsahem vzdělávacího oboru Hudební výchova je směřování k rozvoji individuálních hudebních dovedností žáka a ke komplexnímu rozvíjení osobnosti žáka hudebními činnostmi, které se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují.

Vyučovací hodina probíhá většinou ve kmenové třídě, při využití audiovizuální techniky přechází třídy do školní družiny.

Žáci pracují za pomoci různých forem při využití dostupných pomůcek.
Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje v každém ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Vyučovací předmět Hudební výchova přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi:**

Kompetence k učení
Žáci:
-jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky
-snaží se zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně

Učitel:
-umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů
Žáci:
-rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny
-rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
Učitel:
-sleduje pokrok všech žáků
-vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní
Žáci:
-rytmizují a melodizují jednoduché texty
-reagují pohybem na znějící hudbu
-formulují vlastní názor na danou problematiku, využívají odpovídající terminologie
Učitel:
-zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
-vytváří příležitosti pro komunikaci žáků
-vede žáky k užívání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Kompetence sociální a personální
Žáci:
-jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
Učitel:
-vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
-vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské
Žáci:
-jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní
Žáci:
-využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu
Učitel:
-sleduje pokrok všech žáků
-vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální
Učitel
- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií

- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účel

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při	*1. třída:* - zvuk-tón - řeč-zpěv - tón dlouhý - krátký - hluboko-vysoko - silně-slabě - pomalu-rychle - vesele-smutně - hlas mužský, ženský, dětský - hudba vokální a instrumentální - ukolébavka - pochod - hlasový rozsah c1-a1 - hlavový tón - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje orffovského instrumentáře-rytmické (2/4,3/4 takt) - hra na nástroje melodické- prodleva, dudácká kvinta - pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (2/4 takt), hra na tělo (2/4 a ¾ takt) - 10 písní - 4 poslechové skladby - 2 pohybové hry *2. třída:* Melodie stoupá - klesá (sledování obrysu melodie v notovém zápisu)	PRV-lidové zvyky a tradice TV-pochodový krok VV-Vánoce	

zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	- melodie-doprovod - lidová píseň-píseň vytvořená skladatelem - hudba k tanci - p-mf-f - zesilování - zeslabování - zrychlování - zpomalování - opakování - takt 2/4 a ¾ - nota čtvrťová, osminová a půlová - pomlka čtvrťová a osminová - kánon - sjednocování hlasového rozsahu c1-h1 - volný nástup 1. a 5. stupně - hra rytmických doprovodů - hra melodických doprovodů (T a D) - poskočný krok - pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie - kvapík jednotlivě i ve dvojicích - pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby - poslech (sbor, trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, velký a malý buben) - 10 písní - 4 poslechové skladby - 3 hudebně pohybové hry *3. třída:*	TV-poskočný krok VV, PČ-Vánoce TV-taneční pohyb OSV-Kreativita VV-výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů VMEGS-Evropa svět nás zajímá	

	- rozvážně-vážně - melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená - motiv (dvojtaktí) - předvětí - závětí (čtyřtaktová) - hudba k slavnostním příležitostem - orchestr-sólo - noty c1, d1, e1, f1, g1, a1 - notová osnova, taktová čára - nota celá, půlová pomlka - 4/4 takt - menuet - rock a taneční pohyb - sjednocování hlasového rozsahu c1-c2 - volný nástup 3. stupně v dur - rytmické doprovody (2/4 a ¾ takt) - dvoudobá chůze a tanec - pohybové vyjádření melodie - rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátory, činely - menuet, polonéza, rocková hudba - rytmizace a melodizace textů (2/4, 3/4 a 4/4 takt) - 10 písní (v dur i v moll) - 4 poslechové skladby - 3 hudebně pohybové hry	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<u>4. třída:</u> Repetice Legato-staccato Vztah předvětí a závětí Téma, dvojhlas Stupňování (gradace uvnitř skladby) Stupnice dur Tónika Osminová nota s tečkou, čtvrťová s tečkou G klíč, noty h1,c2,d2 Předznamenání – křížek, bé Hudební forma malá (a,b;a,b,a) a rondo Polka Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby- A. Dvořák, B. Smetana <u>Sluchový výcvik</u> - reprodukce tónů malé oktávy <u>Intonační výcvik</u>- volný nástup prvního, třetího, pátého a osmého stupně, pentachord moll, diatonické postupy	VV-ilustrace ČJ-lidové zvyky VV, PČ-Vánoce TV-taneční pohyb	Nabýt povědomí o významu B. Smetany, A. Dvořáka

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování	Rytmický výcvik- rytmus **táa-te** v taktech 2/4 a 3/4, Improvizace- Forma **a – b**	OSV-Kreativita VV-výtvarné ztvárnění hudby VMEGS-Evropa svět nás zajímá	
	5. třída: Hudební výraz Variace (princip) Symfonický orchestr, dirigent, sbor-mistr, kapelník Stupnice moll Dominanta, Polyfonie, Synkopa Celý tón a půltón Noty h, e2,skupiny not – osminových Koruna	VV, PČ-Vánoce	Nabýt povědomí o skladatelském významu J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, V. Nováka

	Epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby- J. S. Bach, W. A. Mozart, L. Janáček, V. Novák Sluchový výcvik- reprodukce vrchního a spodního tónu dvojhlasu Intonační výcvik-volný nástup prvního, třetího, pátého, osmého a spodního pátého stupně -diatonické postupy Rytmický výcvik-rytmy **ta tá te**(synkopa) a **ta taá** (čardášový) Improvizace - forma **a -b**	TV-taneční pohyb MEV –kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV-Kreativita VV-výtvarné ztvárnění hudby VMEGS-Evropa svět nás zajímá	

Vyučovací předmět: Hudební výchova – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět vzdělávací oblasti Umění a kultura. Jejím cílem je vést žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti rozvíjí celkovou osobnost žáka a vedou jej k rozvoji hudebních schopností. V individuálním pojetí je to rozvoj sluchové dovednosti, vnímání rytmů, schopnost správně intonovat, hudebně a pohybově se vyjadřovat, tvořit a pěvecky se prezentovat. Hlavní složkou hudební výchovy je zpěv a poslech hudby. Obsahem vokální činnosti je práce s hlasem, v instrumentální oblasti schopnost doprovázet na hudební nástroj. Hudebně pohybová činnost je zaměřena na pohyb a tanec.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, jsou to především skupinové vyučování, kolektivní práce, samostatná práce a krátkodobé projekty. Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě vybavené klavírem.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva a zapojením se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Hudební výchova přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastního aktivního přístupu
- žáci jsou vedeni k pochopení hudebního umění a vnímání uměleckých slohů
- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly k rozvoji tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
- vedeme žáky ke schopnosti využít umění a kulturu jako způsobu poznávání světa

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a hudebními uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- žáci jsou vedeni ke schopnosti zhodnotit vlastní pokroky v učení, nalezení a vyhodnocení problému, k vytvoření důvěry ve vlastní schopnosti
- nabízíme možnost volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- umožňujeme žákům samostatné kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastního hudebního vyjádření

Kompetence komunikativní

- otevíráme před žáky možnosti přistupovat k hudbě jako ke způsobu dorozumívání
- žáci jsou vedeni ke schopnosti zapojit se do diskuse a obhájit vlastní názor, k respektování názorů jiných a umění o nich diskutovat

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme osobité hudební projevy žáků a podporujeme jejich sebedůvěru
- vedeme žáky k respektování kulturních odlišností a projevů různých národů, národností a národnostních menšin

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k vnímání a ocenění našich kulturních tradic a kulturního dědictví k pozitivnímu hodnocení uměleckého díla
- podporujeme zájem žáků o kulturní dění

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k tvořivému přístupu při hudebních činnostech
- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly k osvojování hudebních technik a práce s hudebními nástroji
- snažíme se o vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem

Kompetence digitální

- učitel zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- žáci jsou vedeni k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- žáci jsou vedeni k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva Posuvky - křížek, béčko, odrážka Variace Lidové nástroje - západní a východní oblast, dudy, cimbál, cimbálová muzika Partitura, vokální sbor, ženské hlasy, mužské hlasy Akordy - kvintakord, septakord, kvartsextakord Píseň, hudební forma - předvětí, závětí, perioda, malé písňové formy, prokomponované písně, strofické písně, poslech Sólo, duo – dueto, trio – tercet, kvarteto – kvartet Lidový dvojhlas Opera - vznik, vývoj, části, představitelé, poslech Opereta, muzikál Hudební revue Balet, pantomima, výrazový tanec Melodram, scénická hudba	MKV – kulturní diference EV – vztah člověka k prostředí OSV – kreativita OSV – komunikace OSV – hodnoty, postoje a praktická etika TV – hudebně pohybové činnosti	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Lidová píseň Tanec Muzikál Lidský hlas, hlasová hygiena Lidová píseň Polyfonie Koncert Sonáta, sonátová forma Symfonie, symfonická báseň Dirigent, dirigentské gesto, taktování Duchovní a světská hudba, kantáta a oratorium Nešvary a hudba	MKV – kulturní diference EV – vztah člověka k prostředí TV – hudebně pohybové činnosti OSV – kreativita OSV – komunikace OSV – hodnoty, postoje a praktická etika	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Artificiální a nonartificiální hudba Původ hudby, pravěk a starověk Středověk, gotika Světová hudební renesance Světové hudební baroko Světový hudební klasicismus Světový hudební romantismus Artificiální hudba 20. století Vznik jazzu Swing Rock and roll Country and western Rock 60. let, Anglie 70. a 80. léta v moderní populární hudbě Stupnice, tónina	MKV – kulturní diference EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – objevujeme Evropu VMEGS – jsme Evropané OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – kreativita OSV – komunikace TV – hudebně pohybové činnosti	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **Žák:** HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Počátky hudebních dějin v Čechách Hudební renesance v Čechách České hudební baroko Český hudební klasicismus Český hudební romantismus Hudba 20. století v české vážné (artificiální) hudbě Počátky nonartificiální hudby v Čechách Jazz a swing v české hudbě 50. a 60. léta - divadla malých forem Trampská píseň 60. léta - big beat Česká nonartificiální hudba - 70. léta po současnost	MKV – kulturní diference EV – vztah člověka k prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – kreativita OSV – komunikace TV – hudebně pohybové činnosti	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **Žák:** HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí vyjádření svého vnímání, cítění, poznání

Výuka probíhá většinou ve třídách. Při vhodných podmínkách lze výuku organizovat v přírodě a v okolí školy. Při práci s keramickou hlínou nelze využívat prostor keramické dílny, jelikož tato má malou kapacitu.

Ve výtvarné výchově využíváme mezipředmětové vztahy-zvláště s prvoukou, přírodovědou, vlastivědou, hudební a literární výchovou. V rámci výuky je možné využívat počítačovou grafiku, kopírovací techniku. Pro prezentaci vlastních výtvarných prací žáci využívají prostory školních chodeb.

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku s touto hodinovou dotací:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 1 hodina týdně
4. ročník – 2 hodina týdně
5. ročník – 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Výtvarná výchova přispívá k **rozvoji klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi:**

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení úkolů

- učitel směřuje žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují a experimentují s výtvarnými prostředky
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj

Kompetence komunikativní

- vedeme k pochopení výtvarného umění jako prostředku komunikace
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla i vlastního výtvarného vyjádření
- prezentujeme práci žáků ve škole i na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme k uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince s tvořivým přístupem ke světu
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
- vedeme k uplatňování vlastních životních zkušeností
- umožňujeme vzájemnou inspiraci
- rozvíjíme schopnost spolupracovat, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

Kompetence pracovní

- vedeme k rozvoji tvůrčího potenciálu
- umožňujeme osvojování výtvarných technik
- vedeme žáky k správnému způsobu užití materiálu, nástrojů, techniky, vybavení a pomůcek
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- podporujeme a vytváříme pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem

Kompetence digitální

Učitel

- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i v prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v**	• malba-rozvíjení smyslové citlivosti • teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev • kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti • techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty • další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	VDO – Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur EV – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění OSV-kreativita Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.

rámci podpůrných opatření: žák VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	• ilustrátoři dětské knihy - utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod.	ČJ – čtení MEV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně	**Malba:** hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh **Kresba:** výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem-pero a tuš, rudka a uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru **Grafické techniky**: tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika **Techniky plastického vyjadřování:** modelování z papíru, hlíny, drátů, modelovací hmoty Další techniky: koláž, frotáž, aj.	OSV-kreativita EV-vztah člověka k prostředí	

obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Výtvarné vyjádření skutečnosti: expresívní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti. Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy. Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů. Základní kompoziční principy -Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí -Užité práce dekorativní a prostorové -Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše -Seznámení s funkcí písma		

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Výtvarná výchova je především předmět činnostní. Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Je nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání a aktuální zkušenosti žáka. Umožňují mu uplatňovat a rozvíjet osobně jedinečné pocity, myšlenky, prožitky, vlastní cítění, představivost, fantazii, intuici a invenci.

K realizaci nabízí výtvarná výchova tvůrčí činnosti založené na experimentování. Tím je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své nápady, názory a zapojit se na své úrovni do procesu tvorby a komunikace. Podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se.

Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku. Učí hledat krásu v přírodě, pomáhá budovat mosty pochopení mezi různými kulturami, postoje k sobě samému, schopnost vcítění a porozumění, ujasnit si, co je pro ně, jako budoucí občany, hodnotné a žádoucí.

Další funkcí výtvarného díla je vyjádření sebe sama. Výtvarnou výchovu chápeme jako důležitý faktor podílející se na udržování psychického zdraví a duševní hygieny.

Mezi formy a metody práce patří: praktická ukázka, vysvětlování, diskuse, rozhovor, kooperace mezi žáky, samostatná práce, skupinová práce, vycházka, exkurze, experimenty, kombinace různých technik, soutěže, projekty, výstavy.

Výuka výtvarné výchovy probíhá ve třídách nebo v okolí školy, v přírodě (malování v plenéru).

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Jeho časová dotace je v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Výtvarná výchova přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- podporujeme radost z tvorby
- zprostředkujeme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vedeme k vnímání výtvarných uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme netradiční – originální řešení

- předkládáme modelové situace – návrhy a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- nabízíme možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vedeme ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní
- vedeme k pochopení výtvarného umění jako prostředku komunikace
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla i vlastního výtvarného vyjádření
- prezentujeme práci žáků ve škole i na veřejnosti

Kompetence sociální a personální
- vedeme k uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince s tvořivým přístupem ke světu
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
- vedeme k uplatňování vlastních životních zkušeností
- umožňujeme vzájemnou inspiraci
- rozvíjíme schopnost spolupracovat, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

Kompetence pracovní
- vedeme k rozvoji tvůrčího potenciálu
- umožňujeme osvojování výtvarných technik
- vedeme žáky k správnému způsobu užití materiálu, nástrojů, techniky, vybavení a pomůcek
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- podporujeme a vytváříme pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem

Kompetence digitální
Učitel
- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účel

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu -vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové), práce s linií a barvou Výtvarné vyjádření skutečnosti -postava (správné proporce těla, postava v pohybu) -příroda (botanika, zoologie, krajina), kresba, malba dle předlohy Dekorativní a prostorové práce -práce s různými druhy papíru (stříhání, lepení, spojování, proplétání) -práce s přírodním materiálem (dřevo, kámen) -netradiční výtvarné techniky (kašírování, batika)	OSV – sebepoznání a sebepojetí EV – základní podmínky života OSV – kooperace a kompetice ČJ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák	Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -teorie barev -děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí -dějiny (pravěk, starověk) -základní výtvarné techniky Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření -ilustrační tvorba -prezentace, výstavy	ČJ VDO – občanská společnost a škola OSV – kreativita MEV – tvorba mediálních sdělení	

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu -vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové), práce s linií a barvou Výtvarné vyjádření skutečnosti -příroda (botanika, zoologie, krajina), kresba, malba dle předlohy -vesmír -krásy naší země, volná technika Dekorativní a prostorové práce -práce s různými druhy papíru (stříhání, lepení, spojování, proplétání) -práce s přírodním materiálem (dřevo, kámen) -netradiční výtvarné techniky (kašírování, batika)	EV – základní podmínky života OSV – kooperace a kompetice ČJ OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – komunikace	

existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák	**Uplatňování subjektivity** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -já jako osobnost (jméno, písmo, rodina), uplatnění emocionální funkce barvy a poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce **Ověřování komunikačních účinků** Výtvarné umění a životní prostředí -osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování -dějiny (gotika) -základní výtvarné techniky -netradiční výtvarné techniky (plasty, drátky, sklo, sádra,…) Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření -kultura a bydlení, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby -ilustrační tvorba -prezentace, výstavy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ČJ VDO – občanská společnost a škola OSV – kreativita MEV – tvorba mediálních sdělení	

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Výtvarné vyjádření skutečnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvary, objemy ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Obrazné vyjádření skutečnosti -postava (v určité situaci, portrét) -příroda – krajina (malba, kresba) -perspektiva těles, budov Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -pocit, myšlenka Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie -plakáty **Uplatňování subjektivity** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – vztah člověka k prostředí OSV – poznávání lidí OSV – poznávání lidí	

porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	-dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Užité práce dekorativní a prostorové -netradiční výtvarné techniky -práce s papírem, dřevem, přírodninami, drátem,…(decoupage, malba na sklo, textil, zeď) Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí -estetická a užitná hodnota výrobků -průmyslový design a technická estetika - písmo, logo -architektura a vliv obytného prostředí na člověka -odívání a vkus -dějiny (renesance, baroko, rokoko, secese,…)	VMEGS – objevujeme kulturu a svět MEV – stavba mediálních sdělení OSV – poznávání lidí D - dějiny	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace			

vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Výtvarné vyjádření skutečnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvary, objemy ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Obrazné vyjádření skutečnosti -příroda – krajina (malba, kresba) -barevnost přírodních objektů -předměty kolem nás Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -pocit, myšlenka -vztahy, komunikace (hudba, řeč,…) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama -komiks -plakáty **Uplatňování subjektivity** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -výtvarné hry s linií a barvou, spojitost s hudbou	PŘ OSV – rozvoj schopností poznávání EV – vztah člověka k prostředí OSV – poznávání lidí HV OSV – poznávání lidí	

prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně	-dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Užité práce dekorativní a prostorové -netradiční výtvarné techniky -práce s papírem, přírodninami,…(decoupage, malba na sklo, textil) Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí -estetická a užitná hodnota výrobků -reklama, písmo, logo -architektura a vliv obytného prostředí na člověka -regionální památky, výstavy	VMEGS – objevujeme kulturu a svět MEV – stavba mediálních sdělení OSV – poznávání lidí	

vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává			

ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			

Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti
Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty

- Tělesná výchova
- Výchova ke zdraví
- Rodinná výchova
- Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy (2. a 3. ročník). Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

1) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organizmu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem
rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání a další pohybové činnosti.

3)činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výuka probíhá v tělocvičně školy, na školním hřišti, případně v terénu nebo na plaveckém bazénu. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících od 1. do 5. třídy dvě hodiny týdně.
Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Tělesná výchova přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení
Žáci:
-jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
-změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími
-orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
Učitel:
-umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kriterií hodnotit své činnosti nebo výsledky
-hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů
Žáci:
-uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
-adekvátně reagují v nejrůznějších problémových situacích a plánují způsob řešení problému
-uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
-jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
Učitel:
-vede žáky ke správným způsobům řešení problémů, pomáhá jim v činnostech podle potřeby
-dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní
Žáci:
-spolu komunikují na odpovídající úrovni při jednoduchých týmových pohybových činnostech, jsou vedeni ke spolupráci
-učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je vydávají
-zorganizují jednoduché pohybové soutěže
Učitel:
-vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
-vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence sociální a personální
Žáci:
-jsou vedeni k jednání v duchu fair-play- dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
Učitel:
-zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
-umožňuje každému žákovi zažít úspěch
-požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanská

Žáci:
-respektují názory ostatních
-aktivně se zapojují do sportovních aktivit
-rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
-jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení
Učitel:
-umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kriterií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní
Žáci:
-jsou vedeni k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
-učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální
Učitel
- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení, vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účel

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák podle svých možností: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při	*1. třída:* - nástupy, pozdravy - závody v družstvech - běh na 50 m - skok z místa - hod míčkem z místa - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti - základní přihrávky rukou a nohou - chůze v terénu - chůze, běh po vyznačené trase - překážková dráha - vytrvalostní běh-motivovaný běh v terénu - základy nízkého startu - míčové hry - přeskoky přes švihadlo - kotoul vpřed - přeběhy přes švédskou bednu - cvičení na žebřinách - závodivé hry - cvičení na lavičkách - kladinka-chůze s dopomocí - kotoul vzad - stoj na lopatkách - plné míče - hry s prvky psychomotoriky - přetahy lanem - cvičení na koberci - skok do dálky z rozběhu - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem	PRV -správné držení těla, bezpečnost PRV -výchova ke zdraví VDO-Občanská společnost a škola-škola jako model otevřeného partnerství, vztahy ve škole MKV-Lidské vztahy OSV-Kooperace a kompetice OSV-Rozvoj schopností poznávání, psychohygiena	

pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	- dle možností bruslení, plavání *2. třída:* - nástupy, povely - průprava na akrobacii - rytmizovaný pohyb - kotoul vpřed i vzad - přeskoky - sportovní hry - cvičení se švihadly - cvičení s plnými míči, s lavičkami - vyjádření rytmu a melodie pohybem - cvičení na žebřinách - ručkování ve visu na hrazdě - akrobacii na žíněnce - chůze na kladince s dopomocí - skok daleký s rozběhem - běh na 50m - nízký start - skok z místa - hod míčkem - vytrvalostní běh - základy polovysokého startu - dle možností bruslení -plavání *3. třída:* - cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - průpravné sportovní hry - přihrávky jednoruč a obouruč - atletika, běh, skok, hod - gymnastika	HV-rytmus, melodie MA-měření délky, času, jednotky VV-sportovní nářadí PRV-bezpečnost	

	-vyjádření rytmu a melodie pohybem - sportovní hry - pohybové hry - základní cvičební polohy - názvy používaného nářadí a náčiní - kotoul vpřed a vzad - kladinka-chůze bez dopomoci - akrobacie-průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou s dopomocí - akrobatické kombinace - přeskok přes kozu našíř-roznožka, skrčka s odrazem z trampolíny - hrazda - dle možností bruslení - plavání		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák podle svých možností: TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí	4. třída: - pohybový režim, délka a intenzita pohybu - správné držení těla, kompenzační, relaxační cvičení - hygiena TV činností, vhodný oděv a obuv - bezpečnost při pohybových činnostech - pohybové hry (i netradiční) - rytmické cvičení – s hudbou, lidové tance - průpravné úpolové cvičení (přetahy, přetlaky) - gymnastika: cvičení s náčiním (krátké švihadlo, plné míče, přeskoky dlouhého kroužícího švihadla); cvičení na nářadí (průprava na přeskok, trampolíny, přeskok přes kozu našíř, cvičení s využitím bedny, jednoduché cviky na hrazdě, kruzích, žebřinách); akrobacie (průprava pro akrobacii, kotouly, průprava na stoj na rukou, rozvoj koordinačních schopností - atletika: běh (rychlý i vytrvalostní), běh s přeskakováním nízkých překážek, překážkové dráhy, cvičení pro rozvoj	EV – vliv prostředí na zdraví, prospěšnost pohybu v přírodě, ochrana přírody při masových tělových. akcích MeV – vliv médií při informování o sportovním dění M, Vl: měření délky, času, jednotky	

zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	rychlosti, skok do dálky z místa i z rozběhu, hod míčkem, vytrvalostní cvičení; - sportovní hry: přihrávky, driblink - plavání - pořadová cvičení 5. třída: - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - pořadová cvičení, organizace žáků při tělovýchovné činnosti - kondiční cvičení: (s využitím rychlého běhu, vytrvalostní běh, cvičení s krátkou tyčí, s krátkým švihadlem, s plným míčem, s lavičkami, na žebřinách, s využitím překážek) -gymnastika: akrobacie: průpravná cvičení, kotoul vpřed ve vazbách, kotoul vzad v metodických obměnách, stoj na rukou; přeskoky: skoky prosté s použitím trampolíny, roznožky přes kozu našíř; cvičení na nářadí: hrazda, kruhy; - rytmická gymnastika a tanec: cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem; - úpoly: úpolové hry, přetlaky, přetahy, úpolové odpory;	OSV – spolupráce v týmu	

žák TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	- atletika: běžecká abeceda rychlý běh na 50 (60) m, vytrvalostní běh (do 10 min.), skok daleký, hod míčkem do dálky z místa i s rozběhem; - pohybové hry: košíková, kopaná, odbíjená, flor bal; - rozvíjení pohybových schopností: rychlost, síla, obratnost, vytrvalost, koordinace.		

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka je realizována především v areálu školy.

Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožující tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit, na osvojení pravidel sportovních her a základů činností v těchto hrách.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Tělesná výchova přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi:**

Kompetence k učení

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- žáci různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- žáci si uvědomují zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- žáci jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci si osvojí kultivovaný ústní projev
- žáci se účinně zapojují do diskuze

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytvářejí pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

- žáci se aktivně zapojují do sportovních činností
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí

Kompetence pracovní
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim
- žáci využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- žáci ovládají základní postupy první pomoci

Kompetence digitální
Učitel
- zapojuje žáky do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vytváření obsahu v různých formátech, s využitím různých digitálních médií
- vede žáky k informatickému myšlení - vyhledávání, posuzování, sdílení informací pomocí postupů, strategií a způsobů (formátů), které odpovídají konkrétní situaci a účel

2. stupeň
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák podle svých možností: **Činnosti ovlivňující** TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o	**význam pohybu pro zdraví** rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců **zdravotně orientovaná zdatnost** rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Ov – sport jako náplň volného času Př – anatomie, 1. pomoc EV – vztah člověka k prostředí ČaZ HV – rytmus	Kladina - dívky

rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí	**pohybové hry** s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **gymnastika** akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **úpoly**	ČJ – tělocvičné pokyny MEV – sport a média OSV – sebepoznání, seberozvoj, komunikace, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů	

zjevné nedostatky a jejich možné příčiny **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate **atletika** rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)** herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **turistika a pobyt v přírodě** příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový	INF – tabulky M - statistika	

Činnosti podporující pohybové učení TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni	přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla plavání (podle podmínek školy zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)		

školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**další netradiční pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)** **komunikace v TV** tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **organizace prostoru a pohybových činností** v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **historie a současnost sportu** významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta		

	pravidla osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností měření, evidence, vyhodnocování		

Výchova ke zdraví - 1. stupeň

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje svým pojetím i vymezenými cíli na výuku Prvouky, Přírodovědy a Tělesné výchovy na 1. stupni.

Dopravní výchova – 1. stupeň

Na I. stupni je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, do vyučovacích předmětů: prvouka 1. -3. ročník a přírodověda 4. a 5. ročník.

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví – 2. stupeň

Učivo předmětu výchova ke zdraví jako samostatného předmětu je rozvrženo pro 8. a 9. ročník v dotaci 1-1. Z organizačních důvodů probíhá výuka ve spojených ročnících. Přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Cílové zaměření předmětu

- **poznávat** zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- **pochopit** zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody
- **vnímat** radostné prožitky z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- **poznávat** člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- **získávat** základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- **využívat** osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu

- upevňovat způsoby rozhodování a jednat v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci
- poznávat a využívat místa související s preventivní ochranou zdraví
- propojovat zdraví a zdravé mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd
- chápat zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivně se zapojovat do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vyučovací předmět výchova ke zdraví přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a vyhodnocení informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace jejich efektivní využití v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém život
- Vedeme ke schopnosti uvádět věci do souvislostí, propojovat do větších celků poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na svět
- Učitel vede diskusi o vztahu mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
- Vedeme ke schopnosti kriticky zhodnotit vlastní pokroky
- Učitel vede žáky k dovednosti poskytnout první pomoc, sestavit zdravý jídelníček, k sociálním dovednostem
- Využijeme výukových programů, internetu a uplatňování osvojených modelů chování směřujícího k vybudování pozitivního vztahu ke zdravému životnímu stylu a k odpovědnosti za své zdraví a zdraví svých spoluobčanů

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel motivuje ke schopnosti kriticky myslet, rozpoznat a pochopit problém, činit a obhájit názor a uvážlivá rozhodnutí
- Vedeme k dovednosti vyjádřit a obhájit vlastní názor, přijmout zodpovědnost za provedenou práci

Kompetence komunikativní:

- Vedeme k rozvíjení schopnosti naslouchat ostatním lidem a vhodně reagovat na promluvy druhých
- Vytváříme možnosti využívat komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím a pro navazování vztahů
- Učitel vytváří podmínky pro účinné zapojení do diskuse
- Vedeme ke schopnosti spolupracovat s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- Přesvědčujeme o nutnosti přispět k diskusi ve dvojicích i skupině a respektovat názory ostatních
- Učitel vede k respektování pozitivních, zdvořilých a tolerantních modelů vzájemného styku
- Učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci
- Pomáháme vytvořit pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence pracovní:

- Učíme žáka přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot; tím že: v případě potřeby dokáže poskytnout první pomoc, vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým
- Vedeme žáka k dodržování zásad osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, k režimu dne, stravovacím návykům, k zodpovědnému chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (při sportu, na pracovišti, v domácnosti, v dopravě, atd.)
- Usilujeme o aktivní podporu zdraví, bezpečné prostředí ve škole, v dopravě a při různých činnostech.
-

Kompetence občanské:

- Učitel vede k rozhodování, poskytování pomoci a zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život a zdraví člověka; tím že: zná některá rizika spojená se zneužíváním návykových látek, souvislosti mezi složením stravy a způsoby stravování v souvislostí s rozvojem civilizačních nemocí
- Učitel seznamuje žáka s některými plány krizových opatření, zneužíváním chemických zbraní, přírodních a ekologických havárií. Seznamuje žáka s některými plány krizových opatření, zneužíváním chemických zbraní, přírodních a ekologických havárií. Navrhujeme opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci
  Vedeme k zdravému životnímu stylu, pohybu, ochraně zdraví

Kompetence digitální:

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví.
- Vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.
- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky
Žák podle svých možností: VZ-9-1-01 rozliší vztahy ve dvojicích, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, pochopí vztahy mezi lidmi a formy soužití. Získá dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-03 vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 aktivně diskutuje, vede dialog, naslouchá a rozvíjí efektivní a asertivní komunikaci a kooperaci v různých situacích, používá vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace,	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska. Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, vrstevnická skupina. Základní oblasti zdraví Vliv životního prostření na člověka, třídění odpadu, rizika ohrožující zdraví, prevence Druhy komunikace, empatie, dialog, efektivní a asertivní komunikace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Poznávání lidí OSV Seberegulace a sebeorganizace OSV Komunikace OSV Sebepoznání a sebepojetí	Minimální výstupy: VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky
dodržuje zásady společenského chování VZ-9-1-07 orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání, zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu, vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam, rozezná zdravou a nezdravou výživu VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami VZ-9-1-09 popíše změny na těle člověka při dospívání, orientuje se v prostředcích osobní hygieny, používá správné výrazy v souvislosti se sexualitou, vysvětlí změny v dospívání	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, složky potravy Příklady civilizačních nemocí a jejich prevence Puberta - somatické a psychické změny, osobní a intimní hygiena, mezigenerační konflikty		cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky
Žák podle svých možností: VZ-9-1-07 dává do souvislostí význam zdravé výživy a zdravého způsobu života VZ-9-1-08 rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby; získá představu o patologických jevech VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-10 využívá zásad sebekontroly a sebereflexe při řešení v zátěžových situacích; uplatňuje naučené modelové situace v běžném praktickém životě v případě výskytu mimořádných situací (stresových situacích), psychohygiena, předcházení a zvládání stresu VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, dokáže	Zdravá výživa, poruchy příjmu potravy Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, civilizační choroby, autodestruktivní závislosti, aktivní odpočinek, spánek, relaxační cvičení Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady duševní hygieny, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, stres a jeho vliv na zdravý Tělesní a duševní změny v období dospívání, popis reprodukční soustavy Volba partnera, manželství, rodičovství, plánování rodičovství, antikoncepce, těhotenství, porod, pohlavně přenosné choroby	OSV Psychohygiena	VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky
diskutovat v oblasti reprodukčního zdraví a sexuálního dospívání VZ-9-1-12 charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality, spojuje význam sexuality, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím, orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku, dodržuje zásady ochrany zdraví před nakažlivými chorobami			
VZ-9-1-13 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, popíše zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a zneužíváním dalších návykových látek, orientuje se v trestněprávní problematice návykových látek VZ-9-1-14 přehodnotí mediální obraz krásy lidského těla, orientuje se v prostředí komunikace služeb odborné pomoci; zaujme postoj ke komerční reklamě; posoudí a vyhodnotí úroveň reklamy, uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agrese ze strany vrstevníků a médií, samostatně	Rizika závislosti, vývoj závislostí, negativní účinky kouření a alkoholu, pasivní kouření počítač a zdraví, náplň volného času Vliv reklamy na člověka, bezpečné chování v rizikovém prostředí, manipulativní reklama, působení sekt, služby odborné pomoci		VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky
vyhledá služby odborné pomoci, popíše manipulativní vliv sekt			
VZ-9-1-15 získá odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy při sportu, ve třídě, v dopravě,…), předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci	Základní postupy první pomoci, prevence vzniku mimořádných událostí, bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody		VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti
Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty
- Pracovní činnosti

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení
Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce.** Měl by vést ke zvládnutí širokého spektra činností a technologií a začít napomáhat k vytváření profesní orientace žáků.

Vzdělávací obsah se dělí na čtyři tematické okruhy:

-**Práce s drobným materiálem**
Žáci se učí poznávat vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů. Seznamují se s organizací práce a následnými operacemi a postupy. Do jejich práce pronikají také lidové zvyky a tradice.

-**Konstrukční činnosti**
Žáci pracují s různými typy stavebnic, učí se používat návod, náčrt.

-**Pěstitelské práce**
Znají a vytvářejí základní podmínky pro život a pěstování rostlin, aplikují je na pěstování v místnostech i na zahradě. Poznávají jedovaté rostliny.

-**Příprava pokrmů**
Žáci znají a používají základní vybavení kuchyně, umí vybírat a skladovat potraviny. Umí upravit správně prostředí a správně stolovat. Chápou význam techniky v kuchyni.

Učitel využívá dostupných materiálů a metod. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

Vyučovací hodiny probíhají buď v kmenové třídě, na školním pozemku nebo lze využít cvičné kuchyňky.

Pracovní činnosti jsou vyučovány jednu hodinu týdně ve všech ročnících prvního stupně.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU. Individuálně se přistupuje k závěrečnému hodnocení těchto žáků.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Pracovní činnosti přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

-poznává vlastnosti materiálů
-seznamuje se s historií a kořeny lidových tradic
-plnění zadaných úkolů
-dokáže se orientovat v návodu

Kompetence k řešení problémů

-uplatňování tvořivosti a vhodných vlastních nápadů
-dokáže si poradit s drobnými překážkami v práci
-poznává techniku jako součást pracovní činnosti člověka

Kompetence komunikativní
-naslouchá radám a promluvám druhých vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor a svůj způsob řešení, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální
-účinně spolupracuje ve skupině
-podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
-na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské
-poznává okolní svět a propojení člověka, techniky a životního prostředí

Kompetence pracovní
-používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
-dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
-adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
-pozitivní vztah k práci a odpovědnost za její průběh a výsledky
-osvojení základních pracovních dovedností při organizaci i vlastní práce

Kompetence digitální
-odporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi.
-vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat.
-vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 1. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem Žák ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** Žák ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a	-stříhání, vystřihování, překládání, skládání, vytrhávání, lepení - práce s textilem, stříhání, lepení - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - práce s drobným materiálem a přírodninami - lidové zvyky, tradice, řemesla - montáž a demontáž - sestavení modelů - práce s návodem, předlohou, náčrtem	OSV-rozvoj schopnosti a Poznávání OSV-seberegulace a sebeorganizace	

činnosti při práci se stavebnicemi **Pěstitelské práce** žák ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny **Příprava pokrmů** Žák ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** Žák ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování pokojových rostlin, péče o ně - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úpravu stolu - pravidla stolování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 2. období

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**4. třída:** -práce s materiálem: - práce s papírem, kartonem (vystřihuje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje), využití tradic a lidových zvyků; - práce s přírodninami (aranžování, vytváření postaviček, ozdob, udržování pořádku na pracovním místě); - práce s textilem (stříhání, lepení, kombinování, různé druhy stehů – přední, zadní, ozdobný); - práce se stavebnicemi: plošnými, prostorovými, práce s návodem; - pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti; - příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, příprava jednoduchého pokrmu teplé a studené kuchyně.	OSV - kolektivní práce, spolupráce v pracovní skupině MKV – rozmanitost kultur EV – vztah člověka a prostředí, zemědělství, ekozemědělství MKV – rozmanitost kultur VV: nákres	

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění žák ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	5. třída: -práce s materiálem: práce s papírem a kartonem (vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje, vytváří prostorové konstrukce) - práce s přírodninami (základy aranžování, vytváření ozdob s využitím přírodnin a samorostů) - práce s textilem (různé druhy stehu (přední, zadní, ozdobný, látání, tkaní, háčkování); Práce se stavebnicemi: plošné, prostorové, konstrukční, práce s návodem, s předlohou, s jednoduchým náčrtem; - pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, množení rostlin – ze semen, řízkováním, alergie na rostliny, bezpečnost práce, hygiena; - příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, spolupráce při	OSV – spolupráce v pracovní skupině, vytváření vztahů k sobě samému a ostatním lidem EV – podmínky života – voda, půda; ekozemědělství	

žák ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě žák	přípravě teplého a studeného pokrmu.		

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy			

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na osvojení praktických pracovních dovedností a návyků, zároveň vede žáky k získávání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činností a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Na 2. stupni je realizována výuka těchto tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a Svět

práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V průběhu školní docházky žáci postupně získávají informace, které jim pomohou při rozhodování o jejich profesním zaměření. Výuka se uskutečňuje ve třídách, v dílně, ve školní kuchyňce a na školním pozemku. Pracovní činnosti jsou vyučovány jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku druhého stupně, jejich časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Pracovní činnosti přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

Žáky vedeme k:
- správnému používání odborných termínů, značek, symbolů a návodů
- uvádění věci a skutečností do souvislostí a nalézání možných řešení zadaných úkolů
- využívání znalostí a poznatků z ostatních předmětů a z předchozích ročníků

Kompetence k řešení problémů

Do výuky jsou zařazovány:
- úkoly, které umožňují vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry
- náměty k řešení problémů v běžném životě
- úlohy, ve kterých žák aplikuje osvědčené postupy z obdobných situací, objevuje své schopnosti, získává dovednosti a postupně se rozhoduje pro své budoucí povolání

Kompetence komunikativní

Žáci se učí:
- najít při řešení praktických úkolů odpověď na otázky, vysvětlit postupy řešení a odůvodnit je
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a souvisle
- argumentovat a diskutovat o otázkách a problémech a při tom užívat správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Využíváme:
- práce ve skupinách, kdy vedeme žáky ke spolupráci nutné pro dosažení společného výsledku, vzájemnému respektování a uvědomění si jedinečnosti a užitečnosti každého
- možnosti navozovat situace vedoucí k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Žáci se učí:

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s nástroji, pomůckami a dalším zařízením
- formulovat výsledky práce z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti s ohledem na zdraví lidí i ochranu životního prostředí
- využít poznatky pro běžný život
- šetrně zacházet s materiály a látkami v souladu se zásadami ochrany životního prostředí
- samostatně organizovat práci a navrhovat postupy řešení
-využívá znalosti a získané zkušenosti pro vlastní rozvoj a přípravu na své budoucí povolání
-orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu i riziko podnikání

Kompetence občanské

Vedeme žáky k:
- pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, vlastního zdraví a zdraví ostatních
- dodržování pravidel chování spojených se zásadami slušnosti a bezpečné práce
- pochopení základních souvislostí lidské činnosti a environmentálních problémů
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence digitální
-podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi.
-vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat.
-vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Kompetence digitální
- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učitel vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, žák se seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Pracovní činnosti Ročník: 6. a 7. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Očekávané výstupy žák ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	práce s vybranými materiály (dřevo, kov, plast) -jednoduché pracovní operace a postupy -vlastnosti materiálu, užití v praxi -pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování -organizace práce, důležité techno-logické postupy -technické náčrty a výkresy, návody, technické informace - zásady bezpečnosti a hygieny práce -úloha techniky v životě člověka, její zneužití, technika a životní prostředí,	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	technika a volný čas, tradice a řemesla	EV – Základní podmínky života – půda	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úraz ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

			ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje

			technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Očekávané výstupy žák ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem PŘÍPRAVA POKRMŮ Očekávané výstupy Žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a	-finance, provoz a údržba domácnosti (rozpočet, platební styk, spotřebiče, úklid, odpad -elektrotechnika v domácnosti (funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba a instalace vybraných zařízení) -bezpečnost a ekonomika provozu domácnosti, nebezpečí úrazu elektrickým proudem -základní vybavení kuchyně, bezpečnost a hygiena provozu - výběr, nákup a skladování potravin -sestavení jídelníčku - technologie a příprava pokrmů (tepelná úprava, za studena, postupy) - úprava stolu a stolování (prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobení,	ČAZ OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a	ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	slavnostní stolování) - první pomoc při úrazech v kuchyni -zásady hygieny a bezpečnosti práce	sebepojetí, seberegulace Ov- Člověk a pracovní život	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti
Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty
- Přírodopis
- Fyzika
- Chemie
- Zeměpis

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení
Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho cílem je rozvíjet v žácích zájem o přírodu a umožnit jim poznávání a chápání přírody i našeho životního prostředí v širších souvislostech. Důraz je kladen na složitou provázanost všech přírodních součástí, které na sebe navzájem působí a ovlivňují se, a dále na nezbytnost udržování biologické rovnováhy. Předmět podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování, učí zodpovědnosti k přírodě i k sobě navzájem. Vede žáky k pochopení závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti ochrany životního prostředí. Žáci získávají vědomosti o stavbě živých organismů i neživých přírodnin, základech ekologie či zásadách zkoumání přírodních jevů a pochod. Učí se aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, jsou to především frontální výuka s demonstrací přírodnin, modelů a živých organizmů, dále výpočetní technika (prezentace, výukové programy), skupinová práce, přírodovědné vycházky s pozorováním, projekty či exkurze. Důležité jsou rovněž praktické činnosti související s aktuálně probíraným učivem (pozorování, experimenty, terénní vyučování, laboratorní práce, vyhledáváním informací v knižní i elektronické podobě, krátkodobé projekty, návštěvy výukových programů, muzeí a výstav). Výuka se uskutečňuje v odborné učebně, nebo v kmenových třídách, příležitostně v terénu. Časová dotace vyučovacího předmětu Přírodopis je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Přírodopis přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů různými metodami
- učitel vede žáky ke schopnosti vyhledávat, třídit a propojovat informace a správně používat odbornou terminologii
- učitel vytváří podmínky pro samostatné pozorování a porovnávání získaných informací i k nalézání souvislostí mezi nimi
- Žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech i v praktickém životě. Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly, které umožňují volit více způsobů či postupů řešení
- učitel zařazuje do výuky takové metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- Žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede ke schopnosti formulovat vlastní myšlenky v písemné i mluvené formě
- vedeme žáky ke schopnosti komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých, přijmout kritiku
- vedeme žáky k rozvíjení schopnosti prezentovat svoji práci, zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních
- učitel se snaží přesvědčit o nutnosti důsledně dodržovat pravidla stanovená v laboratorním řádu a společně dohodnutá pravidla chování
- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Rozumí různým typům textů a záznamů,

obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového a kooperativního vyučování, při kterém vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, respektování a uvědomění si jedinečnosti a užitečnosti každého
- učitel zařazuje do výuky situace, které vedou vedoucí k posílení sebedůvěry žáka a pocitu zodpovědnosti
- učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci
- Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních
- učitel vede žáky pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- Žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- učitel se snaží přesvědčit o nutnosti dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel vytváří podmínky, při kterých se žáci učí samostatně organizovat svoji práci a navrhovat postupy řešení a časový rozvrh
- učitel se snaží v rámci možností a podmínek školy při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální

-podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi.

-vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat.

-vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Vznik vesmíru a Země, její vývoj Rozmanitost, projevy života a jeho význam Základní struktura života Stavba buňky (rostlinná a živočišná buňka, rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, funkce základních organel) Orgány a orgánové soustavy (pletiva, tkáně) Rozmnožování (pohlavní a nepohlavní) a dědičnost Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy Význam a zásady třídění organismů (taxonomické jednotky) Viry, bakterie, sinice Houby s plodnicemi • stavba, výskyt, význam, zásady sběru • konzumace a první pomoc při otravě houbami	EV – základní podmínky života OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- Práce v realizačním týmu Z – určování světových stran podle lišejníků EV – ekosystémy	

P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip	• houby jako součást ekosystémů, jejich přítomnost v potravních řetězcích Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam Sinice, Řasy - jednobuněčné a mnohobuněčné Vývoj, vývin a systém živočichů, stavba těla, Projevy a chování Bezobratlí živočichové Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýš Kroužkovci Členovci Ostnokožci Člověk a příroda Společenstvo organismů Ekosystémy - živé a neživé složky, výskyt organismů Vztahy mezi organismy, potravní řetězce Biologická rovnováha a její narušování	EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Laboratorní práce Projekty (tematicky souvisí s učivem v daném ročníku)	

existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody **<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</u>**: P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny	Zásahy člověka do přírody a jejich vývoj Ochrana přírody a životního prostředí -ohrožené druhy -chráněná území - hospodářský význam ekosystémů - laboratorní práce - praktické metody poznávání přírody		

živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu			

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Mnohobuněčné organismy Anatomie a morfologie, stavba těla základní orgány živočišných těl a jejich funkce Význam a zásady třídění organismů Kmen: Strunatci - Základní znaky Podkmen: Pláštěnci Podkmen: Bezlebeční Podkmen: Obratlovci třídy: Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Ekosystémy a jejich společenstva Rostliny -Stavba těla Přehled systému rostlin Vývoj, přechod na souš Výtrusné rostliny - stavba, zástupci Mechorosty	EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV- vztah člověka k prostředí EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí Z – přírodní krajiny a oblasti Země VKZ, Ov– zdravý životní styl, výživa Z – zemědělství – zelené hnojení Pč- využití v praxi Pč- školní pozemek	

P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</u>: P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	Plavuně a přesličky Kapradiny Semenné rostliny – anatomie a morfologie (části těla a jejich funkce) Fyziologie rostlin (rozmnožování nepohlavní a pohlavní, fotosyntéza a dýchání Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny: jednoděložné a dvouděložné Ekosystémy-Rostliny a prostředí - společenstva rostlin - Význam rostlin pro člověka a ochrana - laboratorní práce -praktické metody poznávání přírody	Laboratorní práce OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-1-04p -pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce Laboratorní práce tematicky souvisí s učivem v daném ročníku.			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Mnohobuněčné organismy Savci Savci (stavba těla) -vývoj savců - přizpůsobení se k prostředí Tělní soustavy savců Savci (přehled, třídění) -vejcorodí, živorodí (vačnatci, placentálové) Biomy a jejich savci. Rozšíření, význam a ochrana Podstata a původ člověka Vývojoví předchůdci člověka. -hominizace, sapientace Lidské rasy (rasismus) Stavba těla člověka (orgánové soustavy) -soustava kosterní -soustava pohybová -soustava dýchací -soustava trávicí -základní složky potravy, zásady správné výživy, metabolismus	EV – ekosystémy EV- vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí D – suroviny na výrobu nástrojů v minulosti D – pravěk – původ a vývoj lidského rodu, střídání dob ledových a meziledových MKV – kulturní diference, etnický původ, lidské vztahy OSV – sebepoznání a sebepojetí Ov, VKZ - zdravý životní styl, zdravá výživa, režim dne OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**: P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	-soustava oběhová -obranný systém těla, mízní soustava -soustava vylučovací -soustava rozmnožovací -vznik a vývin nového jedince, období života soustava kožní Zásady první pomoci (zdraví, nemoc, a úrazy, prevence-příčiny, příznaky, postupy při léčení) Lidská populace a životní prostředí (životní styl –dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka) - laboratorní práce, projekty -praktické metody poznávání přírody	**Laboratorní práce** OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Laboratorní práce tematicky souvisí s učivem v daném ročníku.			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Stavba těla člověka Anatomie a fyziologie -soustava smyslová -soustava nervová -soustava endokrinní Genetika - dědičnost a proměnlivost - základní genetické termíny - Mendlovy zákony Geologie Nerosty Horniny Geologická mapa ČR Vesmír Země ve vesmíru Stavba zemského tělesa Geologické děje - vnitřní a vnější Litosféra -přetváření zem. povrchu -poruchy zemské kůry Hydrosféra Atmosféra Pedosféra (druhy a typy půd) Přírodní zdroje	Z, F – vznik vesmíru, Sluneční soustavy, planety Země EV – základní podmínky života MKV – kulturní diference OSV – sebepoznání a sebepojetí Z – stavba zemského tělesa -naleziště těžba nerostných surovin Z - ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy – pedosféra, zemědělství – geologická stavba ČR, vznik fosilních paliv, jejich spalování a z toho plynoucí problémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – ekosystémy EV-vztah člověka k prostředí Z, Ov– globální problémy, ochrana životního prostředí,	

	-nerostné suroviny, energie -fosilní paliva, obnovitelné zdroje Historie Země Vývoj života a člověka -vznik života na Zemi	chráněná území přírody OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-	Ekologie Současná biosféra, naše příroda -rozmanitost organismů (adaptace, migrace) Ochrana přírody a životního prostředí -chráněná území, globální problémy Praktické metody poznávání přírody	Laboratorní práce OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu Laboratorní práce tematicky souvisí s učivem v daném ročníku.			

Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika navazuje svým pojetím i vymezenými cíli na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

V předmětu Fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické praxi. Fyzika přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od názorného poznání k poznání s prvky vědeckého poznání, přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy. Rovněž vede žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání a jsou voleny tak, aby rozvíjely co nejvýrazněji aktivizaci žáků při řešení úloh. Jsou to skupinové formy práce, práce s textem, názorně demonstrační metody (pozorování, pokus, práce s modely a názornými pomůckami).

Výuka probíhá především v odborné pracovně fyziky a chemie, využíváme také učebnu informatiky.

Učivo fyziky jako samostatného předmětu vzdělávací oblasti Člověk a příroda je rozvrženo do 6. až 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. až 8. ročníku a 1 hodinou týdne v 9. ročníku.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na pochopení vzájemných vztahů jednotlivých veličin, jejich využití v praktickém životě. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností rozšiřujícího učiva, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Fyzika přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- učitel vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment)
- vedeme žáky ke zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity a k jejich využití k dalšímu učení
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvození závěrů
- vedeme žáky k využití obecně užívaných termínů, znaků, symbolů a jejich uvedení do souvislostí, k propojování do širších celků
- učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání informací o známých fyzicích, fyzikálních vzorcích a jiných informací z tabulek, internetu či jiných odborných knih a zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací k vhodnému řešení příkladů, k využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- učitel vede žáky k samostatnému řešení příkladů, při kterých žák užívá logické, matematické a empirické postupy
- vedeme žáky k ověření si správnosti řešení příkladů a pomocí osvědčených postupů k aplikaci při řešení odborných nebo nových problémových situací
- učitel vede žáky k zobecnění poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- učitel vede žáky k rozpoznání problému daného příkladu, promyšlení a naplánování způsobu řešení a hledání konečného řešení problému

Kompetence komunikativní
- učitel vede žáky k orientaci v zadání jednotlivých příkladů, k nalezení základních údajů, ke stručnému, přehlednému a objektivnímu vysvětlení postupu řešení a jeho odůvodnění
- vedeme žáky k formulaci a výstižnému a souvislému (v písemném i ústním projevu) vyjádření své myšlenky a názoru v logickém sledu
- vedeme žáky k naslouchání názorům učitele i spolužáků, k účinnému zapojení se do diskuse, k obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci
- vedeme žáky k práci ve skupinách, přičemž jejich práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke spolupráci při práci ve skupinách, ke spolupráci, kdy se společně s učitelem spolupodílí na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k respektování názorů druhých, ale zároveň současně i k prosazení svých názorů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, k ochotě pomoci

Kompetence pracovní
- učitel seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vede žáky k dodržování pracovního řádu a způsobu používání fyzikálních pomůcek
- vedeme žáky k dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k optimálnímu plánování a provádění soustavných pozorování a experimentů a ke zpracování a vyhodnocení získaných dat

Kompetence občanské
- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikální jevů, učíme je odpovědnosti za zachování životního prostředí
- žáci jsou seznámeni s historií zneužívání jaderných zbraní, ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí (skleníkový efekt, ozonová díra) a mají možnost prodiskutovat opatření k jejich předcházení a minimalizaci
- učitel umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí (upřednostňování obnovitelných zdrojů) a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence digitální

- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učitel vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, žák se seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Látky a tělesa **Žák:** F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů **Pohyb těles** **Síly** **Žák:** F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu **Elektromagnetické a světelné děje** **Žák:** F-9-6-01 sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický	**Vlastnosti látek** • látka a těleso • stavba a složení látek • souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou • difúze, Brownův pohyb **Měření fyzikálních veličin** • délka • objem • hmotnost • hustota • čas • teplota a její změna **Síla, gravitační síla** • přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa **Elektrické vlastnosti látek, el. obvod** • elektrická síla • elektrický náboj • atom • jednoduchý elektrický obvod • zdroj napětí, spotřebič, spínač	OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace PŘ – koloběh vody v přírodě M – zavedení a užívání metrické soustavy, kooperace v EU MEV – předpovědi změn teplot (tisk, rozhlas, televize) OSV – rozvoj schopností poznávání Z – azimut, PŘ – magnetovec	Použití převodních tabulek, internet

obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** - F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa –délku, hmotnost, čas - F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	**Magnetické vlastnosti látek** • magnet • magnetické pole Země		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohyb těles Síly Žák: F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu	**Pohyb těles** klid a pohyb těles druhy pohybů rychlost rovnoměrného pohybu dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost	OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů EV – doprava a životní prostředí, význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na životní prostředí, druhy dopravy a ekolog. zátěž, doprava a globalizace Internet – jízdní řády M – grafy, PÚ PŘ – rychlost zvířat Z – užití GPS	INF - vyhledávání zajímavých údajů o rekordních rychlostech v různých oborech
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry, působiště a výslednici	**Síla, skládání sil** síla a její znázornění gravitační síla a hmotnost tělesa skládání sil, rovnováha sil výpočet síly těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa **Otáčivé účinky síly** jednoduché stroje, páka	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti D – historie poznávání – Aristoteles, Galileo, Newton, Einstein M – rovnoběžníky, grafické sčítání a odečítání úseček PŘ, TV	
	Deformační účinky síly tlaková síla tlak, tlak v praxi	EV – snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při	

Mechanické vlastnosti tekutin **Žák:** F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů **Elektromagnetické a světelné děje** **Žák:** F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice **Vesmír** **Žák:** F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních	výpočet tlaku třecí síla **Mechanické vlastnosti kapalin** Pascalův zákon hydraulická zařízení hydrostatický tlak vztlaková síla, Archimédův zákon potápění, plování a vznášení se stejnorodých těles plování nestejnorodých těles **Mechanické vlastnosti plynů** atmosférický tlak změny atmosférického tlaku vztlaková síla v atmosféře tlak plynu v uzavřené nádobě **Světelné jevy** přímočaré šíření světla stín rychlost světla rozklad světla odraz a lom světla Měsíční fáze	pohybu vozidel, škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladů automobilů - význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce - záchrana tonoucího na zmrzlém rybníku OSV – rozvoj schopností poznávání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů rozhodovací dovednosti MDV – zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace z médií (počasí a jeho vliv na člověka a jeho činnosti) PŘ – krevní tlak, potápění a přizpůsobivost živočichů D – použití ponorek EV – ekonomické využívání zdrojů světel M – rovinná souměrnost PŘ – oko, vjem obrazu VV – stíny	

silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** - F-9-2-02 p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu - F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla		D – náboženská interpretace zatmění Slunce - výroba periskopu - vyhledávání informací na internetu o zajímavých optických jevech a atmosféře (duha)	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Energie **Žák:** F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí **Elektromagnetické a světelné děje** **Žák:** F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	**Práce, výkon** mechanická práce a výkon práce na jednoduchých strojích **Energie** pohybová a polohová energie vnitřní energie **Teplo** tepelná výměna, teplo měrná tepelná kapacita tepelné vedení, záření a proudění **Změny skupenství látek** tání a tuhnutí vypařování, kapalnění, var, sublimace **Tepelné motory** pístové spalovací motory **Elektrické pole** atomy a ionty model atomu, vznik iontu elektrování látek	MEV – sledování a porovnávání výkonu sportovců EV – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie - šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, ekolog. vytápění, sluneční energie MEV – sledování a kritické posuzování informací o využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí EV –využití spal. motorů v dopravě z ekolog. a ekonom. hlediska CH – stavba látek EV – omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílku - porovnává výkony různých domácích	INF-vyhledávání informací o tepelných vlastnostech látek v tabulkách a na internetu

Zvukové děje Žák: F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů - F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití;	el. náboj, elektrostatické pole vodič a izolant Elektrický proud elektrický proud v jednoduchém obvodu měření el. proudu a napětí Ohmův zákon el. odpor vodiče, rezistor spojování rezistorů spotřebič a jeho příkon práce el. proudu bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Zvukové jevy látkové prostředí jako podmínka vzniku a šíření zvuku rychlost šíření zvuku v různých prostředích zvukové jevy, zvuková vlna tón a jeho veličiny odraz zvuku, ozvěna, dozvuk, pohlcování zvuku Počasí kolem nás meteorologie atmosféra problémy znečišťování atmosféry	spotřebičů, volba optimálního spotřebiče z ekolog. a ekonom. hlediska INF – vyhledávání údajů o el. vlastnostech materiálů v tabulkách a na internetu OSV – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech ČAZ PŘ– lidské ucho ČAZ MEV – sledování a kritické posuzování informací o využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí EV – omezení znečišťování životního prostředí	

rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Elektromagnetické a světelné děje **Žák:** F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	**Elektromagnetické jevy** cívka, elektromagnetické pole elektromagnet elektromotor na střídavý proud elektromagnetická indukce generátor střídavý proud druhy elektráren transformátor rozvodná el. síť bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními **Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích** vedení el. proudu v kapalinách vedení el. proudu v plynech vedení el. proudu v polovodičích polovodiče polovodičová dioda **Elektromagnetické záření** elektromagnetické vlny a záření zdroje záření vlnová délka šíření světla, světelné jevy	EV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj M-grafy funkcí EV - využívání alternativních zdrojů energie ČAZ OSV - příjem signálu – TV, rádio, GPS,… - škodlivost UV záření,… EV – nebezpečí vzniku požárů odkládáním plastových a skleněných lahví PŘ– lidské oko	
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu			

světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami **Energie** **Žák:** F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí **Vesmír** **Žák:** • F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a Měsíců planet kolem planet **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** - F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	**Světelné jevy** odraz světla rovinná a kulová zrcadla lom světla zobrazování čočkami lidské oko a jeho vady optické přístroje **Jaderná energie** jaderné pojmy a jevy radioaktivita jaderná elektrárna obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie **Vesmír** vesmír, sluneční soustava Země, Slunce, Měsíc planety sluneční soustavy historie objevování vesmíru	M-osová souměrnost Z – umístění jaderných elektráren VDO – vede k uvažování o problémech v širších souvislostech (jaderné elektrárny,…) CH – stavba atomu, chemická vazba PŘ – vesmír, Země	

Vyučovací předmět: Chemie

Učivo chemie jako samostatného předmětu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** je rozvrženo do 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v osmém a 1 hodina týdně v devátém ročníku.

Vyučovací předmět **Chemie** umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci osvojují i důležité dovednosti jako je soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

V předmětu Chemie žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Získané vědomosti umožní žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Učivo 8. ročníku je zaměřeno na anorganickou chemii, žáci se seznámí s bezpečností práce, učivem o směsích, složením látek, chemickou vazbou, nejdůležitějšími chemickými prvky, chemickými reakcemi, dvouprvkovými sloučeninami. Dále poznají nejvýznamnější kyseliny, hydroxidy a soli, také některé chemické reakce.

Učivo 9. ročníku je zaměřeno na organickou chemii. V úvodu se žáci seznámí s uhlovodíky, jejich deriváty a přírodní látky. V závěru žáci své získané vědomosti utřídí a rozšíří v kapitole Chemie kolem nás.

S učivem se žáci seznamují formou pokusů, jednoduchých prací a experimentů. Jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informačními zdroji, jako jsou encyklopedie, odborná literatura, internet…a své poznatky zpracovali do referátů, které pak prezentují v hodinách. Je také využívaný kvalitní dostupný výukový software. Při skupinové práci se žáci učí spolupracovat a společně formulovat závěry, které potom obhájí před třídou. K učivu se vztahují také exkurze (čistírna odpadních vod, přečerpávací vodní elektrárna).

Většina hodin probíhá v pracovně fyziky a chemie.

V hodinách chemie se využívají znalosti získané v zeměpisu, fyzice, pracovních činnostech ale i v dějepise a matematice.

Cílové zaměření předmětu:

zkoumat přírodní fakty a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání (pozorování, experiment) i různých metod racionálního uvažování

klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

zapojovat se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí

porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

uvažovat a jednat s cílem co nejefektivnějšího využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak

slunečního záření, větru, vody a biomasy

utvářet dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Postupy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

-vedeme žáka k osvojení si obecně užívaných termínů a symbolů, poznaní smyslu osvojovaných postupů pro běžný život, vytváření si komplexního pohledu na přírodní vědy, schopnosti samostatného i týmového experimentování a porovnávání dosažených výsledků, k samostatnému získávání informací z různých dostupných zdrojů a dovednosti pracovat s nimi

Kompetence k řešení problému

-vedeme žáka k hledání vlastního postupu při řešení problémů, získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a umění je obhajovat

Kompetence komunikativní

-vedeme žáka k dovednosti komunikovat při společné práci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle, schopnosti využívat komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

-vedeme žáka ke schopnosti stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je, dovednosti vytvořit pocit odpovědnosti za práci ve skupině

Kompetence pracovní

-vedeme žáka ke kritickému přístupu k výsledkům, které žák dosáhne, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce, dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, rozvíjení manuální zručnosti při laboratorních pracích a samostatných pracích

Kompetence občanská

-vedeme žáka k uvědomování si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu, chápání základní ekologické souvislosti a environmentálních problémů a pohlížet na ně komplexně, poskytování podle svých možností účinné pomoci a chovat se zodpovědně v krizových situacích, pochopení výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence digitální

-podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi.

-vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat.

-vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák podle svých možností: CH-9-1-01 Určí vlastnosti látek CH-9-1-02 Dodržuje bezpečnost práce Posoudí nebezpečné látky a přípravky CH-9-2-01 Rozliší směsi a chemické látky CH-9-2-02 Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí CH-9-2-04 Rozliší různé druhy vody a jejich použití CH-9-3-01 Vysvětlí pojem atom a molekula ve správných souvislostech CH-9-3-02 Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti CH-9-4-01 Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**Vlastnosti látek** Zásady bezpečné práce v laboratoři i v životě **Nebezpečné látky a přípravky** – R věty a S věty, symboly Směs stejnorodá, suspenze emulze pěna, aerosol **Metody dělení složek směsí** – usazování, filtrace, krystalizace, destilace **Voda,** dělení vod, oběh vody v přírodě, výroba pitné vody; čistota vody **Vzduch** - atmosféra, složení, význam ozonu, hoření, hašení, první pomoc při popálení **Částicové složení látek**-atomy, molekuly, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, vazby **Periodická soustava prvků**-skupiny a periody v periodické	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka a prostředí	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečný mi látkami CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-4-02 Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu CH-9-5-01 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	soustavě chemických prvků; protonové číslo Prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků. Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Oxidy a halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a halogenidů Kyseliny, hydroxidy a soli – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin hydroxidů a solí Kyseliny, hydroxidy, kyselost a zásaditost roztoků. Vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí,		CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a

	oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák podle svých možností: CH-9-1-02 Dodržuje zásady bezpečné práce Posoudí nebezpečné látky a přípravky CH-9-6-01 Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů CH-9-7-01 Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale	**Zásady bezpečné práce v laboratoři i v životě** **Nebezpečné látky a přípravky** – R věty a S věty, symboly **Uhlovodíky** – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků **Paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva **Deriváty uhlovodíků**- významné alkoholy, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, dusíkaté organické látky, estery **Zdroje, vlastnosti, užití tuků, bílkovin, sacharidů a vitamínů** **Průmyslová hnojiva, tepelně zpracovávané materiály, plasty a syntetická vlákna, pesticidy a insekticidy, detergenty, léčiva** **Chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka a prostředí využití energie, elektrárny, jaderná energie Organické sloučeniny v našem těle, význam cukrů, tuků a bílkovin OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Psychohygiena – nebezpečí alkoholu, návykových látek Seberegulace VMEGS nedostatek potravy v některých částech světa	<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</u> CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu

udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky		prostředí a zdraví člověka

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Učivo zeměpisu jako samostatného předmětu vzdělávací oblasti Člověk a příroda je rozvrženo do 6., 7., 8 a 9 ročníku s hodinovou dotací 2, 2, 2, 1. Během školní docházky se žáci seznámí s naší planetou, jejím zobrazením na mapách a glóbech a obecnými zákonitostmi přírodních i hospodářských složek krajiny. Dále se učivo zaměřuje na regionální zeměpis světadílů, oceánů a České republiky.

Žáci budou postupně poznávat složitost a mnohotvárnost jevů, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Budou se učit zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

S učivem se žáci seznámí aktivně formou práce s informačními zdroji – budou vyhledávat samostatně informace v literatuře, denním tisku, časopisech, na internetu a získané poznatky zpracovávat do referátů a projektů. Bude rovněž využíván software a obrazový materiál DVD. Efektivní formou získávání informací budou exkurze a školní výlety. Bude využito vazeb na učivo přírodopisu, fyziky, chemie a matematiky.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost popsat fakta. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Zeměpis přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky samostatně získávat a vyhodnocovat informace vhodnými metodami
- vedeme ke schopnosti vyvodit souvislosti mezi jednotlivými jevy v přírodní a socioekonomické sféře, dokázat je přiřadit k vyššímu celku
- učitel vede žáky správně užívat odbornou terminologii
- zadáváme úkoly ve formě problému
- vedeme žáky k analýze jednotlivých situací
- dáváme podněty k pozorování přírodních jevů
- vybíráme vhodná témata k samostatnému zpracování s využitím různých informačních zdrojů

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáka ke kritickému myšlení

- navozujeme modelové problémové situace z oblasti přírodní i společenské sféry, popř. zprostředkujeme žákům reálné problémy z těchto oblastí
- zadáváme žákům praktické úkoly, týkající se běžných životních situací
- vyvoláváme diskusi k daným tématům

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k odpovědi na položenou otázku na základě připravených podkladů z různých zdrojů
- žáka vedeme k využívání správné terminologie, formulování svých myšlenek a názorů
- zadáváme vhodná témata ke spolupráci na skupinových úkolech a následné prezentaci
- umožňujeme žákům diskuzi
- klademe otázky, které vedou žáky k obhájení jejich názoru
-

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- žáka vedeme k aktivní práci ve skupině, zapojení se do dělby práce a následné kooperace, respektování názorů druhých
- dbáme na udržení přátelského prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke sledování změn způsobu výroby v průběhu historického vývoje
- stanovujeme pravidla pro práci, vedeme žáky k samostatné kontrole jejich dodržování, šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami a k udržování čistoty pracovního prostředí

Kompetence občanské

- učíme žáka pochopit a využít v praxi souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně – např. problematika znečištění ovzduší, nedostatek pitné vody, kontaminace půdy, problémy obyvatel jiných částí světa, nutnost humanitární pomoci
- pomáháme prohloubit vztah žáka k České republice jako své vlasti tím, že uskutečňujeme zeměpisné exkurze a výlety

Kompetence digitální

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví.
- Vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.

- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Učivo Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblast	PŘ – vznik života na Zemi D – historie Země PŘ – vesmír F – vesmír PŘ – stavba Země EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatřen Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Učivo **světadíly**, **oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV - komunikace MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – poznávání lidí VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa s vět nás zajímá VMEGS – objevujeme Evropu VMEGS – jsme Evropané OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV - komunikace MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita	<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatřen</u> Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

		EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – poznávání lidí VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa s vět nás zajímá VMEGS – objevujeme Evropu VMEGS – jsme Evropané PŘ – cizokrajné ekosystémy	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČESKÁ REPUBLIKA Žák: Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Učivo místní region zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) Česká republika zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě,	PŘ – geologická stavba ČR VMEGS – jsme Evropané EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – objevujeme Evropu	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatřen Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu **regiony České republiky** územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	VDO – principy demokracie jako formy vlády	Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Společenské a hospodářské prostředí Očekávané výstupy Žák Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových	**obyvatelstvo světa** základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace **světové hospodářství** sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a	Př – geologická stavba VMEGS – jsme Evropané EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – objevujeme Evropu VDO – principy demokracie jako formy vlády	<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatřen</u> Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

	hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		

Volitelné předměty

Charakteristika vzdělávací oblasti

Toto téma je rozpracováno v jednotlivých charakteristikách vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje v nabídce tyto vyučovací předměty

- Konverzace v anglickém jazyce
- Přírodopisný seminář
- Zeměpisný seminář
- Cvičení z informatiky
- Cvičení z českého jazyka

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce navazuje svým pojetím i vymezenými cíli na předmět Anglický jazyk, jenž je součástí vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace.

Umožňuje žákům dokonalejší osvojení jazyka v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech a hlubší poznání života a kultury anglicky mluvících zemí. Důraz je kladen na slovní zásobu, slovní spojení, fráze, na rozvoj komunikačních schopností a plynulost ústního projevu.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání a jsou voleny tak, aby stavěly na řečových dovednostech získaných při výuce anglického jazyka a dále je rozvíjely se zřetelem na co nejvýraznější aktivizaci žáků při řešení úloh. Jsou to cvičení dialogického charakteru, skupinové formy práce, dramatizace, práce s časopisem a literaturou. Všechny metody a formy výuky jsou přizpůsobeny úrovni žáků v daném ročníku a jsou diferencovány tak, aby aktivizovaly žáky se specifickými poruchami i žáky nadané. Výuka probíhá především v kmenových třídách, využíváme také učebnu informatiky.

Výstupem předmětu je orientace žáka v daných tématech v cizím jazyce. Tento předmět se hodnotí formou zpracovaných témat a aktivity žáků.

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce se realizuje jako volitelný předmět od 7. do 9. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací.

Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce přispívá k rozvoji **klíčových kompetencí** žáků těmito **společnými strategiemi**:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- učitel vede žáky k samostatnosti umět si vyhledat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- učitel vede žáky ke schopnosti se orientovat v dvojjazyčném a výkladovém slovníku a vyhledávat si tak a zároveň rozšiřovat slovní zásobu
- vedeme k dovednosti propojovat probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly, při kterých se žáci učí vyhledávat informace z různých zdrojů
- vedeme žáky ke schopnosti samostatně řešit jednoduché problémové situace
- vedeme k dovednosti vyjádřit a obhájit vlastní názor

Kompetence komunikativní

- učitel vede ke schopnosti formulovat vlastní myšlenky v písemné i mluvené formě, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- učitel vytváří podmínky pro účinné zapojení do diskuse
- vedeme žáky k rozvíjení schopností sebevědomě komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých a přijmout kritiku
- učitel vede žáky ke schopnosti porozumět jednoduchému sdělení, promluvě i textu v anglickém jazyce
- vedeme žáky k dovednosti využívat osvojené znalosti k navázání kontaktu či vztahu
- učitel využívá komunikační technologie k dalšímu rozšiřování svých znalosti a zlepšování svých dovedností

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového a kooperativního vyučování, při kterém vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, respektování a uvědomění si jedinečnosti a užitečnosti každého
- učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci
- využíváme získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních, zdvořilých a tolerantních vztahů k druhým

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení odlišností v kultuře, tradicích a životě v anglicky mluvících zemích

Kompetenci pracovní

- učitel vytváří podmínky, při kterých se žáci učí pracovat na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti spolupracovat s ostatními
- vedeme ke schopnosti samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- vedeme žáky k pochopení využití anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- učitel se snaží přesvědčit o nutnosti plnit si své povinnosti

Kompetence digitální

- Učitel vede k ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; ke sdílení informací v digitálním prostředí
- Vedeme k vytváření a upravování digitálního obsah, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
Ročník: 7. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník - vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku **Produktivní řečové dovednosti** **Žák:** - sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s tematickými okruhy probíranými ve škole - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	**Poslech** - orientace a porozumění přímým i reprodukovaným projevům **Práce s textem** - čtení - překlad - porozumění textu - četba k získávání nových poznatků **Práce se slovníkem** - použití slovníků (dvojjazyčné, výkladové) **Komunikační schopnosti** - vyprávění na dané téma (ústní i písemné) - situační rozhovory na každodenní téma - sestavení vlastních textů (dopisy, pozdravy, pozvánky…)	OSV - komunikace MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – kreativita, komunikace, sebepoznání, sebepojetí MEV – tvorba mediálního sdělení	**Tématické okruhy jsou voleny podle učiva v daném ročníku.** **Žáci zpracují a odprezentují daná témata.**

Interaktivní řečové dovednosti Žák: - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích			

Vyučovací předmět: Přírodovědný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Přírodovědný seminář navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda. Přírodopis, chemie, fyzika a přírodovědný seminář se vzájemně doplňují.

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení hlubšího zájmu o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí žáky aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, k pochopení závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, jsou to především frontální výuka s demonstrací, skupinová práce, pozorování, experiment, řešení problémových úloh, přírodovědné vycházky či projekty. Přírodovědný seminář může být vyučován v laboratoři, v kmenových třídách i v terénu.

Tento předmět se hodnotí formou odevzdaných laboratorních prací, referátů a aktivity žáků.

Vyučovací předmět Přírodovědný seminář se realizuje jako volitelný předmět v 8. - 9.ročníku s 1 hodinovou dotací týdně. Témata odpovídají vždy učivu v daném ročníku.
Při práci je uplatněn diferencovaný přístup k dětem s SPU. Rozvoj nadaných žáků je dán možností nadstavbového (rozšiřujícího) učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Přírodopisný seminář přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů různými metodami
- učitel vede žáky ke schopnosti vyhledávat, třídit a propojovat informace a správně používat odbornou terminologii
- učitel vytváří podmínky pro samostatné pozorování a porovnávání získaných informací i k nalézání souvislostí mezi nimi
- vedeme žáky ke schopnosti správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- vedeme k trpělivosti při práci

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje do výuky aktivity a úkoly, které umožňují volit více způsobů či postupů řešení
- učitel zařazuje do výuky takové metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- učitel vede ke schopnosti formulovat vlastní myšlenky v písemné i mluvené formě, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky ke schopnosti komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých, přijmout kritiku
- vedeme žáky k rozvíjení schopnosti prezentovat svoji práci, zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních
- učitel se snaží přesvědčit o nutnosti důsledně dodržovat pravidla stanovená v laboratorním řádu a společně dohodnutá pravidla chování

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového a kooperativního vyučování, při kterém vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, respektování a uvědomění si jedinečnosti a užitečnosti každého
- učitel zařazuje do výuky situace, které vedou vedoucí k posílení sebedůvěry žáka a pocitu zodpovědnosti
- učitel vytváří podmínky pro efektivní spolupráci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních
- učitel vede žáky pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- učitel se snaží přesvědčit o nutnosti dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel vytváří podmínky, při kterých se žáci učí samostatně organizovat svoji práci a navrhovat postupy řešení a časový rozvrh
- učitel se snaží v rámci možností a podmínek školy při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku

Kompetence digitální

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví.
- Vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.
- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Přírodovědný seminář

Ročník: 7. - 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: - zná hlavní zásady bezpečné práce - zná a dodržuje základní bezpečnostní principy při práci s přírodninami - samostatně zvládá základní postupy první pomoci -poskytne nezbytnou první pomoc při poraněních - rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky - vypracuje laboratorní protokol - ovládá základní pravidla pro práci s mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - provádí jednoduchá pozorování pomocí mikroskopu - provádí pozorování trvalých preparátů - zhotovuje nákresy pozorovaných objektů - samostatně provádí laboratorní práci a formuluje výsledky svého pozorování	**Bezpečnost při experimentální činnosti** - zásady bezpečné práce v laboratoři - poskytování první pomoci **Laboratorní technika** - vybavení laboratoře **Laboratorní dokumentace** • záznam a zdokumentování experimentu (laboratorní protokol) **Práce s mikroskopem** - stavba mikroskopu • příprava jednoduchých mikroskopických preparátů • zhotovování nákresů pozorovaných objektů **Laboratorní práce** **Praktické metody poznávání přírody** - přírodovědné vycházky s pozorováním - ekologické hry - projekty	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV – rozvoj schopnosti poznávání EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Laboratorní práce tematicky souvisí s učivem v daném ročníku.**

- pozoruje lupou i mikroskopem - pracuje s materiály ze školní sbírky - pracuje s klíči a atlasy - je schopný zpracovat projekt na dané téma			

Vyučovací předmět: Zeměpisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zeměpisný seminář se vyučuje jako samostatný, povinně volitelný, předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na rozšíření a prohloubení znalostí a vědomostí vycházející ze vzdělávacího předmětu zeměpis, a to zejména v oblasti fyzického zeměpisu, regionálního zeměpisu a vybraných kapitol. Žáci se podrobněji seznámí s kartografickými materiály a naučí se vyhledávat méně známé lokality, dále se blíže seznámí s méně známými regiony světa, s jinými kulturami, životem lidí v těchto oblastech, seznámí se s kulturním dědictvím jednotlivých oblastí, získají základní přehled o cestovním ruchu jak ve světě, tak i v ČR, podrobněji se seznámí s vesmírem.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáci:
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších souvislostí, hledá souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

Kompetence k řešení problémů:

Žáci:
- přemýšlí o příčinách globálních problémů, hledají možnosti jejich řešení
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotí výsledky svých činů
- jsou schopni uchopit problém a vyhledávat k němu informace

Kompetence komunikativní:

Žáci:
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně
- naslouchají názorům jiných lidí a vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální:

Žáci:
- spolupracují ve skupině, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat
- využívá zkušeností a znalostí k rozvoji své osobnosti

Kompetence občanské:

Žáci:
- odmítají a odsuzují jakýkoliv útlak nebo násilí, uvědomují si povinnost postavit se proti násilí
- jsou si vědomi svých práv, ale i povinností, chovají se zodpovědně
- respektují tradici, kulturu, náboženství jiných lidí, států…
- chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- uznávají práva každého jedince na svobodu rozhodnutí

Kompetence pracovní:

Žáci:
- aktivně vyhledávají informace
- jsou vedeni k efektivní práci
- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví.
- Vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.
- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpisný seminář
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Regiony světa: Žák: - rozlišuje přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa včetně ČR - lokalizuje na mapách světadíly, makroregiony i mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny včetně ČR - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů a vybraných států včetně ČR • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- **světadíly a regiony světa:** určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - **modelové regiony světa:** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a jejich řešení	EGS – Evropa a svět kolem nás • objevujeme Evropu • Jsme Evropané	bohatě se využívá videosekvencí z portálu youtube.cz, z pořadů televize – Cestománie, Nová cestománie, Kamera na cestách apod.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Kartografie a práce s mapami: Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - orientuje se v regionech světa a dokáže	- **komunikační geografický a kartografický jazyk:** vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary; hlavní kartografické produkty; jazyk mapy; - **geografická kartografie a topografie:** určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě; vyhledávání na mapě, lokalizace objektů		bohatě se využívá videosekvencí z youtube.cz i jiných internetových zdrojů, dokumentárních pořadů ze stanice Spektrum, Viasat science apod.

lokalizovat daná místa na mapě Vesmír: Žák: - osvětlí vznik a vývoj vesmíru, jeho zánik, složení, popíše vznik, stavbu, složení a velikost hvězd, rozumí procesu vzniku galaxií a jejich chování, zná vesmírná tělesa a dokáže o vybraných druzích sdělit základní informace, seznámí se se základy astronomie, astrofyziky a teoretické fyziky	- vesmír: nové i starší teorie o vzniku vesmíru, jeho vývoji a zániku; základní terminologie, základní vesmírné procesy; hmota a energie; galaxie, hvězdy, vesmírné útvary; objevování a zkoumání vesmíru pomocí nových technologií		

Volitelný předmět: Cvičení z informatiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět cvičení z informatiky se vyučuje jako samostatný, povinně volitelný předmět v 7. ročníku 1 hodinu týdně. Vzdělávání je zaměřeno na získávání elementárních dovedností v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientaci ve světě informací a na tvořivou práci s informacemi a jejich využití při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Výuka probíhá v odborné učebně informatiky.

Vyučovací předmět průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Informatika přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému objevování možností využití IKT v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k tvořivému přístupu při řešení problémů, orientují se a vyhodnocují relevantnost informací

Kompetence komunikativní

- žáci zvládají na přiměřené úrovni elektronickou komunikaci, dodržují vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k práci v týmu, k vzájemné pomoci, k organizaci a plánování práce

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, citace pramenů)
- jsou při zpracování informací vedeni ke kritickému myšlení

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s PC

Kompetence digitální

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví.
- Vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.
- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Cvičení z informatiky
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyhledávání informací a komunikace Žák: - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost **Zpracování a využití informací** Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- internet, základní principy, adresy, www, připojení, ochrana, pokročilé vyhledávání - word, pokročilá editace a formátování textu, složitější úpravy textu, tabulky, obrázky a jiná grafika v textu - excel, základní operace s buňkami, grafy - počítačová grafika, základní grafické programy - základní úprava fotografií - powerpoint, pokročilá prezentace, projekty v powerpointu - multimédia, hudba a film v PC		

Volitelný předmět: Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cvičení z českého jazyka se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu cvičení z českého jazyka je zaměřeno na procvičování učiva, slouží k rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu a porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů a k rozvoji čtenářské gramotnosti. Při výuce se uplatňují mezipředmětové vztahy zejména se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace. Výuka probíhá ve třídě nebo v učebně výpočetní techniky.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k vyhledávání, třídění a aplikaci informací, jsou zohledňovány rozdíly ve znalostech a pracovním tempu.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni ke zvládání úkolů různými řešeními a postupy, učí se zdůvodňovat své závěry.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci, učí se navzájem si poradit a pomoci, využívají informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k prezentaci svých názorů, učí se vzájemně se respektovat a podílet se na příjemné atmosféře týmové práce.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k vytváření kladných postojů k přírodě, ke kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k využití znalostí v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, k bezpečné

komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porozumění textu Žák: - prokáže porozumění textu včetně nepísmenných typů textu - pochopí podstatu definovaného pojmu, informace z předložené definice využije při práci s jiným textem - rozezná hlavní myšlenku textu - vystihne nadpis textu na základě hlavní myšlenky textu - odliší podstatné informace od nepodstatných - nalezne v textu klíčová slova a obsahové jádro sdělení - posoudí úplnost/neúplnost sdělení - porovná informace z různých zdrojů - odliší fakta od domněnek, názorů, hodnocení autora - rozezná v textu prvky manipulace a nadsázky **Komunikační a slohová výchova** Žák: - uspořádá části textu podle textové návaznosti	**Porozumění textu** - porozumění textu včetně nepísmenných typů textu (tabulka, graf, obrázek aj.) - pojmy, definice, informace - hlavní myšlenka textu, nadpis - klíčová slova a obsahové jádro sdělení - úplnost/neúplnost sdělení - objektivní a subjektivní sdělení - manipulace a nadsázka **Komunikační a slohová výchova** - komunikace verbální, neverbální, smíšená - textová návaznost - kontext - funkce a účel textu - komunikační záměr autora textu - komunikační funkce výpovědi (otázka, prosba, varování, rozkaz aj.)		

- doplní podle smyslu vynechanou část textu - odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část - rozezná hlavní funkci a účel textu - rozezná komunikační záměr autora textu - rozezná část textu, v níž se autor textu přímo obrací na čtenáře - respektuje charakter komunikační situace (najde slovo nevhodně užité vzhledem k dané komunikační situaci a nahradí ho slovem vhodnějším) - posoudí, který text je vzhledem k dané komunikační situaci vhodnější - rozezná komunikační funkci výpovědi a posoudí vhodnost užití interpunkčního znaménka v dané výpovědi, případně náležité interpunkční znaménko doplní - rozezná vybrané slohové útvary a žánry **Pravidla českého pravopisu** Žák: - ovládá lexikální a morfologický pravopis (včetně pravopisu běžně užívaných slov přejatých); - ovládá syntaktický pravopis včetně psaní interpunkce **Slovní zásoba, tvoření slov** Žák: - postihne význam pojmenování v daném kontextu	- slohové útvary a žánry (blahopřání, osobní a úřední dopis, diskuse, dotazník, e-mail, charakteristika, inzerát, líčení, návod k použití, objednávka, oznámení, popis děje, popis místa, popis pracovního postupu, popis předmětu, pozvánka, přihláška, referát, reklamní text, úvaha, výklad, výpisek, vypravování, vzkaz, zpráva, žádost, životopis) **Pravidla českého pravopisu** - psaní souhláskových skupin - předložky a předpony s a z - délka samohlásek - vyjmenovaná slova - koncovky podstatných a přídavných jmen - psaní slov přejatých - psaní velkých písmen - shoda přísudku s podmětem - interpunkce **Slovní zásoba, tvoření slov** - význam slov - přísloví, rčení, pořekadla, pranostiky - slova přejatá		

- postihne význam obecně známých přísloví, rčení, pořekadel, pranostik, doplní jejich chybějící část - nahradí běžně užívaná slova přejatá českými ekvivalenty - rozliší původní i přenesený význam slova, rozezná v textu ustálené slovní spojení, uvede jeho význam - porovná významy pojmenování, rozliší slova významově nadřazená, podřazená, souřadná - rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná - uvede k daným pojmenováním synonyma a antonyma - rozezná slova citově zabarvená a zdrobněliny - rozliší spisovné a nespisovné jazykové prostředky; nespisovný tvar slova / nespisovné slovo nahradí spisovným tvarem slova / spisovným slovem - rozezná slova příbuzná, uvede slovo příbuzné s určitým slovem - rozliší slovo, slabiku, hlásku (samohlásku, souhlásku, dvojhlásku) a písmeno - orientuje se ve stavbě slov Skladba Žák: - rozliší větu jednoduchou a souvětí, upraví větu jednoduchou na souvětí a naopak - rozezná základní skladební dvojici	- přenesený význam slov (metafora, metonymie) - slova významově nadřazená, podřazená, souřadná - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma a antonyma - slova citově zabarvená a zdrobněliny - spisovné a nespisovné jazykové prostředky - slova příbuzná - slovo, slabika, hláska (samohláska, souhláska, dvojhláska) a písmeno - stavba slov (předpona / předponová část, kořen, přípona / příponová část) Skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - větné členy (podmět vyjádřený a nevyjádřený; přísudek slovesný a jmenný se sponou; předmět; přívlastek postupně rozvíjející, shodný a neshodný; příslovečné určení místa, času, způsobu, příčiny, účelu, podmínky), několikanásobné větné členy		

- rozezná větné členy, rozezná několikanásobné větné členy - rozliší větu hlavní a vedlejší, rozezná druhy vět vedlejších - rozezná významové vztahy mezi souřadně spojenými větami a mezi souřadně spojenými větnými členy - užívá vhodné spojovací výrazy, nahradí v textu / doplní do textu spojovací výraz tak, aby význam textu zůstal zachován - identifikuje nedostatky ve výstavbě větných celků, případně chybný větný celek opraví - rozliší řeč přímou a nepřímou, rozezná, zda je přímá/nepřímá řeč správně převedena do řeči nepřímé/přímé Tvarosloví Žák: - rozezná ohebné i neohebné slovní druhy - užívá ohebné slovní druhy v gramaticky správném tvaru - vytvoří větu, v níž určité slovo je jiným slovním druhem než ve výchozím textu - nalezne v daném kontextu chybný / chybně užitý tvar slova, případně tento nedostatek opraví - určí pád, číslo, rod a vzor podstatných a přídavných jmen - určí druh přídavných jmen a zájmen	- věta hlavní a vedlejší, druhy vět vedlejších (podmětná, předmětná, přívlastková, příslovečná místní, příslovečná časová, příslovečná způsobová, příslovečná příčinná, příslovečná účelová, příslovečná podmínková) - významové vztahy mezi souřadně spojenými větami a mezi souřadně spojenými větnými členy - spojovací výrazy - nedostatky ve výstavbě větných celků - řeč přímá a nepřímá Tvarosloví - ohebné a neohebné slovní druhy - skloňování a časování ohebných slovní druhů - pád, číslo, rod a vzor podstatných a přídavných jmen - druhy přídavných jmen a zájmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas, slovesný rod a vid)		

- ovládá stupňování přídavných jmen a příslovcí - určí mluvnické kategorie sloves Literární výchova Žák: - používá elementární literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů - orientuje se v literárních druzích - rozezná vybrané literární žánry - rozliší umělecký a neumělecký text, rozezná různé typy neuměleckých textů	Literární výchova - základní literární pojmy: téma, kompozice, próza, poezie, postava, sloka, verš, rým, metafora, personifikace, přirovnání, kontrast - literární druhy: lyrika, epika, drama - literární žánry: anekdota, báje, bajka, balada, báseň, epigram, epos, hádanka, komedie, komiks, legenda, pohádka, pověst, povídka, román, rozpočítadlo, říkanka, tragédie, nonsensová, dobrodružná a humoristická literatura, literatura fantasy a sci-fi, ústní lidová slovesnost - typy neuměleckých textů		

Volitelný předmět: Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tento předmět je zaveden pro žáky 9. tříd jako volitelný předmět. Vyučuje se 1 vyučovací hodinu týdně.
Vyučovací předmět Cvičení z matematiky na 2. stupni navazuje na předmět matematika na 1. stupni a 2. stupni. Tato navýšená hodina je převážně využívána na opakování učiva od 6. do 9. třídy a pro přípravu žáků na přijímací zkoušky a testy Scio nebo plošné testování 9. ročníků. K procvičování nejrůznějších úkolů využíváme námi dostupné výukové programy a digitální učební materiály. Stejně tak využíváme možnosti zkusit si přijímačky na nečisto on-line.
Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, na rozvoj logického a abstraktního myšlení. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, ve dvojicích, sebekontrolu, počtářské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporovat u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh
- vytvářet zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)

Kompetence k řešení problémů

- nabízet žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporovat u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízet žákům nové úkoly a problémy, u kterých mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- vést žáky k ověřování výsledků
- s chybou žáka pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby žákům pomáhat
- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k věcné argumentaci, k sebekontrole

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby brali ohled na ostatní
- umožňovat, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

- požadovat dodržování dohodnuté kvality práce a termínů úkolů vést žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

- Žáci se na druhém stupni učí rozpoznat situace, kdy jim kalkulátory ulehčí řešení algoritmických úloh a napomáhají s rutinními výpočty. Jejich pozornost se tak může přesunout na podstatu řešení problému. Digitální technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data. K modelování geometrických útvarů a těles využívají dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů a také podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti.

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Opakuje a upevňuje si základní učivo 6. - 9. ročníku. - Zopakuje si základní teoretické vědomosti a poznatky. - Využívá teoretické poznatky v praktických příkladech. - Vyzkouší si své poznatky a všechny získané dovednosti a vědomosti v testech. - Připravuje se na celostátní testování. - Připravuje se na různé typy středních škol	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. TŘÍDY** desetinná čísla dělitelnost přirozených čísel trojúhelník tělesa **OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. TŘÍDY** zlomky konstrukce trojúhelníků celá čísla racionální čísla poměr čtyřúhelníky procenta hranoly **OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. TŘÍDY** druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta mocniny s přirozeným mocnitelem- výrazy válec	VDO – zájem celku F - převádění jednotek, - výpočet plochy,jednotky - těžiště - látky a tělesa - převody jednotek času - pohyb těles (výpočet rychlosti, dráhy a času) - výpočet aritmetického průměru naměřených hodnot OSV – dovednosti, učení - smyslové vnímání - pozornost, řešení problémů - pečlivost - seberegulace a sebeorganizace - cvičení dovednosti zapamatování EGS – solidarita, státní a Evropské symboly MDV – chápání podstaty textu CH – směsi Z – geografické informace Vv – rozlišení smyslové citlivosti (tvary, objemy, uspořádání v ploše a v prostoru)	

	lineární rovnice **OPAKOVÁNÍ UČIVA 9. TŘÍDY** lomený výraz řešení lineárních rovnic soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými graf funkce povrchy a objemy těles	Člověk a svět práce – technické náčrty, výkresy D – věda a kultura starověkého Řecka ICT – tvorba tabulek a grafů	
- Využívá teoretické poznatky v praktických příkladech. - Vyzkouší si své poznatky a všechny získané dovednosti a vědomosti v testech. - Připravuje se na celostátní testování. - Připravuje se na různé typy středních škol	**VYUŽITÍ MATEMATIKY V PRAXI** projektové práce praktická cvičení		
- Vyzkouší si své poznatky a všechny získané dovednosti a vědomosti v testech.	**TESTY** příprava na testy Scio a plošné testování 9. ročníků		

- Připravuje se na celostátní testování. - Připravuje se na různé typy středních škol			

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu. Řídí se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak je schopen osvojené vědomosti a dovednosti použít v konkrétních situacích, na jaké úrovni si osvojil potřebné strategie k učení, v čem se zlepšil a v čem ještě naopak chybuje.
Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.
Do komplexního hodnocení žáka je zahrnuto také hodnocení jeho chování a projevů během vzdělávání po celou dobu školní docházky.
Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
- jednoznačné - všestranné
- srozumitelné - pedagogicky zdůvodněné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii - odborně správné
- věcné – doložitelné

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

a) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
b) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
c) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.
d) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

e) Četnost klasifikace musí být úměrná dle důležitosti předmětu, dle časové dotace výuky. V případě špatné klasifikace má žák možnost si tuto klasifikaci opravit.
Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka. Žák musí být z předmětu klasifikován nejméně dvakrát za každé pololetí. Výsledek klasifikace musí být neprodleně a prokazatelným způsobem zaznamenán do školního informačního systému systému EDOOKIT.
f) Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
g) Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).
h) Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, termín kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.
i) Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,…). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
j) Výsledky vzdělávání žáků, zejména jejich neúspěšnost, se projednávají v pedagogické radě.
k) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, před jednáním pedagogické rady, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do školní matriky ve školním informačním systému EDOOKIT a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu. U žáků, jež jsou hodnoceni slovně, se výsledek celkové klasifikace zapíše slovně.
l) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
m) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
n) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
o) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
p) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní

školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
q) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
c) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
d) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor).
V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
e) Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
f) Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím školního informačního systému EDOOKIT
- okamžitě prostřednictvím školního informačního systému EDOOKIT v případě mimořádného porušení školního řádu.

Výchovná opatření podle § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

a) V souladu s ustanovením § 31 odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
b) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
c) Pochvaly a ocenění ředitele školy:
- pochvala ředitele školy - ředitel může žákovi na návrh školské rady, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy,
d) Ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

e) Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
f) Pochvaly a ocenění třídního učitele: (pochvalný list)
- pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
g) Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy.
h) Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo kázeňské opatření:
- napomenutí třídního učitele - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí, za 1 neomluvenou hodinu. O udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, zprávou prostřednictvím školního informačního systému EDOOKIT, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách,
- důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení školního řádu, norem slušnosti, má-li žák 3 neomluvené hodiny. Důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy, třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, zprávou prostřednictvím školního informačního systému EDOOKIT, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách
- důtka ředitele školy - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení školního řádu, zvláště za porušování norem slušnosti, za 6 neomluvených hodin, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení školního řádu a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.
i) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci - dopisem, zprávou prostřednictvím školního informačního systému EDOOKIT, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky.
Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivity hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
b) Škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO, KALIBRO, CERMAT,…), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí, dovedností,…
c) Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
d) Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení a jako důležitý prostředek učení.

e) Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří,
- co mu ještě nejde.
- jak bude pokračovat dál.
f) Žáka vedeme k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí:
- schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
- schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
- schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,…
- schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních část úloh,
- schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
- schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
- schopnost aplikovat etické principy v praxi,
- schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
- pochopení své role v kolektivu.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika včetně předem stanovených kriterií

Stupně hodnocení prospěchu

Stupně hodnocení prospěchu žáků, kteří se vzdělávají podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2:
a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.
b) Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
c) Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
d) Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
e) Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé.
Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
f) Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.
Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Stupně hodnocení prospěchu žáků, kteří se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:
Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností,
- předměty s převahou výchovného zaměření.

Stupně hodnocení chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví školní řád, během klasifikačního období.
b) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
1 – velmi dobré,
2 – uspokojivé,
3 – neuspokojivé.
c) Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.
d) Stupeň 2 (uspokojivé)
Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školnímu řádu. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.
e) Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, včetně předem stanovených kritérií

a) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy.
b) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
c) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
d) U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
e) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

f) Pololetní a závěrečné vysvědčení obsahuje následující hodnotící škálu:
1 - je pohotový, bystrý, vyjadřuje se výstižně a přesně, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, bezpečně ovládá základní učivo daného ročníku, projevuje zájem o daný předmět, samostatně si rozšiřuje vědomostní obzor,
2 - uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se výstižně, při aplikaci osvojeného učiva se dopouští jen menších (drobných) chyb, učí se svědomitě, zájem o předmět je kolísavý,
3 - je méně samostatný v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, zvládá základní učivo daného ročníku s drobnými nedostatky, které odstraňuje s pomocí učitele, neprojevuje větší zájem o předmět,
4 - je nesamostatný v myšlení, své myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi, dělá podstatné chyby v základním učivu, které nesnadno překonává, potřebuje časté vedení a pomoc učitele, má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty,
5 - jeho samostatnost myšlení je velmi omezena, není schopen vyjádřit samostatně bez pomoci učitele své myšlenky, základní učivo nezvládá a praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele, nemá zájem o učení.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch
Ovládnutí učiva předepsaného osnovami
1 – výborný ovládá bezpečně
2 – chvalitebný ovládá
3 – dobrý v podstatě ovládá
4 – dostatečný ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný neovládá
Úroveň myšlení
1 – výborný pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování
1 – výborný výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný celkem výstižné
3 – dobrý myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští
1 – výborný užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 – dobrý řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení
1 – výborný aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný učí se svědomitě
3 – dobrý k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování
1 – velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně-vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.
5.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení
a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně-vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
b) Předmětové komise a metodická sdružení mají za úkol pravidelně koordinovat způsob hodnocení klasifikace žáků a zjišťování úrovně a stupně upevnění znalostí a dovedností.

Způsoby hodnocení žáka

Vysvědčení
a) Vysvědčení je žákovi vydáváno každé pololetí. Hodnocení výsledků vzdělávání je vyjádřeno klasifikačním stupněm.
b) Stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení:
prospěl(a) s vyznamenáním,
prospěl(a),

neprospěl(a),
nehodnocen(a).
c) Prospěl(a) s vyznamenáním - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
d) prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
e) neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
f) nehodnocen(a) – není-li žáka možné hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
g) Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
pracoval(a) úspěšně,
pracoval(a).
h) Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, která ovlivňuje výkon žáka.

Výstupní hodnocení
a) Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:
- možnostech žáka a jeho nadání,
- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.
b) Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku, nebo na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole, která toto výstupní hodnocení vyžaduje. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

a) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
b) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

c) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
d) V odůvodněných případech může příslušný krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
e) Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
f) Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu
g) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
h) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
i) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
j) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
k) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Klasifikace žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole

a) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“).:
- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice
- na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis
b) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.
c) Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným

obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
d) Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
e) Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
f) Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti
g) Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
h) Před konáním zkoušky podle § 18 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
i) O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
j) Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.
k) Po vykonání zkoušek podle § 18 odst. 1 nebo 2 vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text „Žák (-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“.
l) Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 15 odst. 6. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.
m) Vykonal-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitel této školy řediteli spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.
n) Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 1 a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.

o) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
p) Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 2.
q) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18, zařazuje ředitel spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
e) Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

7. Dodatek k ŠVP č. 1

ŠVP ZŠ MĚSTO LIBAVÁ

STANDARDY

1. STUPEŇ - ČESKÝ JAZYK
ANGLICKÝ JAZYK
2. STUPEŇ – MATEMATIKA
ČESKÝ JAZYK
ANGLICKÝ JAZYK

1. STUPEŇ - ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátory	ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.
Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL -5.1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátory	ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom, apod.) ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátory	ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení – oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátory	ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.ročník
Tematický okruh	1., 2. Receptivní řečové dovednosti –čtení s porozuměním 3., 4. Produktivní řečové dovednosti - psaní 5. Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	1.Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů(časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. 2.Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. 3.Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. 4.Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. 5.Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátory	1. V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. 2. Vyhledává informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. 3. Napíše dopis kamarádovi. 3. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení. 4. Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. 5. Svými slovy vyjádří smysl textu.

2.STUPEŇ

MATEMATIKA

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory	1. Žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule). 2. Žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka. 3. Žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech. 4. Žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	Žák načrtne a sestrojí sítě základních těles
Indikátory	1. Žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava. 2. Žák rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel). 3. Žák načrtne a sestrojí sítě základních těles.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Indikátory	1. Žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy. 2. Žák zvolí vhodný postup řešení. 3. Žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku. 4. Žák zformuluje odpověď na zadaný problém.

ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.
Indikátory	1. Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou. 2. Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu. 3. Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.
Indikátory	1. Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost 2. Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.
Indikátory	1. Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou.

	2. Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb. 3. Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu. 4. Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.
Indikátory	1. Žák určí, k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. 2. Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu / žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů.

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Receptivní řečové dovednosti – čtení s pozoruměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
Indikátory	1. CJA-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů. 1. CJA-9-1-02.2 V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. 1. CJA-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci
Indikátory	1. CJA-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. 1. CJA-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách. 1. CJA-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Receptivní řečové dovednosti – čtení s pozoruměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.

Indikátory	1. CJA-9-1-04.1 V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
Indikátory	1. CJA-9-2-01.1 Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátory	1. CJA-9-2-02.1 Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě. 1. CJA-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátory	1. CJA-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci
Indikátory	1. CJA-9-2-04.1

	Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat. 1. CJA-9-2-04.2 Písemně sestaví jednoduchou informaci.

8. Dodatek k ŠVP č. 2

- Dopravní výchova
- Finanční gramotnost a korupce
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět - I. stupeň

Člověk a společnost, Člověk a zdraví - II. stupeň

Dopravní výchova

Charakteristika, cíle:

Počet usmrcených, zranitelných účastníků silničního provozu je chápán jako jeden z nejzávažnějších problémů bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v ČR. Zvýšení ochrany dětí a žáků je jednou z priorit dopravní politiky a je jí věnována speciální pozornost. Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na I. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu.

Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Na I. stupni je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, do vyučovacích předmětů: prvouka 1. -3. ročník a přírodověda 4. a 5. ročník.

II. stupeň ZŠ klade důraz na rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem v chování.

Cílem dopravní výchovy na II. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na I. stupni ZŠ. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a utváření správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí. Rozvíjet základy první předlékařské pomoci.

Na II. stupni je dopravní výchova zařazena do oblasti Člověk a společnost, vyučovací předmět občanská výchova v 6. a 7. ročníku a do oblasti Člověk a zdraví v 8. a 9. ročníku ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a co je nutné k ochraně zdraví svého a ostatních
- K upevňování preventivního chování
- K orientaci ve světě informací
- K samostatnému pozorování, třídění informací a porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- Učí se reagovat v krizových situacích – poskytnutí první pomoci, zavolání lékařské pomoci

Kompetence komunikativní:

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- Jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální:

- Žáci účinně spolupracují při práci ve skupině
- Respektují přesvědčení druhých lidí, snaží se vcítit do situace ostatních lidí
- Učí se toleranci a ohleduplnost k ostatním, úctu ke svému zdraví, odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví

1. Stupeň – 1. období

Cíl výuky v daném ročníku (1.):

Seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu, položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování, poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu	Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)	Vv, Prv OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
Položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování	Rozlišovat bezpečná a nebezpečná místa pro hru	Prv	
Pozná nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu	Přecházení silnice bez přechodu Po přechodu	Prv	
V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici	Základní pravidla chůze po chodníku Bezpečná cesta do školy, konkrétní situace	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	

Cíl výuky v daném ročníku (2.):

Vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky

Správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)	Základní pravidla, co a kdo kam nesmí a smí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách	OSV - komunikace	
Rozezná vybrané značky pro chodce	Značky – Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen	Vv – obrazné vyjádření	
Bezpečně překoná silnici se světelnými signály	Základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky	Prv	
Rozliší a používá bezpečná místa pro hru	Kde si hrát, vhodná a nevhodná místa ke hře	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky	Základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy	OSV - komunikace	
Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládne modelové situace „ sám domů „	Pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí, poslouchat, dívat se, přemýšlet	MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	

Cíl výuky v daném ročníku (3.):

Rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování, uvědomovat si ostatní účastníky silničního provozu, zejména v roli chodce.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
V roli chodce reaguje na ostatní účastníky SP	Kdo je chodec Vztahy mezi účastníky SP Nebezpečí a nevhodné chování	VDO – občan, společnost	
Používá reflexní doplňky a zná jejich dopad	Vidět a být viděn		

Rozeznává vybrané značky	Značky – Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice	Vv – obrazné vyjádření	
Bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy	Přecházení po silnici se světelnými signály, přecházení mezi zaparkovanými vozy, přecházení po přechodu s jízdním kolem	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je	Přilby, chrániče - využívání		
V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách	Nástup a výstup, odpovídající místo k sezení, pravidla chování mezi cestujícími, zádržné systémy	MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	

1. Stupeň – 2. období

Cíl výuky v daném ročníku (4.):

Být zodpovědný za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu, hledat řešení krizových situací, zejména v roli cyklisty, vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Popíše výbavu cyklista a jízdního kola k bezpečné jízdě	Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilby, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou cestu)	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole	Technika jízdy, přeprava zavazadel. Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
Prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty (při vhodných podmínkách školy)	Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění, vedení koly, vyjíždění na silnici	OSV – komunikace, kooperace	
Vybere bezpečné místo pro pohyb na kole	Vhodná a nevhodná místa k jízdě, značky	OSV – rozhodovací schopnosti	
Jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola			
Rozezná vybrané značky	Zásady přednosti v jízdě, odbočování		
Naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty	Cyklista v dopravních prostředcích, způsob jízdy ve skupině, zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu	OSV – komunikace	
V modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci	Možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení Poslouchej, dívej se, přemýšlej	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	

Cíl výuky v daném ročníku (5.):

Upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty, poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích, seznámit se s první předlékařskou pomocí.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku	OSV – komunikace, kooperace, skupinová práce	
Rozezná další dopravní značky	Dopravní značky pro jednotlivé celky	Vv – obrazné vyjádření	
Poznává vztahy účastníků silničního provozu	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek	MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie OSV - komunikace	
Odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci	Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
Zná ohleduplné chování a osvojuje si ho	Zásady bezpečného chování v době volna a cestování	MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	

Snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu	V silničním provozu nejsi sám – vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce	OSV - komunikace	

2. stupeň

Ročník: 6.

Cíl výuky v daném ročníku:

Dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce, rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma, soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince, zabývat se vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu, zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce, reakce a chování ostatních

Učivo: Chodec

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi	Na chodníku -pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku -vztahy mezi účastníky silničního provozu	OSV – komunikace	
Chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a na akcích školy)	Cesta dopravními prostředky -pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a	OSV – komunikace a kooperace MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	

	účastníky hromadné dopravy)		
Dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání	-pravidla při jízdě autem, zádržné systémy		
Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Dopravní značky -odpovídající značky pro jednotlivá témata	OSV – rozhodovací schopnosti	
Posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu	Cyklista na silnici -odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu Volný čas a sportovní aktivity -Volnočasové aktivity související s e silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit, konkretizace na naše podmínky)		
Vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	Přecházení křižovatky -pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie) -Vztahy mezi účastníky silničního provozu Chodec na silnici -pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na		Deník správného chodce-etická stránka chování v silničním provozu

	silnici za snížené viditelnosti)		

Ročník: 7.
Cíl výuky v daném ročníku:

Dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli cyklisty, rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma, soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince, zabývat se vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu, zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce, reakce a chování ostatních

Učivo: Cyklista

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí	Bezpečná jízda -technika jízdy a její pravidla mimo silnici Cyklista na křižovatce -pravidla pro bezpečné překonání křižovatky -vztahy mezi účastníky silničního provozu -křižovatka řízená příslušníkem policie	OSV – komunikace, kooperace	
Chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola, orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu	Výbava jízdního kola a cyklisty -výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) -odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu)	OSV – komunikace a kooperace OSV – rozvoj schopnosti poznávání	

Odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně v situaci, předchází nebezpečí s ohledem na sebe a ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)	Cyklista na silnici -pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
Poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)	Krizové situace -možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení, oprava jízdního kola) -nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci	OSV – rozhodovací schopnosti MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	
Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Dopravní značky -odpovídající značky pro jednotlivá témata	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
Vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	Prázdniny -zásady bezpečného chování v době volna a při cestování -specifika lokality naší ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna		

Ročník: 8.
Cíl výuky v daném ročníku:

Pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu, odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování, zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně, naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních, poznat další zásady první předlékařské pomoci, dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat

Učivo: Etika v silničním provozu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby a druhých Charakterizuje souvislosti mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti Vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života	Chodec -role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) -přestupky chodců a ukázky legislativy Cyklista -role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu) -přestupky cyklistů a ukázka legislativy Dopravní značky - odpovídající značky pro jednotlivá témata	OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie	

Ročník: 9.
Cíl výuky v daném ročníku:

Pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry, naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních, poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu, pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika, uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat

Učivo: Na vlastní kůži

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Používá své znalosti a dovednosti v praxi Orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava Interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu Chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace Analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování Aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí	Chodec -zážitkové lekce, projekty a další aktivity Cyklista - zážitkové lekce, projekty a další aktivity Poskytnutí první předlékařské pomoci -spolupráce s odborníky -návštěva centra záchranářů	OSV – komunikace, kooperace MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – řešení problémů a	

života, orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti Vyřeší testy „ Řidičský průkaz nanečisto“	Můj první řidičák -zopakování a upevňování znalostí a dovedností -znalostní testy, závěrečná zkouška	rozhodovací schopnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Finanční gramotnost a korupce

V této vzdělávací oblasti žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy, protiprávní jednání, korupce).

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Finanční gramotnost pro 1. stupeň základního vzdělávání je rozdělena do tří oblastí:

- peníze
- hospodaření domácnosti
- finanční produkty

Obsahem předmětu je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti, žáci jsou seznamováni se světem financí. Orientují se v základních formách vlastnictví; používají peníze v běžných situacích.

Cílové zaměření:

Žáci se učí orientovat v problematice peněz a cen, jsou vedeni k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Dále se učí odhadnout a zkontrolovat cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukázat nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlit, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět výuka finanční gramotnosti bude propojena se vzdělávací oblastí Matematika a její aplikace a také s Informační a komunikační technologií.

Výuka finanční gramotnosti na 1. stupni ZŠ bude probíhat v předmětech: Prvouka (1. -3. ročník), Vlastivěda (4. -5. ročník), Matematika (1. - 5. ročník) a Informatika (5. ročník)

Téma Protiprávní jednání a korupce je zařazeno do učiva vlastivědy v 5. ročníku

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.
Cíl výuky v daném ročníku:
Seznámit žáky se základními pravidly světa financí.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích • pozná české mince a bankovky • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Peníze – seznámení s používáním peněz Mince a bankovky - seznámení s hodnotami mincí a bankovek Nakupování – hra na obchod	MPVZ Matematika OSV- rozvoj schopnosti poznávání OSV- komunikace	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.
Cíl výuky v daném ročníku:
Vést žáky k pochopení základních forem vlastnictví; používání peněz v běžných situacích.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • pozná české mince a bankovky • uvede příklad využití platební karty • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Mince a bankovky – placení Dárky – nákupy- slovní úlohy Placení kartou, výběr z bankomatu Nakupování – Zdravá snídaně modelová situace-orientace v problematice peněz a cen	OSV-rozvoj schopnosti poznávání MPVZ Matematika OSV- komunikace OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.
Cíl výuky v daném ročníku:
Rozvíjet schopnost uvědomovat si, jak funguje hospodaření domácnosti včetně praktických dovedností spojených s rozpočtem domácnosti.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • popíše, jak rodiče získávají a spravují peníze • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	**Hospodaření domácnosti** Rodinné finance – nakupování, domácí platby, úspory Slevy v obchodě – výhodné nákupy Dělba práce - příklady dělby práce v rodině i z různých oblastí. Adopce zvířete – slovní úlohy **Finanční produkty** Banky- ukládání peněz, půjčky, karty	OSV-rozvoj schopnosti poznávání MPVZ Matematika OSV- komunikace OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.
Cíl výuky v daném ročníku:
Být zodpovědný za své chování, za spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • sestaví jednoduchý osobní rozpočet	**Hospodaření domácnosti** Společnost, občan, vlastnictví -soukromé, společné Rodinný rozpočet – příjmy a výdaje, hospodaření v rodině Návštěva restaurace Reklama – vliv reklamy na nakupování Osobní rozpočet	VDO – občan, společnost, stát; principy demokracie MPVZ Matematika MeV – reklama Vv – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.
Cíl výuky v daném ročníku:
Upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky, seznámit žáky s tokem peněz v domácnosti i s finančními produkty na trzích a s možnými riziky.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší, než výdaje, sestaví jednoduchý osobní rozpočet • na příkladech objasní rizika půjčování peněz • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	**Hospodaření domácnosti** Rodinné příjmy a výdaje – slovní úlohy Euro – kurzovní lístek, měny jiných zemí **Finanční produkty** Banky - bankovní produkty - úspory, půjčky, platební karty Právo a spravedlnost - protiprávní jednání, korupce Reklamace zboží, záruční doba	MPVZ Matematika MPVZ Informatika OSV – komunikace, kooperace, kompetice MkV – lidské vztahy, tolerance, empatie OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Finanční gramotnost 2. stupeň

Tato vzdělávací oblast přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejích orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Cílové zaměření:

Žáci se učí orientaci v problematice peněz a cen k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Výuka finanční gramotnosti na 2. stupni ZŠ bude probíhat v předmětu Výchova k občanství.

Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví • uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti	• vlastnictví • peníze – funkce a podoby peněz, formy placení • hospodaření: rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje		

• na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem • navrhne, jak řešit situace, kdy jsou příjmy větší než výdaje a naopak příjmy menší než výdaje • vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti			

Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Žák: • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení • posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci • na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet • na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní kartou	• **hotovostní a bezhotovostní platební nástroje:** platební karty, hotovost • **hospodaření:** úspory, investice		

Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Finanční prostředky: Žák: • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem přijatým a placeným • na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních příjmů a také pro půjčení chybějících finančních prostředků • hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, které ze státního rozpočtu mohou získávat občané – dávky, příspěvky • uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků • uvede možnosti různých typů pojištění, navrhne, kdy je využít • na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu	• **hospodaření:** úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní • **banky a jejich služby:** aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • **principy tržního hospodářství:** nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání		

• na příkladu vysvětlí způsoby, jak se cena stanovuje • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • rozlišuje, ze kterých zdrojů	• **právo v každodenním životě:** význam právních vztahů a závazků z nich vyplývajících • **základní práva spotřebitele;** styk s úřady		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět - I. stupeň

Člověk a příroda, Člověk a zdraví - II. stupeň

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Na I. stupni se výstupy realizují v předmětech prvouka 1. -3. ročník, přírodověda 4. -5. ročník a některá témata prolínají i do dalších předmětů.

Na II. stupni je toto téma zařazeno do předmětu občanská výchova 6. -7. ročník a do předmětu výchova ke zdraví 8. - 9. ročník.

Metody a forma výuky jsou vybírány s ohledem na obsah konkrétního učiva jednotlivých ročníků. Je kladem důraz na samostatnou práci žáků, zejména osobní zodpovědnost, schopnost spolupráce a týmové kooperace.

Důraz je kladen na propojenost učiva mezi předměty. Důležité je rámcové opakování učiva z předchozích ročníků a dále rozšiřování a stupňování znalostí.

Základem osvojování dovedností v této oblasti je praktický nácvik a provádění ukázek.

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení: žáci jsou vedeni k upevňování preventivního chování, k samostatnému pozorování, třídění informací
- kompetence k řešení problému: žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení (vlastního i druhých)
- kompetence komunikativní: žáci jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování, bezkonfliktní komunikaci
- kompetence občanské: respektují přesvědčení druhých, umí se vcítit do jejich situace

Ročník: 1.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života, s ohněm, s mimořádnou událostí • přivolá pomoc • v případě potřeby použije linku tísňového volání • přiměřeně k věku ovládá základní způsoby komunikace s operátory	Sebeochrana, pomoc, prevence rizik: - důležitá telefonní čísla (tísňové volání, blízké osoby); adresa trvalého bydliště; kdy a jak přivolat pomoc; koho požádat o pomoc; jak předcházet úrazům a jiným ohrožením (včetně dopravy); - neznámý člověk doma u dveří, u telefonu, na internetu, komunikace a pomoc rodičů, učitelů - bezpečný odchod z domova - volba správné cesty do školy - nebezpečná místa v okolí domu a školy - chování při setkání s cizím člověkem - chování v cizím prostředí, když zabloudí - význam pojmů: kamarád, blízká osoba, cizí osoba, smutek, pomoc - záchranáři, uniformy - jak zvládat situace, kdy si nevím rady	Prvouka MPVZ: ČJ (LV, KSV)	

	Požáry: - oheň, požár - prevence vzniku a příčiny - rizika - ochrana při požáru - pravidlo: zastav se – lehni si – kutálej se		

Ročník: 2.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • odhadne riziko, nebezpečnou situaci • dodržuje zásady bezpečného chování v běžných situacích, aby nedocházelo k ohrožení zdraví jeho ani jiných	**První pomoc:** - zajištění pomoci voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby – nácvik - základy poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních **Péče o zdraví, prevence rizik:** - rozpoznání rizik a schopnosti pomoci (testování správné reakce dětí) - bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí, při různých činnostech **Požáry a jejich rizika:** - základní označování nebezpečných látek - bezpečnostní a výstražné tabulky (el. proud, požár, výbuch, ozáření, poleptání) - prevence vzniku požáru mimo domov	Prvouka MPVZ: ČJ (LV, KSV)	

	- správné chování při požáru - přivolání pomoci, ohlášení požáru **Osobní bezpečí a ochrana zdraví:** - pojmy: lhostejnost, přátelství, žalování, pomoc, strach, zbabělost • - jak se vypořádat se strachem v nebezpečné situaci		

Ročník: 3.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet schopnost rozeznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů (plynu, vody, elektřiny).
Umět určit svou pozici v neznámém prostředí, zhodnotit možné následky svého jednání, důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • na konkrétních případech rozpozná mimořádnou událost; • jedná podle osvojeného schématu v případě, když se ztratí; • zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy; • rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén);	**První pomoc:** Opakování a rozvíjení učiva z předchozích ročníků - rizika u vody – bazény, záchrana tonoucího; **Mimořádné události:** - seznámení s pojmem, nejčastější mimoř. události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek); - varování před nebezpečím (varovný signál, všeobecná výstraha) - zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, dopady bezdůvodného volání) **Požáry:** modelové situace chování; nebezp. zábavní pyrotechniky	Prvouka MPVZ: ČJ (LV, KSV)	

• chová se účelně v případě požáru i jiných rizikových situací, • hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby	**Péče o zdraví a prevence rizik:** bezpečné chování v různých živ. situacích, včetně mimořádných událostí; nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem; vysvětlení podstaty rizikového chování (šikana, drogy, násilí, agresivita), jejich dopady na zdraví, pomoc v nouzi, příklady ze života; co mi pomůže v mimoř. situaci		

Ročník: 4.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (okolí domova, školy) i v méně známém prostředí (město, příroda – za pomoci plánů, map).

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • bezpečně se pohybuje v budově i mimo ni v případě rizikových situací (nouzové východy, únikové cesty); • • aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích; • zvládá bezpečné zacházení s ohněm; • rozezná označení uzávěrů vody a plynu; • poskytuje základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění,	**Osobní bezpečí a prevence:** -pojmy: strach, stres, zbabělost, statečnost, příklady ze života; - evakuace - označení uzávěrů (plyn, voda, elektřina, východy ve škole); - bezpečné chování v různých, i mimoř, situacích; - rizika letních prázdnin; - nález neznámého předmětu (munice, spadlé dráty, transformátory) **Požáry a jejich rizika:** - příčiny vzniku požárů - požáry v přírodě, v lese - největší rizika požárů	Přírodověda MPVZ: ČJ (LV, KSV)	

ošetří opařeniny, popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu); • přivolá dospělého k záchraně tonoucího	Péče o zdraví, první pomoc: - různý obvazový materiál a technika - nácvik - rizika u vody (bazény, vodní plochy, řeky, moře, tobogany) - přecenění sil, nebezpečí jezů, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí, záchrana tonoucího, - pohyb na zamrzlých vodních plochách		

Ročník: 5.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet dovednost poskytnou pomoc při běžných úrazech a onemocněních, včetně základního ošetření i resuscitace.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • rozlišuje příčiny úrazů, příznaky běžných onemocnění, uplatňuje zásady jejich prevence, příp. léčby • umí správně postupovat při zásahu jiného člověka elektrickým proudem; • ošetří různé úrazy; • charakterizuje základní složky, funkce a činnost IZS;	Integrovaný záchranný systém: - složky, význam při řešení mimoř. událostí Požáry a jejich rizika: - chování při požáru, možnosti hlášení požáru; - hasicí přístroje - evakuace (nácvik) - evakuační plán, nákres, hlásiče; - únikové cesty, označení únikových cest Péče o zdraví, první pomoc: - resuscitace (ukázka, nácvik) - přivolání pomoci, nahlášení události (nácvik) - prevence rizik letních a zimních sportů (výzbroj a výstroj)		

• rozliší situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár; • pozná zneužívající osobu (blízkou i cizí), rozezná rizikové situace, umí odmítnout nevhodné návrhy, umí přivolat pomoc	- rizika otrav, příčiny, příznaky (léky, houby, jedov. rostliny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čistící prostř., chemikálie, neznámé látky) - rizika při provozu elektr. a plynových spotřebičů Ochrana zdraví, prevence: pojmy: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana, kyberšikana, násilí); linka bezpečí, ochrana slabších; sebepoškozování, sebevražda; zákl. zvládání stresových stavů; nebezpečí internetu		

Ročník: 6.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet u žáků schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci • rozpozná varovný signál ,,Všeobecná výstraha‘‘. Adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky	Klasifikace mimořádných událostí -mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie, antropogenní události -vysvětlení pojmu mimořádná událost, základní rozdělení mimořádných událostí s uvedením příkladů Varovný signál: ,,Všeobecná výstraha‘‘ -činnost při varovném signálu, druhy varovných signálů,		

uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu • ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi, osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení • - poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí	náhradní způsoby varování -funkce varovných signálů, rozdíly v signálech (ukázky), činnost po zaznění varovného signálu, další způsoby varování, obecné zásady opuštění bytu při povodni, požáru, apod. Evakuace -průběh evakuace – na koho se vztahuje, kdo je evakuován přednostně, kdo nebývá evakuován (osoby podílející se na záchranných pracích) -evakuační zavazadlo, příprava, obsah evakuačního zavazadla -evakuační a přijímací střediska, jejich funkce, co tato střediska zajišťují Ukrytí, nouzové přežití (pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc) Povodně a zátopové oblasti -přívalové deště, blesková povodeň, protržení hráze, rozvodněné toky -co je povodeň, jak povodeň vzniká, rozdělení povodní, povodně, které postihly ČR v minulých letech -zásady chování před, při, a po povodni, pokyny zasahujících složek, návrat do obydlí, zřícení domu, závaly Péče o zdraví a poskytnutí první pomoci		

	-stavy bezprostředně ohrožující život, výkony zachraňující život, polohování - protišoková poloha, autotransfúzní poloha, zotavovací poloha, přenášení, transport raněného, ošetření -dopravní nehody – jejich prevence, pomoc v případě dopravní nehody -zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech, apod. Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému -různé strategie zvládání stresových situací -prevence šikany -návykové látky- co jsou návykové látky, jak ohrožují zdraví a psychiku, protidrogová prevence, odmítání drog, jak se zachovat v případě, že jsou drogy ve škole nebo v jejím okolí, pomoc v různých situacích souvisejících s drogami -prevence rizik fyzického a duševního násilí spojených s internetem (osobní bezpečí na internetu, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, ohrožení, násilí, psychické týrání, kyberšikana a její možné dopady)		

	-prevence agresivity (formy agrese, její zvládání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora a oběti), prevence násilí namířenému proti sobě, jiným osobám a majetku Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce na PC, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti.		

Ročník: 7.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požáru.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • vysvětlí rizika a příčiny požáru, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd • charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru • rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě	Požáry a jejich rizika -rozdíl mezi ohněm a požárem, rizika požáru (snížený obsah kyslíku v ovzduší, zvýšená teplota, kouř, toxicita vznikajících zplodin hoření), princip hoření, třídy požáru, příčiny vzniku požáru, předcházení požáru, postupy v případě požáru, manipulace s otevřeným ohněm v přírodě, nebezpečí zábavní pyrotechniky, nebezpečnost látek, třídění látek do kategorií dle hořlavosti, hasicí přístroje – druhy		

potřeby je správně použije • bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí • poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření • aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálením, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc • vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi	a jejich správné použití, fáze požáru, kategorie hoření **Ochrana před úrazem elektrickým proudem** -(nebezpečí lezení na sloupy a stožáry elektrického vedení, dotýkání se drátů na zemi, nebezpečí od poškozených zásuvek, vypínačů, přívodních šňůr, elektrických spotřebičů v domácnosti, elektrických sekaček, apod.) **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** -praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů -tepelná poranění (příčiny – působení teploty na lidský organismus, popáleniny, opařeniny, omrzliny, úpal, úžeh), příznaky a poskytnutí první pomoci či jejich ošetření -otravy alkoholem, léky, drogami, houbami, chemickými látkami – pevnými, tekutými, plynnými), jejich příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci -vnitřní a vnější krvácení – příznaky a poskytnutí první pomoci, stavění krvácení a ošetření		

	-rány – řezné, sečné, bodné, střelné aj. – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci -mechanické poranění oka, poleptání oka – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci -poranění hrudníku, břicha – příčiny, příznaky a poskytnutí pomoci **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému** -drogová prevence – legální a nelegální drogy – jednotlivé druhy drog a jejich účinky na fyzické a psychické zdraví, příklady z praxe -prevence agresivity (formy agrese, její zvládání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora i oběti), prevence násilí namířenému proti sobě a na jiné osoby -záškoláctví (formy záškoláctví, jeho možné dopady na duševní a fyzické zdraví) -volný čas (party, kamarádi, co je spojuje, čemu se věnují, vlastnosti vůdce party, postavení v partě, co je dobře a co je špatně) -		

	jak poznám, že je někdo ve stresové situaci -základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací		

Ročník: 8.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjet u žáků schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví, a aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě • aktivně se v případě těchto mimořádných událostí chrání • charakterizuje havárie a antropogenní události • charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe	Integrovaný záchranný systém (význam integrovaného záchranného systému, základní a ostatní složky, záchranné a likvidační práce) Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav Individuální ochrana Improvizovaná ochrana (prostředky, jejich využití doma, nácvik jejich používání) Havárie, antropogenní (viz základní pojmy) události --(základní charakteristika, členění, nejfrekventovanější havárie a antropogenní události, dopady havárií, označování nebezpečných látek, bezpečnostní a výstražné tabulky)		

• rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých • rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje	**Havárie s únikem nebezpečných látek** -základní druhy nebezpečných látek, nejčastější příčiny havárií s únikem nebezpečných látek, jaká rizika hrozí v okolí školy, příklady největších havárií, havarijní plán) -prevence vzniku havárií, chování v případě vzniku havárie, zásady chování v případě havárií, dekontaminace -šíření nebezpečných látek při haváriích (znaky a projevy havárií s únikem nebezpečných látek) **Radiační havárie jaderných energetických zařízení** (charakteristika a účinky ionizujícího záření na člověka, havárie radiačních zařízení, jak fungují české jaderné elektrárny, chování při radiační havárii) **Terorismus, extremismus** -(formy, typy, nové hrozby, podezřelé předměty a poštovní zásilky, anonymní oznámení o uložení bomby (sankce), ohrožení výbušnými látkami, kybernetický terorismus, ochrana sebe a okolí) **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** -praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, zajištění základních		

	životních funkcí při zástavě dechu, krevního oběhu, masivním krvácení a poruchách vědomí -poranění páteře – příčiny, příznaky, poskytnutí první pomoci -úraz elektrickým proudem, zásah bleskem – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci -tonutí – příčiny, záchrana a poskytnutí první pomoci, praktický nácvik záchrany tonoucího -zajištění intoxikací a křečových stavů, otravy (alkohol, drogy, léky, houby, chemické látky apod.) **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému** (alkohol, nikotin, gambling, násilné chování) -rozpoznávání vlivu stresu na jedince -základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací		

Ročník: 9.

Cíl výuky v daném ročníku:

Rozvíjí u žáků schopnost aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na všech místech, kde se pohybuje a znát prevenci v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní pomoc v případě úrazu či násilí.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy • prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí • prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě • rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jim	**Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy** -charakteristika a vznik mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy, příklady největších mimořádných událostí tohoto charakteru (bouře a její doprovodné jevy, vichřice, silné mrazy, sněhové kalamity, extrémní teplo, dlouhotrvající sucha a teplotní inverze, laviny, sesuvy půdy, a další) -zásady chování při vzniku jednotlivých mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy **Přežití v přírodě** -(orientace v terénu, tvorba improvizovaného přístřešku, možnosti a způsoby signalizace, značení tras pochodu, lesní plodiny, rostliny, živočichové, brodění se vodním tokem, jak získat pitnou vodu, ochrana před nebezpečnou zvěří, rozdělání ohně, a další) **Prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací,**	MPV – přírodopis, zeměpis, fyzika	

• vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc • chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví	zásady bezpečného chování - návaznost na učivo osvojované v předchozích ročnících Péče o zdraví a poskytování první pomoci -praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů -dopravní nehody – nahlášení dopravní nehody, zajištění vlastní bezpečnosti, aktivní postup při poskytování první pomoci raněným) -první pomoc při úrazu elektrickým proudem -ztrátová poranění a poranění kostí, svalů, kloubů – příčiny; poskytnutí první pomoci -cukrovka, infarkt, mozková cévní příhoda, křeče, mdloba, kolaps, akutní zánět slepého střeva, febrilní křeče, meningokokové onemocnění a další onemocnění – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému -prevence fyzického a duševního násilí u dívek a slabších jedinců -prevence fyzického a duševního násilí na dětech a slabších jedincích, v souvislosti s činností náboženských hnutí a sekt (znaky sekt		

	a jejich možné nebezpečí) -drogy, infekční onemocnění, přenosné choroby -jak působí stres na moje tělo, mysl a chování -základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací		

9. Dodatek k ŠVP č. 3

STANDARDY

FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

A. Nakupování a placení

I. stupeň

1. používá hotové, případně bezhotovostní peníze

2. odhadne a zkontroluje cenu nákupu a doklad, případně vrácenou hotovost

3. při nákupu srovnává zboží podle ceny či jednotkové ceny

II. stupeň

1. nakupování

a) vysvětlí stanovení ceny podle nákladů, poptávky a konkurence

b) na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží či službu, a na koho se obrátit v případě stížnosti či sporu

c) popíše vliv inflace na hodnotu peněz

d) rozpozná nekalé obchodní praktiky

2. bezhotovostní placení

a) popíše výhody a rizika bezhotovostního placení a vysvětlí, jak bezpečně platit

b) vysvětlí odlišnosti a omezení debetní a kreditní karty

c) popíše možnosti kontroly pohybu a stavu prostředků na účtu

B. Hospodaření domácnosti

I. stupeň

1. porovná své potřeby a přání s finančními možnostmi

2. sestaví jednoduchý rozpočet a v příkladu rozliší vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet

3. uvede příklady zvýšení příjmů a snížení výdajů

II. stupeň

1. rozpočet

a) sestaví rozpočet jednotlivce i domácnosti

b) odliší čistý a hrubý příjem

c) odliší pravidelné, nepravidelné a jednorázové příjmy

d) odliší pevné, kontrolovatelné a jednorázové výdaje

e) zváží nezbytnost výdajů

2. porovná majetek a závazky domácnosti v bilanci

3. úvod do finančních služeb

a) charakterizuje jednotlivé finanční produkty a jejich využití

b) provádí výpočty jednoduchého úročení a popíše princip složeného úročení

c) charakterizuje úrok a poplatky a jejich vliv na cenu finančního produktu

d) porovná finanční produkty, zejména z hlediska rizika, výnosu a likvidity

4. plánování

a) stanoví své krátkodobé a dlouhodobé finanční cíle a rozhodne o způsobu dosažení těchto cílů

b) určí rizika ohrožující dosažení finančních cílů a navrhne způsob jejich zmírnění

C. Přebytek rozpočtu domácnosti

I. stupeň

1. vysvětlí proč spořit

2. uvede příklady jak spořit

II. stupeň

1. odliší spotřebu, úspory a investice a jejich využití

2. v příkladu navrhne řešení přebytku rozpočtu

3. odliší druhy pojištění

4. v příkladu navrhne vhodné využití pojištění

D. Schodek rozpočtu domácnosti

I. stupeň

1. objasní vznik dluhů a nutnost jejich placení
2. objasní rizika půjček a vysvětlí, v jakém případě je vhodné si půjčit
3. uvede příklady jak si půjčit

II. stupeň

1. navrhne řešení schodku rozpočtu domácnosti
2. půjčování
    a) rozhodne, v jaké situaci je vhodné a nevhodné si půjčit
    b) porovná nabídky úvěrů
    c) uvede příklady spotřebitelských úvěrů
    d) vysvětlí postup získání úvěru včetně posouzení schopnosti splácet
3. důsledky nesplácení
    a) vysvětlí příčiny a důsledky nesplácení dluhu
    b) vysvětlí postup vymáhání dluhu
    c) v příkladu navrhne řešení zadlužení
    d) vysvětlí jak se vyvarovat předlužení

10. Dodatek k ŠVP č. 4

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

1. Specifické principy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále jen RVP ZV–LMP)

RVP ZV–LMP:

- je součástí RVP ZV a představuje jeho modifikaci pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením;
- respektuje sníženou úroveň rozumových schopností žáků, jejich fyzické a pracovní možnosti a předpoklady;
- vymezuje podmínky pro speciální vzdělávání žáků s LMP;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci s LMP dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- stanovuje cíle vzdělávání žáků s LMP;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo na úrovni, kterou by si měli žáci osvojit v průběhu základního vzdělávání;
- zařazuje jako součást základního vzdělávání průřezová témata;
- podporuje přípravu na společenské a profesní uplatnění;
- umožňuje uplatňování speciálně pedagogických metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání a míru podpůrných opatření, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem;
- stanovuje základní vzdělávací úroveň, kterou škola musí respektovat ve svém školním vzdělávacím programu.

Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků. Vzhledem k variabilitě schopností a úrovni vědomostí a dovedností je nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků za přispění podpůrných opatření.

Rámcový vzdělávací program musí odpovídat nejnovějším poznatkům pedagogiky a psychologie o účinných metodách a organizačním uspořádání vzdělávání přiměřeně věku a rozvoji vzdělávaného.

RVP ZV–LMP může být upravován jak podle výše uvedených hledisek, tak podle potřeb společnosti a zkušeností s realizací školních vzdělávacích programů.

2. Charakteristika základního vzdělávání

Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně *základní vzdělání*, se realizuje oborem vzdělání *základní škola*.

V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV–LMP). Žáci, kteří z důvodu snížené úrovně rozumových schopností nemohou zvládat požadavky obsažené v RVP ZV, se vzdělávají podle této přílohy. RVP ZV a jeho příloha jsou navzájem prostupné.

2.1 Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením se realizuje v základní škole nebo základní škole samostatně zřízené pro žáky s postižením a je spojeno s povinností školní docházky po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku. O odkladu školní docházky rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka, která musí být doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

Ukončení základního vzdělávání žáků se zdravotním postižením se řídí § 55 zákona č. 561/2004 Sb.

Formy speciálního vzdělávání žáků se zdravotním postižením[4]

Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením je zajišťováno:

- formou individuální integrace ve třídách základní školy nebo školy určené pro žáky s jiným druhem postižení podle individuálního vzdělávacího plánu
- formou skupinové integrace ve třídě, oddělení nebo studijní skupině zřízené pro žáky se zdravotním postižením v běžné škole nebo speciální škole pro žáky s jiným druhem zdravotního postižení
- v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením

2.2 Organizace základního vzdělávání

Základní vzdělávání v základní škole má devět ročníků a člení se na 1. stupeň (1. – 5. ročník) a 2. stupeň (6. – 9. ročník).

Základní vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem, může s předchozím souhlasem MŠMT trvat deset ročníků (1. stupeň 1. – 6. ročník, 2. stupeň 7. – 10. ročník).

O převedení žáka do vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením nebo vzdělávacího programu základní školy speciální rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení, pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka. Ředitel školy je povinen informovat zákonného zástupce žáka o rozdílech ve vzdělávacích programech.

Zařazení žáka se zdravotním postižením do některé formy speciálního vzdělávání může předcházet diagnostický pobyt tohoto žáka ve škole, do níž má být zařazen, a to v délce 2 až 6 měsíců.

2.3 Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je na vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Předměty speciálně pedagogické péče vznikající na úrovni ŠVP se hodnotí pouze slovně.

2.4 Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

Stupeň základní vzdělání žák získá úspěšným ukončením základního vzdělávání podle ŠVP v základní škole, případně ukončením kurzu pro získání ***základního vzdělání***.

Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení, mimo jiné, o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základního vzdělání. Tato vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně vzdělání.

3. Pojetí a cíle základního vzdělávání žáků s LMP

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na výchovu v rodině a na předškolní vzdělávání. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních (1. a 2. stupeň).

Vzhledem k tomu, že dítě s lehkým mentálním postižením dosahuje školní zralosti v pozdějším věku, než je tomu u ostatní populace, je dané skutečnosti přizpůsobeno i vzdělávání na 1. stupni, především v 1. období (1. – 3. ročník). Většina dětí s lehkým mentálním postižením je opožděná z hlediska sociálního, psychického a fyzického vývoje. Přechod z rodinné péče nebo předškolního vzdělávání musí být pozvolný a postupný. S ohledem na rozdílnost rozumových schopností žáků, schopnosti učení a pracovních výsledků, je třeba přistupovat ke každému žákovi individuálně, respektovat jeho možnosti a pozitivně hodnotit každý pokrok v rozvoji jeho osobnosti. V tomto období je tedy hlavním úkolem adaptace žáků na nové prostředí, nový styl práce a upevňování základních hygienických návyků a vytváření sociálních návyků.

Základního vzdělávání na 2. stupni je zaměřeno na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života včetně profesního uplatnění. Z tohoto důvodu je ve vzdělávacím procesu žáků s lehkým mentálním postižením, na rozdíl od vzdělávání žáků bez postižení, kladen větší důraz na rozvíjení sociálních a komunikačních schopností a na vytváření praktických dovedností.

Program je koncipován tak, aby žáci v různém pásmu lehkého mentálního postižení mohli dosáhnout co nejvyšší možné úrovně osobnostních kvalit, za podpory speciálně vzdělávacích metod a díky vyváženému působení na jejich rozvoj v oblasti kognitivní, sociální, emocionální i volní.

Pro vzdělávání je třeba vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru a takové pracovní klima, aby žáci školu rádi navštěvovali, nebáli se případných neúspěchů a v rámci svých možností dosáhli základního vzdělání.

3.2 Cíle základního vzdělávání

Ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je možné a žádoucí naplňovat stejné cíle, které jsou uvedeny v RVP ZV, ale za podmínek uplatňování přístupů, metod a forem, odpovídajících vývojovým a osobnostním zvláštnostem žáků. Proto jsou u jednotlivých cílů naznačená možná úskalí, která je nutno mít na zřeteli, a doporučení, která by mohla napomoci dosažení daných cílů.

- Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

  Učení je základní podmínkou psychického vývoje žáků. Poznávací procesy žáků bývají rozvinuty na úrovni konkrétních operací, je třeba naučit žáky ustálenému postupu při osvojování učiva, dbát na jeho dodržování, častým opakováním upevňovat získané poznatky i dovednosti a formou oceňování sebemenších úspěchů žáky motivovat a přiměřeným způsobem jim prezentovat význam vzdělávání.

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

  U žáků převažuje myšlení názorné a konkrétní, logické uvažování je úzce spjaté s realitou, překročení rámce konkrétní situace často nebývá možné. Úroveň rozumových schopností ve složce vědomostní je důležité u žáků soustavně systematicky rozvíjet a vytvářet dostatek příležitostí k získávání nových zkušeností a poznatků.

- Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

  Dovednost komunikovat je jedním ze základních faktorů ovlivňujících úspěšnost procesu sociální integrace žáků. K získávání komunikačních dovedností je třeba důsledně využívat veškerých možností daných vzdělávacím obsahem, metodami a formami výuky podporujícími rozvoj sociálních vztahů ve třídě i osobních zkušeností a poznatků žáků.

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

  Předpokladem dosahování cíle jsou vstřícné způsoby komunikace, schopnost porozumění chování a činnostem druhých, posouzení adekvátnosti vlastního chování a jednání, chápání přínosu spolupráce a jejích podmínek. Je nezbytné vytvářet dostatek prostoru k týmové práci žáků, umožnit jim zažít uspokojení ze společných výsledků a posilovat tak možnosti budoucího pracovního uplatnění.

- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

  Požadavky je nezbytné přizpůsobit možnostem žáků a pokračovat navázáním na již zafixované jednodušší normy chování, podporovat rozvoj samostatnosti a zodpovědnosti, vědomí práv a povinností občanů a vhodným způsobem formovat hodnotovou orientaci žáků.

- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

  Vhodnou stimulací lze ovlivňovat emoční procesy žáků vyjadřující jejich vztahy a postoje k okolnímu světu. Je třeba zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získání zkušeností v činnostech, které jim přinášejí radost, uspokojení, zážitky a tím podporovat jejich psychický vývoj žádoucím směrem.

- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

  Na základě pochopení základních potřeb zdravého vývoje člověka je třeba vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti žáků v oblasti péče o zdraví a jeho preventivní ochrany, vést žáky k pozitivnímu myšlení, k překonávání stresových situací, adekvátnímu jednání v konkrétních situacích a k organizaci denního režimu ve smyslu dodržování zdravého životního stylu.

- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

  Náročnost adaptace na uvedené požadavky souvisí s pomalejším přechodem žáků od pochopení norem chování k jejich praktickému uplatňování. Je třeba ve zvýšené míře zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání potřebných zkušeností pro porozumění odlišnosti jiných kultur a toleranci k minoritním skupinám ve společnosti.

- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

  Při rozhodování o profesní orientaci umožnit žákům vyzkoušet si konkrétní pracovní činnosti a s pomocí odpovědných osob zvolit tu, která jim bude nejlépe vyhovovat a kterou budou zvládat.

4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu.

Smyslem a cílem vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý a postupně se vytváří v průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu. Ve výčtu a obecné formulaci odpovídají klíčové kompetence stanovené v RVP ZV–LMP požadavkům základního vzdělávání. Jejich vytváření musí důsledně respektovat individuální zvláštnosti, schopnosti a možnosti žáků.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. **Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají**.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků s lehkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence pracovní, sociální a personální a komunikativní.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- uvědomuje si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- přijímá důsledky svých rozhodnutí
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- chápe nebezpečí rasizmu a xenofobie
- chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci

- je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí
- využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

5. Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání žáků s LMP je, ve shodě s RVP ZV, rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory*:

- Jazyk a jazyková komunikace *(Český jazyk a literatura, Cizí jazyk)*
- Matematika a její aplikace *(Matematika a její aplikace)*
- Informační a komunikační technologie *(Informační a komunikační technologie)*
- Člověk a jeho svět *(Člověk a jeho svět)*
- Člověk a společnost *(Dějepis, Výchova k občanství)*
- Člověk a příroda *(Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)*
- Umění a kultura *(Hudební výchova, Výtvarná výchova)*
- Člověk a zdraví *(Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)*
- Člověk a svět práce *(Člověk a svět práce)*

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny Charakteristikou vzdělávací oblasti, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Na charakteristiku navazuje Cílové zaměření vzdělávací oblasti. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího procesu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů (vymezuje vzdělávací příležitosti, konkrétní učivo a činnosti jako prostředky vedoucí ke snaze o dosažení očekávaných výstupů).

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou koncipovány tak, aby respektovaly sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svými konkrétními cíli a vzdělávacím obsahem podporovaly především poznávací a komunikační schopnosti, zájmy a potřeby žáků a rozvíjely tak jejich osobnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je přizpůsoben schopnostem a možnostem žáků a tvoří očekávané výstupy a učivo na 1. a 2. stupni základního vzdělávání. První stupeň je členěn na 1. období (1. – 3. ročník) a 2. období (4. – 5. ročník).

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené a využitelné v běžném životě. Vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo k získávání klíčových kompetencí. Na rozdíl od RVP ZV jsou v RVP ZV–LMP formulovány odlišně, neboť není možné předem předvídat ani definovat, co je žák s lehkým mentálním postižením schopen v určitém věku zvládnout tak, aby daný výstup byl ověřitelný. Proto mají očekávané výstupy v RVP ZV–LMP podmínečnou formulaci a vyjadřují záměr pedagogického působení.

V souladu s RVP ZV jsou očekávané výstupy stanoveny na konec 3. ročníku (1. období), na konec 5. ročníku (2. období) a na konec 9. ročníku.

Učivo v RVP ZV–LMP je v rozsahu, který odpovídá snížené rozumové kapacitě žáků. Je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako ***prostředek k dosažení očekávaných výstupů***. Učivo takto vymezené je doporučeno školám k dalšímu rozpracování do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků. Na úrovni ŠVP se učivo stává závazné.

Při tvorbě školních vzdělávacích programů si školy vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů rozpracují tak, aby odpovídal konkrétním potřebám a schopnostem žáků. Rozčlení jej do vyučovacích předmětů, zapracují a případně doplní v učebních osnovách. Z jednoho vzdělávacího oboru může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vyučovací předmět vzniknout *integrací* vzdělávacího obsahu více vzdělávacích oborů nebo jejich částí (integrovaný vyučovací předmět). Mezipředmětové dovednosti nejsou vázány na konkrétní předměty, ale prolínají celým vzdělávacím procesem.

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek: *Komunikační a slohová výchova*, *Jazyková výchova Literární výchova*. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část *Psaní*.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Zařazení vzdělávacího oboru Cizí jazyk umožňuje žákům s lehkým mentálním postižením komunikaci v rámci integrované Evropy. Znalost základů cizího jazyka jim pomáhá překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí, připravuje je k praktickému užívání jazyka, zlepšuje jejich postavení při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce, a tím zamezuje jejich společenské izolaci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v textech různého zaměření
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *rozumět pokynům přiměřené složitosti*
- *číst s porozuměním jednoduché texty*
- *zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním a dodržovat čitelnost psaného projevu*
- *psát písmena a číslice – dodržovat správné tvary písmen*
- *spojování písmen i slabik*

p□ev□d□t slova z mluven□ do psan□ podoby

- *dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov*
- *zvládat opis a přepis krátkých vět*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *tvořit otázky a odpovídat na ně*
- *vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích*
- *v mluveném projevu volit správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
- *mít vytvořenu odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
- *popsat jednoduché předměty, činnosti a děje*
- *opisovat a přepisovat jednoduché texty*
- *napsat správně a přehledně jednoduchá sdělení*
- *dbát na úpravný a čitelný písemný projev, dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy*
- *ovládat psaní hůlkového písma*

Učivo

- čtení – analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět, tiché čtení, orientace ve čteném textu
- naslouchání – koncentrační cvičení
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace), vypravování, popis; edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu,

střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

- psaní – rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, psaní písmen, slabik, slov, vět číslic i podle nápovědy, opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu, základní hygienické návyky při psaní, technika psaní – automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov, úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy
- formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, dopis

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *znát všechna písmena malé a velké abecedy*
- *rozpoznat samohlásky (odlišovat jejich délku) a souhlásky*
- *tvořit slabiky*
- *rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky*
- *psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *určovat samohlásky a souhlásky*
- *rozlišovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládat pravopis měkkých a tvrdých slabik*
- *správně vyslovovat a psát slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *řadit slova podle abecedy*
- *správně vyslovovat a psát znělé a neznělé souhlásky*
- *dodržovat pořádek slov ve větě, poznat a určovat druhy vět*
- *poznat podstatná jména a slovesa*

Učivo

- abeceda – abecední řazení
- hláskosloví – samohlásky a souhlásky, dělení souhlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova
- nauka o slově – členění slova na hlásky a slabiky, slova stejného a opačného významu, třídění slov, čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- věta – druhy vět, tvoření vět
- tvarosloví – druhy slov – podstatná jména, slovesa
- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky*
- *dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů*
- *reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *číst krátké texty s porozuměním a dokázat je reprodukovat podle jednoduché osnovy*
- *ovládat tiché čtení a orientovat se ve čteném textu*
- *rozlišovat prózu a verše*
- *určit v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti*
- *rozlišit pohádkové prostředí od reálného*
- *dramatizovat jednoduchý příběh*
- *vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek*

Učivo

- přednes – říkanky a krátké básničky
- poslech předčítaného textu
- porozumění textu – hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa, času a děje, prostředí reálné a pohádkové, hlavní myšlenka
- reprodukce a dramatizace podle dané osnovy
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň; pohádka, povídka, pověst, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec

2. stupeň *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*

Očekávané výstupy

žák by měl

- *komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk*
- *ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka)*
- *sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy*
- *číst plynule s porozuměním*
- *orientovat se v Pravidlech českého pravopisu*
- *umět reprodukovat text*
- *popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy*
- *vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma*

Učivo

- čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním; beletrie, odborné texty (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky), noviny, časopisy
- mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi
- písemný projev – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák by měl

- *zvládat pravopis slov s předponami a předložkami*

- *znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis*
- *skloňovat podstatná jména a přídavná jména*
- *znát osobní zájmena a časovat slovesa*
- *poznat a určit slovní druhy*
- *znát pravopis při shodě přísudku s podmětem*
- *rozeznat větu jednoduchou od souvětí*
- *zvládat pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem*
- *rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk*

Učivo

- nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách
- tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní druhy; pádové otázky; vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena; přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem; číslovky základní a řadové
- skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek příčestí minulého, věta jednoduchá a souvětí

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák by měl

- *rozeznat základní literární druhy a žánry*
- *dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku*
- *umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *získat pozitivní vztah k literatuře*

Učivo

- práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka
- poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou
- literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury

5.1.2 CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti jeho zvukové podoby, přednostně v anglickém jazyce. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Je možné zařadit jiný cizí jazyk, ale škola musí upozornit zákonného zástupce žáka, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěná návaznost při přechodu na jinou školu.

2. stupeň Očekávané výstupy

žák by měl

- *být seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě*
- *osvojit si základní výslovnostní návyky*
- *ovládat fonetickou podobu abecedy*
- *zvládat základní číslovky a jejich pojmenování*
- *rozumět obecně známým slovům a frázím a zvládnout pozdravy, přání a poděkování*
- *vytvořit jednoduché otázky, zápor a odpovědi*
- *vést jednoduchý rozhovor*
- *zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů*
- *orientovat se ve slovníku daného jazyka*

Učivo

- **jednoduchá sdělení** – pozdravy, poděkování, omluva, žádost, představování, přivítání a rozloučení, blahopřání, žádost o pomoc, formulace dotazů na dané téma, souhlasy a nesouhlasy
- **čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů**
- **základní jednoduché fráze**
- **tematické okruhy** – domov, rodina, město, příroda, škola, počasí, sport, zdraví a nemoc, oblékání, nákupy, jídlo a pití, kalendář, ubytování
- **základní gramatické struktury** – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky
- **práce se slovníkem** – orientace ve slovníku cizího jazyka

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu. Na úrovni školních vzdělávacích programů je možné vytvořit v 8. a 9. ročníku samostatný předmět *Rýsování*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

- *Čísla a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a prostoru*
- *Aplikační úlohy*

Tematický okruh *Čísla a početní operace* je zařazený na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci učí uvědomovat si, jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, například měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a prostoru* žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu *Aplikační úlohy* žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života a hledat více možných řešení. Řeší různé zábavné úlohy, kvizy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku

- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

5.2.1 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň *ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE*

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *číst, psát a používat číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- *sčítat a odčítat s pomocí znázornění v oboru do 20*
- *porovnávat množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- *znát matematické pojmy + , - , =, <, > a umět je zapsat*
- *umět rozklad čísel v oboru do 20*
- *řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- *rozeznávat sudá a lichá čísla*
- *sčítat a odčítat zpaměti i písemně dvouciferná čísla*
- *zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy*
- *zaokrouhlovat čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- *zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- *tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- *umět používat kalkulátor*

Učivo

- obor přirozených čísel do 1000
- násobilka
- zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- porovnávání čísel
- sčítání, odčítání, násobení, dělení
- práce s kalkulátorem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- *modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- *doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *určit čas s přesností na čtvrthodiny, převádět jednotky času v běžných situacích*
- *umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*

Učivo

- úlohy na orientaci v prostoru a čase
- manipulační činnosti s konkrétními předměty
- jednotky hmotnosti, délky a času
- peníze
- tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit*
- *umět používat pravítko*
- *rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *měřit a porovnávat délku úsečky*
- *sestrojit rovnoběžky a kolmice*
- *znázornit, narýsovat a označit základní rovinné útvary*
- *určit osu souměrnosti překládáním papíru*
- *vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *poznat základní tělesa*

Učivo

- základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, úsečka, délka úsečky, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec
- osová souměrnost
-

APLIKAČNÍ ÚLOHY

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Učivo

Číselné a obrázkové řady, doplňovačky

2. stupeň *ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE*

Očekávané výstupy

žák by měl

- *psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000*
- *zvládat orientaci na číselné ose*
- *písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit vícecifferná čísla, dělit se zbytkem*
- *pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- *číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace*
- *řešit jednoduché úlohy na procenta*
- *provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla*

Učivo

- celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa
- písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení vícecifferným číslem
- rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad
- zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití
- desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi
- procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok
- dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- rovnice – jednoduchá lineární rovnice
- římské číslice

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák by měl

- *užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládat početní úkony s penězi*
- *používat měřítko mapy a plánu*
- *vyhledávat, třídit a porovnávat data*
- *vypracovat jednoduchou tabulku*

Učivo

- jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody
- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky; aritmetický průměr
- poměr – měřítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák by měl

- *umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *odhadovat délku úsečky, určit délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky*
- *vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce*
- *znát a rýsovat základní rovinné útvary a zobrazovat jednoduchá tělesa*
- *vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*

- *vypočítat povrch a objem kvádru, krychle a válce*

Učivo

- rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný šesti a osmiúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)
- metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky
- prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan

- konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť, druhy čar a jejich použití, kótování, pravoúhlé promítání, technické písmo

APLIKAČNÍ ÚLOHY

Očekávané výstupy

žák by měl

- *samostatně řešit praktické úlohy*
- *hledat různá řešení předložených situací*
- *aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- praktické geometrické úlohy

5.3 INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem;
- rozvíjení myšlení a logického uvažování;
- vyhledávání a využívání potřebných informací;
- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky;
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení;
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu;
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce.

5.3.1 INFORMATIKA

1. stupeň Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *ovládat základní obsluhu počítače*
- *pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynu*
- *dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

Učivo

- základní části a popis počítače
- základní uživatelská obsluha počítače
- komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce
- software počítače (textový editor, kreslicí programy)
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

2. stupeň Očekávané výstupy

žák by měl

- *ovládat základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívat vhodné aplikace*
- *zvládat práci s výukovými programy*
- *vyhledat potřebné informace na internetu*
- *dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou*
- *osvojit si základy elektronické komunikace*

Učivo

- základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru
- přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha
- základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon
- práce s výukovými programy, hry, multimédia
- seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací obor oblasti Člověk a jeho svět je členěn do tematických okruhů:

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví*

Propojováním tematických okruhů se mohou tvořit v ŠVP různé varianty[8] a obsahy vzdělávacích předmětů.

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost, Člověk a příroda* a *Člověk a zdraví.*

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí poznávat své nebližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* se žáci učí základům společenského chování a jednání. Uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat. Seznamují se se základními právy dítěte. Učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů

- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu
- hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň *MÍSTO, KDE ŽIJEME*

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- *popsat a zvládat cestu do školy*
- *znát nejvýznamnější místa v okolí*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *popsat polohu svého bydliště na mapě, začlenit svou obec (město) do příslušného kraje*
- *orientovat se na mapě České republiky, určit světové strany*
- *mít základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- *znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti*
- *sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest*
- *poznat státní symboly*

Učivo

- domov a jeho okolí – orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti
- škola – prostředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy
- obec (město) – poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačná místa, části obce (města)
- okolní krajina (místní oblast, region) – charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body
- Česká republika – orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí; města, regiony, obyvatelstvo
- Evropa – mapa Evropy, cestování
- mapy – čtení mapy, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy*

- *mít osvojené základy společenského chování*
- *projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- *pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
- *vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
- *rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- *znát základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- *reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Učivo

- rodina a společnost – role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; zájmové organizace a spolky; jednání v obchodě, na poště, u lékaře; různé způsoby placení
- právo a spravedlnost – základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih
- osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci (pomáhající organizace)
- situace hromadného ohrožení – chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládnout jednoduchou orientaci v čase*

- *poznat, kolik je hodin*
- *znát rozvržení svých denních činností*
- *rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *poznávat různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *rozeznat rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- *znát významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji*
- *vědět o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště*

Učivo

- orientace v čase – určování času a měření času, roční období, den, týden, měsíce, rok, kalendář
- naše země v dávných dobách – způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu, život ve středověku

- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života; minulost kraje; významné historické objekty v regionu a ČR; regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- *pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- *uplatňovat základní zásady chování v přírodě*
- *provádět jednoduché pokusy se známými látkami*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *poznat propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí*
- *popsat střídání ročních období*
- *uvést zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní podmínky*
- *zvládat péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata*
- *uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí*
- *popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provést jednoduchý pokus podle návodu*

Učivo

- **příroda v ročních obdobích** – znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezonní práce na zahradě a na poli
- **pohyby Země**
- **látky a jejich vlastnosti** – základní rozdělení látek a jejich vlastnosti, porovnávání látek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků; vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu, ochrana ovzduší
- **půda** – působení přírodních vlivů; význam půdy
- **rostliny, houby, živočichové** – projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů; chráněné a ohrožené druhy; význam v přírodě a pro člověka
- **ochrana přírody** – chování k přírodě; péče o životního prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu*
- *dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce*
- *pojmenovat hlavní části lidského těla*
- *dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity*
- *zvládnout ošetření drobných poranění*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *pojmenovat a popsat orgánové soustavy*
- *rozlišit jednotlivé etapy lidského života*
- *uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro cyklisty*
- *poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc*
- *mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- *reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Učivo

- lidské tělo – části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi mužem a ženou
- péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam aktivního pohybu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného; drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc
- návykové látky a zdraví – nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství (chorobné hráčství)
- osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci
- ochrana člověka za mimořádných událostí

6. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Zařazení průřezových témat je důležité pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt a pomohou v osobnostním a charakterovém rozvoji žáků s lehkým mentálním postižením, především pak v jejich postojích a utváření hodnotového systému. Všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV lze do vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením zařadit s tím, že budou korespondovat s náplní a očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují charakteristiku průřezového tématu, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). Výběr témat a způsob jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Škola musí do vzdělávání na 1. i 2. stupni zařadit všechna průřezová témata, která nemusí být obsažena v každém ročníku. Ve svém ŠVP si škola uvedená průřezová témata obsahově upraví podle konkrétních vzdělávacích potřeb žáků, přizpůsobí podle specifických podmínek školy a rozpracuje rozsah a způsob realizace. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat

každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví (psychohygieně), komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, a to k *Výchově k občanství*. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností. Vazba ke vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast *Umění a kultura* se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimoumělecného estetična, jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. Propojení se vzdělávací oblastí *Člověk a zdraví* je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů)
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry tzv. nevyjdou. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěžea konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů
- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní

rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*, především v částech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Na druhém stupni pak na vzdělávací oblast *Člověk a společnost*, v níž jsou zpracovány základy témat – principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru, seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. V této oblasti se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor *Výchova k občanství*. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* se uplatňuje daná problematika zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci

tohoto tématu se stává vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*. Český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů. Cizí jazyk pak má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti *Umění a kultura* rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- vede k pochopení významu Evropské unie
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- učí hledání a nacházení společných evropských cest

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- Jsme Evropané – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace

6.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a učí připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

- Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního, odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* odkrývá téma souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí. Vzdělávací oblast *Umění a kultura* poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí *Člověk a svět práce* se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa

- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- ekosystémy – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní

prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast *Člověk a společnost*, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality. Propojení se vzdělávací oblastí *Jazyk a jazyková komunikace* se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Vztah ke vzdělávací oblasti *Umění a kultura* je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat a hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)
- fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis; technologické možnosti a jejich omezení

7. Rámcový učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	19
	Cizí jazyk	-	4
Matematika a její aplikace		22	20
Informatika		2	4
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	8
	Výchova k občanství		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	8
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	15	12
	Výchova ke zdraví	-	2
Člověk a svět práce		15	20
Člověk a příroda	Přírodopis	-	13
	Fyzika	-	
	Chemie	-	
	Zeměpis	-	
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		9	12
Celkem povinná časová dotace		**118**	**122**

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni, časovou dotaci lze čerpat z disponibilní časové dotace

7.1 Poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový učební plán (dále RUP) pro základní vzdělávání pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením stanovuje závazně:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1. až 5. ročníku) a na druhém stupni (v 6. až 9. ročníku) základních škol pro žáky s lehkým mentálním postižením
- minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání
- nejnižší počty povinných vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících
- povinnost zařadit a realizovat průřezová témata na 1. i 2. stupni
- disponibilní časovou dotaci
- celkovou povinnou časovou dotaci na 1. a 2. stupni základního vzdělávání
- poznámky ke vzdělávacím oblastem (vzdělávacím oborům) v RUP

Celková povinná časová dotace je v RUP stanovena pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením na 1. stupni na **118 hodin**, pro vzdělávání na 2. stupni **122 hodin**. Celková povinná časová

dotace uvedena v RUP představuje maximální povinnou týdenní časovou dotaci na daném stupni základního vzdělávání.

V učebním plánu ŠVP a při realizaci výuky musí být dodrženy podmínky:

- musí být dodržena celková povinná časová dotace na daném stupni základního vzdělávání (118, respektive 122 hodin)
- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník 30 hodin, 8. a 9. ročník 32 hodin)
- současně se stanovuje minimální týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání takto: 1. a 2. ročník 20 hodin, 3. až 5. ročník 22 hodin, 6. a 7. ročník 28 hodin, 8. a 9. ročník 30 hodin.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Disponibilní časová dotace

- využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci ředitele školy
- využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu ŠVP je závazné
- disponibilní časová dotace je určena:
  a) k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima (k posílení jedné vzdělávací oblasti či vzdělávacího oboru – profilace školy, zaměření a složení třídy; k posílení více vzdělávacích oblastí či vzdělávacích oborů)
  b) k vytvoření volitelných předmětů, jejichž obsah musí navazovat na příslušnou vzdělávací oblast (vzdělávací obor); nejkratší možné časové období pro zařazení volitelného předmětu je jedno pololetí; do skupiny mohou být podle charakteru předmětu zařazeni žáci i z více ročníků
  c) k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (zdravotní tělesná výchova, logopedická péče a další předměty kompenzačního a reedukačního charakteru)
  d) k zařazení a vytvoření nových předmětů, které musí navazovat na obsah vzdělávací oblasti (vzdělávacího oboru)
  e) k realizaci průřezových témat

Minimální časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) je závazná. Číslo udává, kolik hodin týdně musí škola minimálně věnovat dané vzdělávací oblasti (vzdělávacím oborům) na příslušném stupni základního vzdělávání.

Na základě RUP vytvářejí školy učební plán svého školního vzdělávacího programu. Obsahovou náplň vzdělávacích oborů přizpůsobí profilaci školy, regionálním zvláštnostem a schopnostem žáků. Při tvorbě učebního plánu respektují vymezení RUP a zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu.

7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je členěn do složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova
- řečová výchova a psaní je součástí *Komunikační a slohové výchovy* a může se realizovat v menších časových celcích nebo jako samostatná hodina

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Cizí jazyk* je zařazen povinně na 2. stupni. Přednostně musí být nabídnuta výuka anglického jazyka, podle podmínek školy lze v odůvodněných případech případně zařadit jiný cizí jazyk

Matematika a její aplikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- rýsování je součástí matematiky a může být zařazeno jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku základního vzdělávání

Informační a komunikační technologie

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie* je realizován na 1. i 2. stupni

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je realizován ve všech ročnících 1. stupně
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru lze realizovat jako jeden předmět nebo jej rozdělit na více předmětů

Člověk a společnost

- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Dějepis* a *Výchova k občanství* je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání

Člověk a příroda

- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Fyzika, Chemie, Přírodopis* a *Zeměpis* je realizován pouze na 2. stupni

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je realizován pouze na 2. stupni, na 1. stupni je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání; časová dotace pro tělesnou výchovu je 3 hodiny týdně
- součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je tematický okruh *Zdravotní tělesná výchova,* jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách *Tělesné výchovy* pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení; školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného (předmět speciální péče) či volitelného předmětu na 1. i 2. stupni, vycházejícího z tematického okruhu *Zdravotní tělesná výchova,* kam mohou být zařazeni žáci i z více ročníků

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

- vzdělávací obsah všech tematických okruhů daných pro 1. i 2. stupeň je pro školu povinný
- tematický okruh *Svět práce* je určen žákům 8. a 9. ročníků

Průřezová témata

- průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání žáků
- vybraná průřezová témata musí být zařazena na 1. i 2. stupni, ale nemusí být obsažena v každém ročníku

Dodatek č. 1 , č. j. ZSML 163/2026

ke Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání , číslo jednací: ZS ML 158/2023

„Tímto dodatkem se doplňuje kapitola Volitelné předměty o nový volitelný předmět “Cvičení z matematiky“

S účinností od 1. 9. 2026

V Městě Libavé dne 1. 9. 2026

Vydala: Mgr. Alena Polesová, ředitelka školy

Mgr. Alena Polesová

Digitálně podepsal Mgr. Alena Polesová
Datum: 2026.11.02 11:08:43 +01'00'